

GŁOS

WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 7 (11 343)

Poznań, piątek/sobota/niedziela 9/10/11 stycznia 1981

Cena 1 zł
Wyd. AB

Stany Zjednoczone

R. Reagan zakończył formowania gabinetu

(PAP) Prezydent-elekt Ronald Reagan zakończył formowanie swojego gabinetu oraz ścisłego sztabu Białego Domu. Reagan, który przez kilka ostatnich dni przebywał w Waszyngtonie, powrócił obecnie do San Francisco, gdzie pozostanie do dnia inauguracji swej prezydentury.

W Waszyngtonie trwać będzie tymczasem proces zatwierdzenia nominacji ministerialnych przez Senat i — jak się na ogół przypuszcza — zakończy się on do dnia 20. bm., co oznacza, że nowa administracja w terminie podejmie działania w pełnym składzie.

W środę Reagan wysłuchał raportu na temat stanu gospodarczego kraju przygotowanego przez grupę ekspertów formującej się administracji. Raport ten prasa ocenia jako wyjątkowo pesymistyczny. Republikańscy eksperci uznali, że stan gospodarki amerykańskiej jest gorszy, niż przewidywano. Inflacja w tym roku ponownie przekroczy 12 procent, a bezrobocie osiągnie 9 procent ogółu siły roboczej, czyli wyniesie około 10 mln osób.

Skracając czas pracy należy równoważyć korzyści i straty

Telewizyjne wystąpienie wicepremiera M. Jagielskiego

(PAP) 7. bm. wiceprezes Rady Ministrów — Mieczysław Jagielski wystąpił przed kamerami Polskiej Telewizji na temat problemów dotyczących wolnych sobót. Oto tekst wystąpienia:

Z upoważnienia Rady Ministrów zabieram głos w jednej ze spraw, które budzą dziś powszechne zainteresowanie i jak to zwykle ze złożonymi sprawami bywa, wywołują niemałe różnice zdań, a nawet emocje. Mam na myśli wolne soboty i związany z nimi ściśle problem rozmiarów tygodniowego czasu pracy.

Jeśli chodzi o moje stanowisko w tej sprawie to od dawna uważam, że zwiększanie zasobów czasu wolnego powinno stanowić jeden z istotnych punktów programu społecznego naszego socjalistycznego państwa. W tym przekonaniu, z upoważnienia rządu, złożyłem podpis pod Porozumieniem Gdańskim, które traktowało również o skracaniu czasu pracy i o wolnych sobotach. Zadanie to zo-

stało podjęte. Obecnie nadchodzi czas decyzji w tej sprawie. Z wielu względów są to decyzje bardzo trudne. Znaczną część pracowników dąży do niezwłocznego wprowadzenia wszystkich wolnych sobót. Biorąc to pod uwagę rząd poddał publicznej dyskusji odpowiedni projekt przewidujący 5-dniowy tydzień pracy przy przedłużeniu każdego dnia pracy o pół godziny, co dawałoby w sumie 42,5 godziny pracy tygodniowo. Propozycja ta jednak nie spotkała się z aprobatą z dwóch różnych przyczyn. Z jednej strony nie było powszechnej zgody na dodatkowe pół godziny pracy dziennie, z drugiej — znalazły wyraz rozbieżności, czy jesteśmy już przygotowani do wszystkich wolnych sobót.

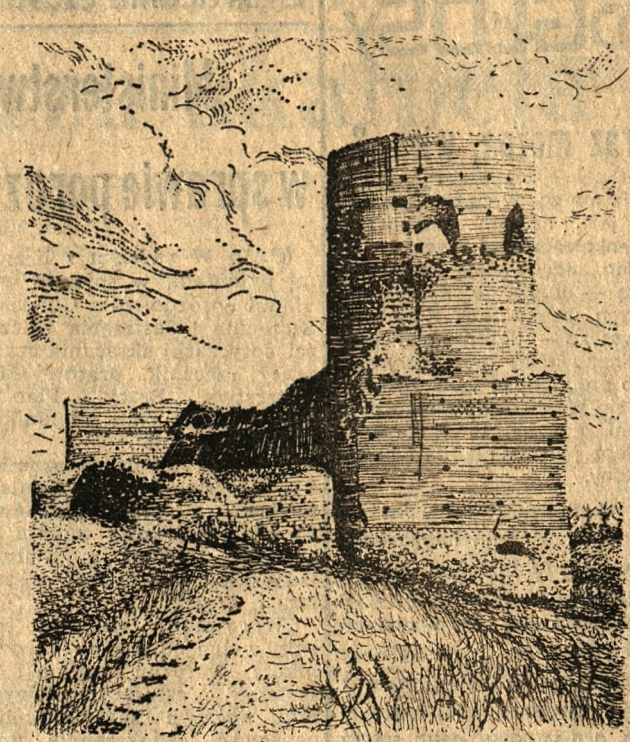
Powiem szczerze, że kwestia czasu pracy ma wielki ciężar gatunkowy i stanowi istotny motyw w kształtowaniu stanowiska władz państwowych w tej sprawie. Łączy się to ściśle z naszą bardzo trudną sytu-

acją gospodarczą. Nikt kto z poczuciem realizmu podchodzi do najważniejszych spraw naszego kraju nie może pomijać tej kluczowej kwestii. Jak wiadomo skala trudności, dysproporcji i napięć gospodarczych jest dziś tak znaczna, iż ich rozwiązanie wymaga dłuższego czasu i ogromnego wysiłku.

W chwili obecnej, zarówno w Sejmie jak i w zakładach pracy, trwa dyskusja nad zadaniami w roku bieżącym. Uczestnicy tej dyskusji podkreślają, że trzeba uczynić wszystko co możliwe, aby ochronić osiągnięty poziom życia narodu i jednocześnie poprawić warunki rodzin i sytuacji społecznej. A to znaczy — zapewnić niezbędną produkcję dla potrzeb rynku i na eksport, zmniejszać napięcia w zaopatrzeniu gospodarki w surowce i materiały, w energetyce i transporcie, we właściwy sposób realizować zadania inwestycyjne, w tym zwłaszcza w budownictwie mieszkaniowym.

Dokończenie na str. 2

Ze szkicownika wielkopolskiego

Tym razem nasz rysunek przedstawia ruiny XIV-wiecznego zamku Kazimierza Wielkiego w Kole.
Rys. — Krystyna Popiak

Noworoczne spotkanie

H. Jabłońskiego z dyplomatami

(PAP) Tradycyjnym zwyczajem w pałacu w Wilanowie odbyło się 7. bm. noworoczne spotkanie przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabłońskiego z członkami korpusu dyplomatycznego.

Serdecznie witając gości w imieniu najwyższych władz PRL przewodniczący Rady Państwa podkreślił, że w minionym roku Polska nie szczędziła siły, by wnieść wkład dla poprawy klimatu międzynarodowego. Wraz ze swymi przyjaciółmi i sojusznikami opowiadał się konsekwentnie za utrzymaniem dialogu, odprężenia i współpracy. Prowadził otwarty dialog oraz współpracę ze wszystkimi państwami, które — tak jak my — pragną wnieść swój wkład w dzieło kontynuacji i pogłębienia odprężenia oraz umacniania międzynarodowego bezpieczeństwa.

Henryk Jabłoński złożył, za pośrednictwem ambasadorów,

najlepsze życzenia dla reprezentowanych przez nich narodów dla najwyższych władz i rządów tych krajów.

Za życzenia te podziękował — w imieniu korpusu dyplomatycznego jego dziekan, ambasador Republiki Austrii Friedrich Christian Zanetti. Stwierdził m. in., że Polska propozycja zwołania w Warszawie konferencji na temat odprężenia militarnego i rozbioru oraz deklaracja PRL o wychowaniu społeczeństw w duchu pokoju to przykłady przedsięwzięć podejmowanych przez Polskę dla porozumienia między narodami, pokoju i odprężenia. Mówca podkreślił, że dyplomaci z całego świata życzą narodowi polskiemu wieloletniego, na pewno niełatwego, ale niezwykle ważnego, nowego roku.

Dotychczas zarejestrowano 56 nowych związków zawodowych

(PAP) Jak wynika z informacji uzyskanej w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie, osobowość prawną uzyskało dotychczas 56 nowych związków zawodowych. Wiele jeszcze wniosków o rejestrację oczekuje na rozpatrzenie. Przed podjęciem decyzji o rejestracji sąd musi jednak dokonać analizy statutów nowo zakładanych związków zawodowych, sprawdzić zgodność zawartych w tych dokumentach sformułowań z Konstytucją PRL, konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy i innymi przepisami prawa. Statuty zawierają również stwierdzenia, iż nowe związki nie będą pełniły funkcji partii politycznej i stoją na gruncie zasad socjalizmu.

Wśród zarejestrowanych związków znajduje się organizacja o różnym zasięgu. Są wśród nich organizacje wielobranżowe, a także takie, które zamierzają działać na terenie jednego tylko zakładu pracy. Odmienne charakterystyki poszczególnych organizacji odzwierciedlają statuty. Podstawową zasadą wszystkich statutów jest jednak nadrzędność spraw obrony interesów

pracowniczych. W przypadkach szczególnie drastycznego naruszenia tych interesów — w wielu statutach zastrzega się prawo do strajku.

W grupie związków działających na terenie jednego tylko zakładu pracy znajdują się m. in.: NSZZ Pracowników Domów Towarowych „Centrum”, NSZZ przy Olsztyńskich Zakładach Opon Samochodowych „Stomil”, NSZZ Personelu Latającego i Pokładowego PLL „Lot”, NSZZ „Celuloza” przy Zakładach Celulozowo-Papierniczych we Włocławku.

Są również związki, które będą działać w określonym środowisku: m. in. Związek Żołnierzy Rezerwy PRL, NSZZ Pracowników Informatyki, Związek Zawodowy Pracowników Kontroli, Związek Kadry Kierowniczej Jednostek Gospodarki Usługowej.

Niektóre związki postanowiły z kolei działać w ramach określonego resortu. Należą do nich m. in. Związek Zawodowy Pracowników Cywilnych Resorstu Spraw Wewnętrznych, NSZZ Pracowników Bankowych, Związek Zawodowy Pracowników Wojska.

Ugaszono pożar w Karlinie

Próba generalna zakończona pomyślnie

INFORMACJA WŁASNA

W czwartek, na miejscu katastrofy w Karlinie odbyła się generalna próba przed zaplanowaną na sobotę, 10. bm. akcją zasadniczą gaszenia pożaru i likwidacji groźnej erupcji ropy naftowej.

Od wczesnych godzin rannych w sztabie akcji oraz w pobliżu płonącej fontanny ropy trwał ożywiony ruch. Kończono przygotowania do gene-

ralnej próby zainstalowanych wcześniej urządzeń oraz armatek wodnych. Wokół płomienia jednostki straży pożarnej z całego kraju ustawiły 18 wysoko wydajnych armatek wodnych. Dziesięć z nich w promieniu zaledwie piętnastu metrów od otworu, dalsze osiem w promieniu 35 metrów. Strażacy i ratownicy w specjalnych kombinazonach abazbestowych chronili ich przed

Dokończenie na str. 2

Rokowania dwu społeczności Cypru

(PAP) Rokowania Greków i Turków cypryjskich wkroczyły w środę w czwartą fazę. Środowe spotkania obu delegacji w Nikozji było poświęcone kwestii powrotu do Famagusty jej mieszkańców pochodzenia greckiego, wysiedlonych z chwili zajęcia go w 1974 roku przez tureckie siły okupacyjne. Od tego czasu Famagusta jest tylko częściowo zasiedlona przez ludność turecką. W toku spot-

kania strona turecka przedstawiła konkretną propozycję w tej zapalnej sprawie, której treści na razie publicznie nie ujawniono. Szef delegacji Turków cypryjskich określił ją jako „propozycję natury ogólnej”.

Drugie spotkanie w ramach czwartej fazy rokowań między cypryjskich odbędzie się 16 stycznia.

„Solidarność” o reformie gospodarczej

(PAP) 7. bm. w Gdańsku rozpoczęło się kolejne, tym razem dwudniowe posiedzenie Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność”, której przewodniczy Lech Wałęsa. Pierwszego dnia obrad, po wysłuchaniu sprawozdania swoich przedstawicieli d/s reformy gospodarczej, KKP stwierdziła, że „Solidarność” będzie popierała wszystkie wysiłki, zmierzające do przeprowadzenia autentycznej reformy gospodarczej. KKP spodziewa się, iż w najbliższym czasie przedstawiony zostanie projekt reformy, określający główne zasady nowego systemu gospodarczego oraz nakreślone zostaną drogi wyjścia z kryzysu społeczno-gospodarczego.

W Szwajcarii powstaje muzeum im. I. Paderewskiego

(PAP) W Morges w Szwajcarii powstaje muzeum im. Ignacego Paderewskiego. Jego organizatorem jest Stowarzyszenie im. Paderewskiego, na którego czele stoi zasłużony działacz szwajcarski Xavier Salina. Stowarzyszenie im. Paderewskiego w Morges zebrało już ponad 4000 dokumentów i przedmiotów związanych z życiem i działalnością wielkiego Polaka, który mieszkał w Szwajcarii przez 40 lat.

W ostatnich dniach ub. roku na ratuszu w Morges odbyła się uroczystość przekazania stowarzyszeniu przez Warszawski Urząd Archiwum Głównego 200 dokumentów po polskim kompozytorze.

Kolejne fakty o deportacji Żydów belgijskich

(PAP) W toku toczącego się w Kilonii procesu hitlerowskiego zbrodniarza, 71-letniego Kurta Asche, wyszły na jaw nowe fakty o działalności gestapo i SS w Belgii. K. Asche jest współodpowiedzialny za wysłanie w latach 1942—1944 do komór gazowych w Oświęcimiu około 25 000 Żydów belgijskich. Z list przedstawionych sądowi wynika, że połowę deportowanych stanowiły dzieci, ludzie w podeszłym wieku i kobiety.

Geolodzy indyjscy odkryli złoża gazu

(PAP) Znaczne złoża gazu odkryli geolodzy indyjscy na szelfie kontynentalnym w rejonie Wyp Andamańskich. Jak oficjalnie poinformowano w Delhi, nowo odkryte zasoby szacowane na 3—5 mld metrów sześciennych gazu, mają istotne znaczenie dla gospodarki kraju. Warto dodać, że eksperci indyjscy prowadzą poszukiwania ropy naftowej i gazu korzystając z wydatnej pomocy geologów radzieckich.

Kampania wyborcza w „Solidarności”

(PAP) W kraju trwa kampania wyborcza w ogólnokrajowych wyborach do Sejmu. Stopień jej zaangażowania w poszczególnych regionach i zakładach jest zróżnicowany, uzależniony m. in. od liczebności organizacji związkowej i liczby kół. Np. w stoczniach Wybrzeża Gdańskiego kampania wyborcza odbywa się w trzech etapach. W pierwszym dokonano wyborów w kołach. Wybierani byli mężowie zaufania i przewodniczący kół,

zgłaszano kandydatów do władz związku.

W stoczniach Wybrzeża Gdańskiego wybory w kołach dobiegły już końca. Obecnie trwa drugi etap kampanii, odbywającej się w organizacjach związkowych. Załogi wybierają komisje wydzielowe i ich przewodniczących oraz członków komisji zakładowych i delegatów na zebranie wyborcze. Ten etap kampanii wyborczej, np. w Stoczni im. Lenina, zakończy się do połowy stycznia br.

Prezes Norweskiego Czerwonego Krzyża w CZD

(PAP) W Polsce przebywa 3-dniową wizytą delegacja Norweskiego Czerwonego Krzyża z prezesem tej organizacji Hansem Hoeghem.

8. bm. norwescy goście zwiedzą Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie, zapoznając się z jego ideą i etapami budowy. Informacji na ten temat udzielił przewodniczący Społecznego Komitetu Budo-

wy Pomnika-Szpitala CZD — Janusz Wieczorek, który podkreślił społeczny charakter przedsięwzięcia, jakim było ucieczenie budowa szpitala pamięci dzieci — najmłodszych ofiar II wojny światowej. Goście zwiedzą następnie niektóre pomieszczenia polikliniki i szpitala, zapoznając się z praktyczną działalnością medyczną placówki.

ODGŁOSY

Teraz można, więc...?

Nie ma zgody co do tego, kto jest naszym najlepszym piosenkarzem — i rzecz to naturalna. Jedni wielbią Marka Grechutę — drudzy go nie cierpią; jednych urzeka głos Krzysztofa Krawczyka — drudzy najchętniej wyeliminowałyby go z rozrywkowych programów; jedni zachwycają się Wojciechem Młynarskim — inni są zdania, że on nie śpiewa, lecz jedynie nuci rymowane felietony.

Ja lubię i cenię Wojciecha Młynarskiego za jego inteligencję, za upór z jakim sięgał niemal zawsze po aktualne tematy z codziennego życia, by nadać im kształt piosenek. Zwykły śpiewak o czymś mocno powiązanym z naszą powszedniością, operując kpiną, a nierzadko ostrą satyrą („W Polskę idziemy”). Miewał też z tego powodu kłopoty. Z końcem lat siedemdziesiątych wy-ciszoną go dość skutecznie.

Ostatnio tygodnik „Kultura” za-mieścił obszerną rozmowę z (jak ten czas leci!) już czterdziestolet-nim Wojciechem Młynarskim. Twórca i wykonawca śpiewa-nych felietonów powiedział między innymi: — Mówię do mnie: czy ty, kochany, w tej sytuacji, teraz przysuniesz jeszcze ostrzej, czy się zatopisz na tej falli, bo można, bo wszyscy... Od-powiadam: staram się, ale ani-rusz — teraz właśnie — nie chce mi się przysuwać...

Przytaczam tę wypowiedź zna-nego artysty estradowego, bo jest znamienita i szczera. Wojciech Młynarski nie ma ochoty „przysuwać”, choć teraz można i byłoby komu. Podobnie myśli (i postępuje) wielu ludzi. Co in-nego bowiem rozliczenie nieucz-ciwych bądź nieudolnych poczynań, a co innego wygrywanie oso-bistych żalów dla osobistych ce-lów.

WIESŁAW PORZYCKI

Sesja parlamentu
Finlandii

(PAP) W czwartek zakończy-ła się sesja parlamentu Finlan-dii, który zatwierdził budżet kraju na rok 81. Przewiduje się m. in. podwyżkę cen rzędu 10—15 procent, na szereg arty-kulów powszechnego użytku, a także opłat za energię elektrycz-ną i transport kolejowy.

Sprawdzanie urządzeń
nowej mleczarni w Turku

INFORMACJA WŁASNA

W Turku (województwo koi-nińskie) trwa rozruch mecha-niczny nowego zakładu mle-czarskiego, wybudowanego ko-sztem 500 mln zł. Będzie on przerabiał dziennie 200 000 li-trów mleka, umożliwiając lep-sze wykorzystanie tego su-rowca, również w okresie naj-większej jego podaży. Aktual-nie trwa rozruch wydziału pro-szkowni mleka, produkcji ser-ów miękkich, wyrobu ma-sła i urządzeń pomocniczych. Z początkiem przyszłego ty-godnia nastąpi pierwsze „po-danie mleka” do linii techno-logicznych. Po uzyskaniu peł-niej mocy produkcyjnej — okres ten załoga chce skrócić do kilku miesięcy — zakład w Turku wytworzyć będzie dziennie 10,5 tony masła oraz 8 ton serów „Camembert” i „Brie”.

Mleczarnia wyposażona jest

O skracaniu czasu pracy

Ministerstwo Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
w sprawie porozumień z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia

(PAP) W związku z liczy-nymi pytaniami w sprawie wy-kładni porozumień z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia w czę-sci dotyczącej skracania czasu pracy, rzecznik prasowy Mi-nisterstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych komunikuje, co następuje:

1. W protokole porozumie-nia zawartego przez komisję rządową i Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w dniu 31 sierpnia 1980 r. w Słocznicy Gdańskiej w sprawie postu-latu o treści:

„Wprowadzić wszystkie so-boty wolne od pracy. Pracow-nikom w ruchu ciągłym i w systemie czterobrygadowym brak wolnych sobót zrekom-pensować zwiększonym wy-miarem urlopu wypoczynko-wego lub innymi płatnymi dniami wolnymi od pracy.”

Uzgodniono:

„Nastąpi opracowanie i przedstawienie do 31 grudnia 1980 r. zasad i sposobu reali-zacji programów wprowadza-nia wolnych płatnych sobót lub innego sposobu regulacji skróconego czasu pracy. Pro-gram ten będzie uwzględniał zwiększenie ilości wolnych płatnych sobót już w 1981 r.”

W protokole ustaleń w spra-wie wniosków i postulatów Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego z komisją rządo-wą w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 1980 r. Uzgodniono:

„...opracowanie i przedsta-wienie do dnia 31 grudnia 1980 r. zasad i sposobu reali-zacji programu wprowadzenia wszystkich wolnych płatnych sobót lub innego sposobu re-gulacji skróconego czasu pra-cy.”

Z ustaleń zawartych w wy-mienionych protokołach wy-nika, że:

— strony uzgodniły wpro-wadzenie wszystkich płatnych sobót wolnych od pracy lub innego sposobu skracania cza-su pracy,

— zasady i sposób wpro-wadzenia wszystkich sobót wol-nych od pracy zostały pozostawione do określenia w pro-gramie, którego opracowanie i przedstawienie miało nastą-pić do 31 grudnia 1980 r.,

— żaden z wyżej wymienio-nych protokołów nie zawiera ustaleń zobowiązującego rząd do wprowadzenia wszy-stkich płatnych sobót wolnych od pracy już w roku 1981. Protokół z Gdańska wyraźnie stanowi, że „program... będzie uwzględniał zwiększenie ilo-sci płatnych wolnych sobót już w 1981 r.”.

W tym stanie rzeczy prog-

ram skracania czasu pracy może przewidywać stopniowe wprowadzenie wszystkich płat-nych sobót wolnych od pracy, przy założeniu, że już w 1981 roku nastąpi zwiększenie do-tychczasowej liczby płatnych sobót wolnych od pracy (w 1980 r. — 16).

W nawiązaniu do pkt. 4 za-łącznika do pkt. 21 porozumie-nia z Gdańska o treści: „do-magamy się wszystkich wol-nych sobót w miesiącu tak jak w innych krajach socja-listycznych” wyjaśnia się, że w krajach socjalistycznych, w których wprowadzono 5-dnio-wo tydzień pracy obowiązują wy-dłużona dzienna norma cza-su pracy bądź też jest organi-zowana praca w niektórych so-boty.

2. Inaczej natomiast — w o-mawianym zakresie — należy rozumieć protokół porozumie-nia zawartego przez komisję rządową i Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w dniu 3 września 1980 r. w KWK „Ma-nifest Lipcowy”, które zosta-ło zawarte w późniejszym cza-sie aniżeli porozumienia z Gdańska i Szczecina oraz głównie w interesie załóg gór-niczych.

Porozumienie z Jastrzębia w szczególności ustala, iż „za-łogi strajkujących kopalń i zakładów pracy w pełni popie-rają 21 postulatów wysunie-tych przez strajkujące zakła-dy Wybrzeża”, co oznacza za-probowanie również uzgod-nionej w porozumieniach z Gdańska i Szczecina koncepcji stopniowego skracania cza-su pracy, zmierzającego w przyszłości do wprowadzenia w skali ogólnokrajowej wszy-stkich sobót wolnych od pra-cy. W związku z powyższym szczegółowe ustalenia dotyczą-ce skrócenia czasu pracy, za-warte w porozumieniu z Ja-strzębia, mają charakter szcze-gólny, uzupełniający porozu-mienia szczecińskie i gdań-skie w stosunku do pracow-ników górnictwa.

Treść ustaleń przyjętych w porozumieniu z Jastrzębia w sprawach czasu pracy, które należy rozpatrywać komplek-sowo, jest następująca:

„Ustalono, że wprowadza się wszystkie wolne soboty i niedziele począwszy od 1 stycz-nia 1981 r. Przyjmuje się za-sadę bezwarunkowego prze-strzegania dobrowolności pra-cy w dniach ustawowo wol-nych począwszy od 1.9.1980 r.”

Ustalono zniesienie cztero-brygadowego systemu pracy w kopalniach „Jastrzębie”, „ZMP” i „1 Maja” z terminem realizacji do 15.9.1980 r. W

pozostałych kopalniach we-dług uznania załóg z termi-nem realizacji do 1.10.1980 roku.

Brdzenie powyższych usta-leń, jak i ich usytuowanie (za-równo poprzedzające, jak na-stępujące po nich fragmen-ty porozumienia są ściśle związane ze specyfiką pracy w górnictwie), wskazują jed-noznacznie, iż odnoszą się one wyłącznie do pracow-ników górnictwa, podobnie zresz-tą jak większość ustaleń ob-jętych w ogóle tym porozu-mieniem. Przyjęcie łącznego wprowadzenia wszystkich wol-nych sobót i niedziel oraz rów-nocześnie zniesienie czterobry-gadowego systemu organizac-ji pracy przesądza o bran-żowym zasięgu tych ustaleń, zwłaszcza że:

— tylko w górnictwie wę-glowym stosowano praktykę pracy w tzw. „niedziele wy-do-bywcze” oraz

— przyjęto — w następst-wie zakwestionowania tej praktyki — koncepcję skraca-nia czasu pracy przez łączne zaprzestanie pracy we wszy-stkie soboty i niedziele w miej-sce stosowanego czterobryga-dowego systemu organizacji pracy.

Porozumienie z Jastrzębia określa zasady skracania cza-su pracy dla górników w spo-sób odmienny w porównaniu do porozumień z Gdańska i Szczecina przede wszystkim z tej przyczyny, że już dotych-czas funkcjonowały odrębne zasady i tryb udzielania do-datkowych dni wolnych od pra-cy dla pracowników gór-nictwa. Wynikały one z obo-wiązujących w tym zakresie przepisów. Uchwała nr 41 Ra-dy Ministrów z dnia 6 lutego 1974 r. w sprawie zasad i ter-minów wprowadzenia dodat-kowych dni wolnych od pra-cy w latach 1974 i 1975 (M.P. nr 6, poz. 43) nie dotyczyła bowiem pracowników górnict-wa (paragraf 1 ust. 2), w sto-sunku do których miały zasto-sowanie — również w kolej-nych latach — odrębne przepi-sy o zasadach i trybie udzie-lania dodatkowych dni wol-nych od pracy. Wiązało się to zarówno ze specyfiką pracy w górnictwie, jak i wprowadze-niem czterobrygadowej orga-nizacji pracy w niektórych ko-palniach.

W tej sytuacji nie można u-znać, że ustalenia zawarte w porozumieniu z Jastrzębia do-tyczące wprowadzenia „wszy-skich wolnych sobót i nie-dziele” począwszy od 1 stycznia 1981 r. powinny być stoso-wane powszechnie.

Wystąpienie M. Jagielskiego

Dokończenie ze str. 1

w gospodarce komunalnej i służ-bie zdrowia, aby mówiąc ina-czej — stabilizować gospodar-kę i krok po kroku odbudowy-wać równowagę ekonomiczną kraju.

Na tym tle musimy postawić sobie pytanie: czy możemy po-nieść w produkcji nieuchron-ne i głębokie konsekwencje raptownego zmniejszenia czasu pracy? Jest faktem, że w nie-kórych gałęziach gospodarki i w niejednym zakładzie kłopoty w zaopatrzeniu powodują przerwy i przestoje w związku z czym skrócenie czasu pracy nie spowodowałoby teraz zmniejszenia produkcji. Jednak że w znacznej większości dzia-łów, gałęzi i zakładów zmniej-szenie produkcji musiałoby na-stąpić już obecnie. Dotyczy to zarówno podstawowych su-rowców, wielu materiałów do produkcji, półfabrykatów, czę-sci zamiennych i elementów kooperacyjnych jak i goto-wych wyrobów. Przykładem jest choćby przemysł lekki; wiele jego zakładów pracuje przez wszystkie dni tygodnia na trzy zmiany. Jednorazowe znaczne skrócenie tygodnia pra-cy oznaczałoby zmniejszenie produkcji o 8 do 9 procent przy czym straty kooperacyj-ne mogłyby jeszcze powiększyć ten ubytek. W przemyśle spo-żywczym, który również pracu-je obecnie w dużej części na trzy zmiany, jednorazowo wprowadzenie wolnych sobót pociągnęłoby za sobą zmniejsze-nie o dziesiątki tysięcy ton do-staw podstawowych artykułów żywnościowych. W przemyśle maszynowym produkcja zmnie-jszalaby się o tysiące telewizo-rów, radiodiodników, magne-tofonów, pralek, lodówek i wie-lu innych towarów. Zmniejsze-nie produkcji objęłoby także przemysł meblarski.

Skutki zmniejszenia czasu pracy w tych przemysłach, jak i w całej gospodarce nie mogły by być zrównoważone ani przez natychmiastowy wzrost wyda-jności pracy, ani wyrównane przez wzrost zatrudnienia. Musiałoby to spowodować zmniejszenie dochodu narodowego, a w konsekwencji spadek pozio-mu życia społeczeństwa.

Konieczne jest też uwzględ-nienie oczywistego faktu, że zmiany w wymiarze czasu pra-cy w tygodniu nie można wpro-wadzać w sposób schematyczny w całej gospodarce. Specyficzne właściwości różnych gałęzi gospodarki i zakładów zdecy-dowanie przemawiają za ela-stycznością i zróżnicowaniem

rozwiązań. Inaczej wygląda bo-wiem sprawa przy pracy jed-nozmianowej, inaczej przy pra-cy wielozmianowej w zakła-dach pracujących w ruchu ciągłym. Odmienne trzeba po-dejść do górnictwa, do zakła-dów rolno-spożywczych, o sezo-nowym charakterze pracy, czy do przedsiębiorstw budowlan-nych, do których dojeżdża wie-lu pracowników.

Dlatego też zakładamy możli-wość wprowadzenia różnych rozwiązań, a zwłaszcza propo-zycję dwóch wolnych sobót w miesiącu z zachowaniem dotych-czasowego czasu pracy w dniu roboczym, lub wszystkich wol-nych sobót w miesiącu pod wa-runkiem, że dzienny czas pra-cy będzie przedłużony o pół godziny.

Mówię o tym wszystkim, aby unaościwić wielką złożoność pro-blemu, konieczność brania pod uwagę wszystkich pytań i o-baw związanych ze skraca-niem czasu pracy. Wiele po-uczaające są też doświadczenia innych krajów. W żadnym pań-stwie socjalistycznym wszy-stkich wolnych sobót nie wpro-wadzono jednorazowo, lecz eta-pami, przy czym w żadnym z nich nie ma 40-godzinnego ty-godnia pracy. Również w pań-stwach zachodnich skracanie czasu pracy następowało w sposób zróżnicowany i w wiele letnim procesie.

Takie są więc motywy i oko-liczności przemawiające za roz-wiązaniem, na które rząd zde-cydował się pod wpływem do-konanej analizy wzbogaconej na drodze krytycznej i wnikli-wej debaty społecznej. Jesteś-my zwolennikami stopniowe-go dojścia do wszystkich wol-nych sobót i odpowiedniej do tego wielkości tygodniowego czasu pracy. Powinno to być perspektywa obecnego 5-lecia.

Przyjęte obecnie rozwiąza-nia czyniliśmy tematem kolej-nych konsultacji. Nie wszyscy byli w tej złożonej sprawie jednomyślni. Taka jest bowiem natura powszechnych dyskusji. Biorąc jednak pod uwagę wszy-stkie rzeczowe argumenty i do-kładny rachunek możliwości, a przede wszystkim zasadnicze dla każdego obywatela wzglę-dy gospodarcze, rząd liczy na to, że jego decyzja spotka się ze zrozumieniem załóg i zwią-zków zawodowych, zostanie we właściwy sposób zrealizowana przez wszystkie zakłady pracy. Stanowić to będzie jeszcze je-den dowód naszej sprawdzonej w najtrudniejszych momentach patriotycznej, obywatelskiej od-powiedzialności. (PAP)

Jak nas informuje „Ruch”, w sobotę, 10 stycznia br. uka-żą się następujące dzienniki centralne: „Trybuna Ludu”, „Życie Warszawy”, „Zołnier Wolności” i „Dziennik Ludo-woy” — do nabycia w kios-kach. (na)

telefony
donoszą...

● W Lotnieniu w województwie pilskim, odnotowano obrażenia nie-trzeźwy mężczyzna, który wszedłszy nagle na jezdnię został potrą-cony przez ciężarówkę.

● W Poznaniu doszło w czwar-tek rano do zafundowania w ruchu tramwajowym, na skutek wykole-lenia się pociągu linii „13” u zbiegu ulic Grunwaldzkiej i Jele-niogórskiej. W związku z tym na trasie od ul. Przybyszewskiego do Junikowa kursowały przez 35 minut autobusy. (b)

Poznańskie Biuro Prognoz In-stitutu Meteorologii i Gospodar-ki Wodnej przewiduje na dziś zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami, okresami opad-ów śniegu.

Temperatura maksymalna od minus 4 stopni do minus 6 stop-ni, minimalna od minus 14 stopni do minus 18 stopni.

Wczoraj o godzinie 17 zano-towano następujące temperatury: w Poznaniu minus 7 stopni, w Ka-liszu minus 6 stopni, w Lesznie minus 6 stopni, w Koninie minus 8 stopni i w Pile minus 5 stopni; ciśnienie 759 mm czyli 1012 hPa.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Roch Kowalski.

Próba generalna zakończona pomyślnie

Dokończenie ze str. 1

żarem. O godzinie 10,45 rozpo-częły pracę pompy tłoczące wodę na stanowiska strażac-kie. Potężne strumienie wody powoli skupiają się w jednym punkcie. Następuje zakładane podnoszenie płomienia pod którym ratownicy radziecy z Leonem Kałyną oraz polscy ze Stacji Ratownictwa Górnictwa Naftowego z Antonim Berli-kowskim mają podjąć akcję usuwania uszkodzonej kryzy. Pod wpływem wody płomień jakby się zmniejszał ale co chwila wybuchał z ogromną siłą w postaci grzyba. Tak ogień pulsował jeszcze jakiś czas i po dziewiętnastu minu-tach doszło do niespodziewane-go zgaszenia płomienia. Z o-tworu trysnęła sama ropa. Powstało małe zamieszanie. Tego nie zakładano, choć nie wykluczano takiej możliwości. Wiatr zaczął znosić ulatniające się gaz w stronę ewakuo-wanych wcześniej trzech wsi

Lulewic, Karlinka oraz Lule-wiczek.

Nie był on niebezpieczny dla położonych z drugiej strony Karlinki oraz Białogardu. Ak-cja strażaków była w dal-szym ciągu kontynuowana. Mieli oni w takiej sytuacji za-zadanie ochłodzenie rozgrza-nej wieży rurowej i umożliwie-nie podejścia do otworu ra-dzieckim i polskim ratowni-kiem.

Tuż przed południem kie-rownictwo akcji zezwoliło ra-townikom na wejście w pobli-że otworu. Gaz ulatniał się w małych ilościach, tak więc można było podjąć prace przy zdejmowaniu uszkodzonej kry-zy. Prace te bardzo mozolnie posuwały się naprzód. Snowo dowane zostało bardzo trud-nymi warunkami w pobliżu otworu, gdyż spadająca na ra-towników masa wody w mro-zie zamarała na ubraniach ochronnych. Ostatecznie po kilku godzinach kryzę usunie-to.

Prace przy otworze trwały nieprzerwanie gdyż w między-czasie służby ochrony chemi-cznej stwierdziły że ratowni-kiem i okolicy nie grozi skaże-niem gazem. W związku z tym odwołano planowane zapale-nie wypływającej ropy. Dzie-ki temu zyskując na czasie u-szczelniano w świetle reflek-torów więźbę rurową oraz przygotowywano kryzę do za-łożenia nowego specjalnie przygotowanego prewentera. Ratownicy pracowali bez chwili wytchnienia aby być może jeszcze dziś mogła odbyć się akcja zasadnicza. Oczywi-ście jeśli tylko by wystąpiło zagrożenie gazowe roboty te zostaną przerwane i nastąpi ponowne zapalenie ropy.

W czasie akcji na miejsce katastrofy przybyli i zapozna-li się z sytuacją wicepremier Aleksander Kopeć oraz mini-ster górnictwa — Adam Gla-nowski.

WŁADYSŁAW WRZĄSK

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPOŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH” POZNAN, UL. GRUNWALDZKA 19

Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redakcja: Wiesław Porzycki — redaktor naczelny, Marian Flejsierowicz, Tadeusz Kacmarek — zastępcy redaktora naczelnego, Zbigniew Sek — sekretarz redakcji, Eugeniusz Cofa, Zdzisław Kandziara, Zygmunt Rola.

Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami: 665-718. Sekretariat redakcji: 665-718. Sekretarz redakcji: 648-85.

Dział informacji: 665-939. Dział sportowy: 648-45. Redakcja nocna: 430-73, 453-31. Wydawca: RSW „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”

Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19, 60-782 Poznań, tel. 665-916. Zatreść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: Poznańskie Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka — Poznań P-18

SPRAWY POWSZEDNIE

Czyje zniechęcenie
i czyje chęci

Czepianie się ludzi albo ich słów nie jest moją specjalnością. Ale może się przecież zdarzyć każdemu, iż czyjaś wypowiedź zainspirowała do myślenia, bądź zrodziła znaczące wątpliwości. Tak odebrałem niedawno fragment przemówienia Sylwestra Zawadzkiego, znawcy prawa państwowego, dotyczący pewnej bardzo ważnej i bardzo aktualnej kwestii: „Najtrudniejszym zadaniem — oznajmił profesor — jest odbudowa wiary w sens społecznego działania”.

Otóż takie właśnie postawienie sprawy uważam za wysoce dyskusyjne. Czy mamy bowiem w Polsce do czynienia z powszechnym zjawiskiem zniechęcenia do działalności społecznej? Przeczą temu zrodzenie się spontanicznego ruchu związkowego („Solidarność” oraz kilkadziesiąt innych związków zawodowych), pokonanie marazmu w dawnych związkach, wyraźniejszy puls działalności Sejmu, części rad narodowych i organizacji społecznych, ruch odnowy w PZPR, ZSL, SD.

S. Zawadzki miał może na myśli tych, którzy przed sierpniem działali w związkach, w partii i organizacjach — po czym niedługo z nich nie tylko nie wyrażono uznania, lecz czyniono niesłuszne zarzuty; tu i tam spowodowano czyjeś odejście bez rzetelnego ocenienia starań i zasług. Ci ludzie mają powody do zniechęcenia i utraty wiary w sens społecznego działania, choć wiele tu też zależy od uśpoślenia, siły charakteru, a zwłaszcza myślowych horyzontów; od zdolności rozróżniania osobistych niepowodzeń i krywd od interesu społecznego i dążeń narodu.

Sporo jest takich, którzy — obdarzeni naturą żywą oraz powodowani prawdziwie społecznymi pasją, po trwającym u nich czas pewien „zawieszeniu w próżni”, wynikiem z rozpadu dawnych szablonych działań — potrafili się wziąć w karby. I nie ze względów koniunkturalnych, lecz z przekonania, po prze-myśleniu kształtów przemian odnaleźli się w nowo kreowanej działalności społecznej. Odnaleźli się albo zostali odnalezieni, bo odważnie sięga się teraz w związkach, w partii — po ludzi uprzednio pozostających na uboczu, skromnych i ofiarnych, myślicy i nie bezkrytycznych.

Nastroje, które S. Zawadzki określa jako zachwianie wiary w sens społecznego działania dają się natomiast zauważyć u części pracowników admini-

stracji państwowej i gospodarczej, ludzi z aparatu zarządzającego w ogóle, a także u reprezentantów zetatyzowanych ogniw rozmaitych organizacji. Jedni są sfrustrowani, ponieważ nie da się już pośpiechać tak jak do tego przez lata nawykli; teraz wykonywanie obowiązków przychodzi im z większym trudem, szczególnie w miarę domagania się przez obywateli pełnego respektowania ich praw. Drudzy narzekają, gdyż powrót do samorządności wszedłkiego typu zrzeszeń, spółdzielni, stowarzyszeń, uważają za zagrożenie dla spetryfikowanego porządku rzeczy. Ale i jedni i drudzy z niemarkowaną działalnością społeczną mieli w minionych latach nie za wiele wspólnego.

Co zatem S. Zawadzki miał na względzie, mówiąc z troską o potrzebie „odbudowy wiary w sens społecznego działania”? Nie sposób przeczyć sądzić, by profesor myślał o tych, którzy musieli odejść po lecie 1980 i poczuli się zniechęceni, a może nawet załamani. Lecz tym samym wypowiadając, z którą polemizuję, zdaje się podejmować problem, którego nie ma. Co najwyżej — i to dobrze — dojdzie (już dochodzi) z biegiem czasu, do swoistej „zmiany warty”. Po prostu komu rzeczywista praca społeczna nie odpowiada, czy kto nie może jej podołać, albo stracił do niej ochotę bo nie będzie ona nieść (jak bywało) osobistych korzyści — ten odejdzie, lub zostanie do odejścia skłoniony. Z pewnością także wielu społeczników starszego pokolenia, utrudzonych wieloletnimi utarczkami z biurokracją, ofiarnych i zasłużonych nawet jeśli nie zawsze rezultaty ich działalności są wymierne, o nadszarpniętym zdrowiu — ustąpi miejsca młodszej generacji, teraz wyraźnie dochodzącej do głosu.

Kilka ostatnich miesięcy przyniosło liczne przykłady prawdziwie społecznego działania tysięcy ludzi — nie należących do partii, należących, głównie młodych lecz także starszych. „Należy z uznaniem odnieść się do trudnej społecznej pracy ludzi będących w NSZZ „Solidarność” — pisał niedawno Jan Górski w „Trybunie Ludu” (30. XII. 80) — którzy wykazali tyle hartu i woli w obronie interesu ludzi pracy”. Przykłady zdecydowanego działania, bez osłabiania się na godziny i osobiste soraw, a zarazem wierności ideałom socjalizmu dawali członkowie PZPR w fabrykach, na wsiach, w instytucjach — wo-

bec walących się autorytetów i zastających struktur, wobec spontaniczności robotniczego protestu, wobec naporu informacji dobrych, złych i nie zawsze prawdziwych, starający się na swój sposób wskazywać ludziom jak stawić czoła przeciwnościom dnia.

Wylania się przeto jedna jeszcze ewentualność: że S. Zawadzki uznał, iż o „odbudowę wiary w sens społecznego działania” należy zadbać u rodaków, którzy z podobną działalnością osobiste nie mieli do czynienia, a teraz słyszą stąd i zowad żale i utyskiwania zniechęconych jednostek. Słyszają i gotowi ulec ich argumentacji. Trudno wszakże sobie wyobrazić, by podobne pretensje mogły stanowić przeciwwagę dla powszechnie przecieź dostrzeganych rezultatów wielkiego społecznego zrywu ubiegłych miesięcy, uwiecznionego gruntownymi przemianami społecznymi w Polsce. Przecieź właśnie poprzez społeczne działanie do zmian tych doszło. Stąd zrozumienie dla poczynań społecznych, ich prestiż — niechybnie w oczach Polaków wzrósł a nie zmalał.

Na pewno także w sferze działalności społecznej niezbędne są porządki, jak w każdej ostatniej dziedzinie życia. Tyle, że można być o nie spokojnym. Nowe kształty naszej codzienności, zwiększenie znaczenia kontroli społecznej, obalenie niejednej fasady, od dawna demonstrowana przez obywateli niechęć do wszelkich ruchów pozorowanych — stworzyły sytuację dla rozmaitych nieprofesjonalnych poczynań sprzyjającą i klarowniejszą. A pogłębienie socjalistycznej demokracji, samorządności i nietamowana krytyka, mocno ułatwiają eliminowanie z szeregów społeczników osoby zrutynizowane, żadne zaszczytów, skłonne do efekciarstwa oraz ciemnotników, co to się poświecali.

Minął czas — chyba bezpowrotnie — na społeczników rozmierzonych w celebrowanie, piastowaniu godności, od parady i prawienia robotnikom pochlebstw. W cenie są ludzie dobrej woli, rozważni i odważni, gotowi do wyrzeczeń, zainteresowani nieklamaniem działaniem, chętni do sensownych pomysłów i przynoszących wymierne wyniki pracy społecznej. I tych jest na szczęście więcej niż zniechęconych.

WIESŁAW PORZYCKI

* Na krajowej naradzie przewodniczących wojewódzkich rad narodowych w Warszawie, 22. XII. 80.

Między potrzebami społecznymi i gospodarki

Na ostrzu skalpela

W roku 1945, kiedy po wyzwoleniu Poznania wznowiała działalność klinika położnicza, proszono przyszłą matkę, aby przybywały rodzić z własną pościelą, mydłem i ręcznikiem. Dziś niewiele brakuje, aby do potencjalnych pacjentów klinik i oddziałów chirurgicznych apelowano o dostarczanie lekarzom klisz rentgenowskich, gumowych rękawiczek i skalpeli. Służba zdrowia ledwie lata koniec z końcem przy zaopatrywaniu swoich placówek w niezbędne sprzęty, narzędzia i środki lecznicze. Chirurgi nieraz stoją wobec dylematu: ciąć tępy czy nie ciąć wcale?

Polski przemysł produkuje narzędzia chirurgiczne. Od kilkunastu lat coraz większą w tej dziedzinie rutynę i sukcesy ma Fabryka Narzędzi Chirurgicznych „Chifa” w Nowym Tomysku. Dzięki żmudnemu doskonaleniu wiedzy fachowej załogi, dzięki kontaktom z renomowanymi wytwórcami narzędzi lekarskich w NRD i RFN, dzięki wreszcie kilkakrotnej rozbudowie fabryki, „Chifa” wybiła się na pozycję dużego eksportera narzędzi chirurgicznych, stomatologicznych i weterynaryjnych. Historia ekspansji niegdyś małej wytwórni koszułek do lamp gazowych do pozycji zakładu zarabiającego rocznie kilka milionów dolarów godna jest najwyższego szacunku.

Cóż jednak z tego, skoro polscy lekarze i ich pacjenci niewiele z tego mają pożytki. Wszak 94,5 procent produktów „Chify” wędruje na światowe rynki, dla polskich szpitali zostaje tylko to, co cudzoziemskim kupcom „z brody skapnie”.

Wobec krytycznej sytuacji zaopatrzeniowej służby zdrowia jej przedstawiciele wysuwają przedmiotowe postulaty wstrzymania, a w każdym razie ograniczenia eksportu z „Chify” tych narzędzi, których niedostatek lub brak całkowicie odczuwają polskie szpitale i ambulatoria. Na myśl o tym, że miałyby być zerwany tak intratny eksport, drętwieją przedstawiciele handlu zagranicznego i w ogóle wszyscy świadomi wielkości naszego zadłużenia. Ale rząd dał zapewnienie, że resort zdrowia i opieki społecznej może zakuć wszystkie wyprodukowane w kraju leki i sprzęt medyczny.

CIAĆ EKSPORT? NIE!

Jednak w Nowym Tomysku nie dopuszcza się myśli o zaprzestaniu eksportu. — Taka fatalna decyzja zaprzępałaby dorobek naszej fabryki i na wiele lat wyparłaby jej produkty z dobrych miejsc w katalogach sprzętu medycznego. Zerwanie eksportu jest po prostu

niekonomiczne. Co byśmy bowiem robili za dwa, trzy lata, kiedy to krajowa służba zdrowia nasyciłaby się naszymi narzędziami, a w tym czasie straciłabyśmy rynki zbytu za granicą? — Takie oto retoryczne pytania stawiają przedstawiciele załogi „Chify”. — A od nowa zdobywać dobre imię i dobre ceny — dodają — to parę straconych lat i mnóstwo nie zarobionych dewiz.

— Obecnie „Chifa” współpracuje z zachodniemiecką firmą „Eskulap” produkującą i sprzedającą narzędzia lekarskie — informuje szef produkcji fabryki, inż. Henryk Kornowski. — Z „Eskulapa” dostajemy wzory do produkowania, a w ramach wymiany za nasze narzędzia — pewne specjalistyczne przyrządy lekarskie, których w Polsce się nie wytwarza wcale.

— 80 procent wartości narzędzi, to robocizna — słyszę. — Nie idziemy na tony. Sprzedajemy ludzką pracę. Dlatego jest to eksport opłacalny. Moglibyśmy zwiększyć produkcję, gdybyśmy mieli w zakładzie więcej ludzi znających się na rzeczy. Niestety, przeżywamy kryzys zatrudnienia. Załoga liczy niespełna 1100 ludzi, gdy tymczasem pomieszczenia i urządzenia produkcyjne zapewnić by mogły pracę dla 1500 osób. Do tej pory jako zakład nie byliśmy atrakcyjni na miejscu wym rynku pracy, gdzie indziej można było więcej zarobić. Po niedawnych podwyżkach zarabia się już przyswoicie, ale każdy, kto do nas przychodzi, musi się uczyć fachu od podstaw. Dlatego głównie opieramy się na przyzakładowej szkole zawodowej. A w niej, niestety, za mało jest chłopców, niezbędnych do niektórych cięższych prac. W sumie więc trudno liczyć na szybki wzrost produkcji.

NIE OPEROWAĆ?

Lekarze uznają sytuację w salach operacyjnych za dramatyczną, brakuje narzędzi w pełni sprawnych i nowoczesnych. Niedostatek ten odbija się na jakości zabiegów operacyjnych, pośpiech przy sterylizacji narzędzi powoduje zakażenia wewnątrzszpitalne. Ubiegłe instrumentarium chirurgiczne uniemożliwia wykonywanie pewnych skomplikowanych zabiegów. Ten stan rzeczy nie tylko rodzi dodatkowe cierpienia wśród chorych, ale jest także niekonomiczny w bardzo wymierny sposób. Przedłużające się leczenie, to na przykład dodatkowa absencja w zakładach pracy.

Z kolei rezygnacja z paru milionów dolarów zarabianych co roku przez eksport z „Chify” może uniemożliwić np. zakup lekarstw zagranicznych czy choćby tego sprzętu me-

dycznego, którego w Polsce się nie produkuje.

ZŁOTY ŚRODEK

Obietnice rządu o podwyższeniu nakładów budżetowych na służbę zdrowia nie mogą pozostać gołosłowne. Na pewno zwiększone zostaną dostawy narzędzi z „Chify” dla polskich szpitali. Ale zdrowy rozsądek nakazuje nie rezygnować całkowicie z eksportu. Dlatego go dźwien uwagi jest projekt importowania brakujących narzędzi chirurgicznych z Chin i Pakistanu. Narzędzia produkowane w tych egzotycznych dla nas krajach są ponoć wcale nie gorsze od naszych, ponieważ jednak nie mają takiej renomy jak wytwarzane w „Chifie”, nie mają też tak wysokich cen na rynkach światowych. Rozsądne zatem powinno być kontynuowanie eksportu przy jednoczesnym imporcie. W sumie powinno to się opłacić.

„SAMI NIE WIECIE, CO POSIADACIE”

Ze z narzędziami lekarskimi jest krucho — co do tego nikt nie ma w Polsce wątpliwości. Ze jednak nie wszystkie źródła zaopatrywania się w nie zostały wyczerpane, to sprawa odrębna. „Chifa”, pomawia na o całkowite pominięcie potrzeb krajowej służby zdrowia, ma w magazynach narzędzia, na których widok wielu lekarzom „oko bieleje”. narzędzia do natychmiastowego zbycia polskiej służbie zdrowia. Po prostu są to nadwyżki eksportowe, a do tego wzory, których nie ma w katalogach „Cezalu”, czyli Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Lecznictwa. Tak więc leżą sobie te narzędzia do czasu aż jakiś ciekawski i przedsiębiorczy chirurg nie pofatyguje się osobiście do Nowego Tomyska, nie obejrzy ich w zorganizowanym przy dyktorskim gabinecie saloniku wystawowym. Ostatnio fabryka zorganizowała giełdę takich zbywających jej narzędzi. W ciągu listopada ub. roku sprzedała ich za 1,5 mln złotych.

22 listopada 1980, w wolną sobotę, członkowie zakładowej organizacji NSZZ „Solidarność” (a należy do niej niemal cała załoga), przyszli do pracy i wyprodukowali na potrzeby krajowej służby zdrowia narzędzia chirurgiczne i stomatologiczne wartości 292 000 złotych. Zapewne nie był to tego typu czyn ostatni.

Wszystko to razem jednak niedostatek instrumentarium chirurgicznego nie rozwiąże. Niezbędne są decyzje i działania wyważone, racjonalne, które przyniosą ulgę chorym i nie zrobią krzywdy nadwątlonej gospodarce.

TOMASZ TALARCZYK

CZARNO NA BIAŁYM

Magister P. miał przyjemność przebywać w czasie minionych świąt w Paryżu. A, że zdarzyło mu się to już po raz drugi w minionych kilku latach — miał również sposobność porównać to i owo. Jednym co istotnie zastanowiło i zafrapowało, to fakt, iż zastał tam wszystko w niezmiennym kształcie. Na rogu ulicy, przy której mieszkał przez kilka dni wciąż ta sama piekarnia, a w niej identyczne jak przed laty wypieki; nawet właściciel z niezmiennym uśmiechem. W identycznym miejscu przystanek, z którego regularnie odjeżdżał autobus tej samej co dawniej linii. Zaś obok podobnie znużony kiosk z stertą tych samych gazet. Zmieniły się tylko daty i tytuły — co drugi zaczynał się od słowa — Pologne.

Zadumał się magister nad ową stabilnością paryskiej ulicy, gdy wracając do kraju dowiedział się z przykrością, że pociąg, który dowieźć miał go do domowej piekarni, został na stacji znowu zlikwidowany, a wraz z nim wiele innych (trudności paliwowo-energetyczne). Zadumał się po raz wtóry, zasiadając za swoim biurkiem w powszedni już dzień pracy stwierdziwszy, iż firma, w której przepracował ćwierć wieku, to już nie PBOiK i nie RWDiMKP i nie należy do resortu kultury, lecz znalazła się w gestii Ministerstwa Rolnictwa. Nie zastał też na swoim miejscu dyrektora naczelnego odwołanego na fali odnowy i musiał uklonić się nowemu, powołanemu też na fali odnowy. Jak na krótki pobyt zagraniczny zmiany w domu nieliczne.

Wszyscy bowiem jak kraj długi i szeroki chcą coś zmienić i naprawiać. Zastanawiająca jest ta nieopisana żądza przewracania do góry nogami czego się tylko da. Są

państwa, które szczerzą się trwałością wielu swoich instytucji czy to politycznych, społecznych czy kulturalnych. U nas nie ma szacunku dla tradycji, nawet w tym aspekcie. Nie było chyba nigdy mniej lub bardziej ważne go rozwiązania, które ostałoby się dłużej (przynajmniej aby można się przyzwyczaić), a w każdym razie nie krytykowanego od zarania.

Może zabrzmi to jak anegdota, niemniej to najprawdopodobniej prawda. Zdarzyło mi się niedawno przejeżdżać

Na huśtawce?

dwukrotnie tego samego dnia przez pewne miasto. Główna ulica okazała się być jednokierunkową. Gdy wracałem była nią również, tyle że akurat w odwrotną stronę. Jak mawia mój znajomy — nie bez złośliwości zresztą — w tym kraju nie jesteś pewien dnia ani godziny. Wstając rano z łóżka okazało się, że to co wieczorem wydawało się tak bardzo pewne jest już melodią przeszłości.

Przed kilku laty rodził się w bólach kodeks pracy. No wczesny i dobrze służący interesowi ogółu. Do dziś nie którzy jeszcze nie nauczyli się z niego korzystać, a jakiś dyrektor odpowiedział wręcz dziennikarzowi: „Na naszym terenie on się nie przyjął”. I już okazało się, że wszystko to lipa, że trzeba jak najszybciej zmieniać. Biedne dzieci i podstawówek — a wraz z nimi nauczyciele — jeszcze nie mogą pozbierać się po reformie oświaty, a już czyha na nie nowa. Raz dwa zatratniono się z powiatami. Teraz słyszy się głosy — a nuż by je przywrócić. Jak słusznie zauważył ostatnio KTT w „Kulturze” niedawny okres rozpasania znowu zmieniamy na czas ubóstwa.

Powie ktoś, że zmiany, to postępek, że burzycielska trumna-

nie się starych rozwiązań grozi zastojem albo jeszcze czymś gorszym. To prawda z jednym zastrzeżeniem. Życie społeczne, to nie zmagania sportowe, gdzie do końca wynik jest niewiadomy i to cały ich wdzięk. Czy ktoś mi zagwarantuje, że rugowanie tego co do niedawna było dobre, teraz jest do kitu, zaś dobre dopiero nadejdzie — okaże się naprawdę tym, na co czekamy, co zdołamy polubić i do czego się przyzwyczaimy jak do makaki na ścianie? Czy śrubokręt, który wziął ktoś do ręki, aby naprawić szwankującą maszynę jest właściwie dobrany i czy obroty akurat w tę stronę? Być może okaże się, iż śrubę zamiast odkręcać należałoby przykręcić. Nie te go nikt mi nie zagwarantuje i nie mam nawet o to pretensji. Podejrzewam jednak, iż często chodzi o samo kręcenie, mniej zaś o ostateczny rezultat. Co bowiem odpowiedzieć jegomościowi, który odchodzi z kwitkiem od pocztowego okienka, dowiadując się o kolejnej w ciągu kilkunastu godzin zmianie zasad odbierania zaprenumerowanej prasy? Pyta z rezygnacją w głosie „Więc czego mam się trzymać?”. Chyba — trzymaj się pan zdrowo. Po dobru frustracja wystąpić może u osób, które chciałyby zgłębić tajniki nowego systemu sprzedaży samochodów, gdzie jedna zmiana goni drugą i już naprawdę nie wiadomo, kto ma prawo a kto nie, czy pechowcy będą chodzili pieszko, a oszczędni pójdą z torbami, czy też im Bóg wynagrodzi. W stresie żyją też zwolennicy i przeciwnicy kartek. Szala zwycięstwa przechyla się bowiem raz w jedną, raz w drugą stronę. Góra są niezdeterminowani, bo również niezdeterminowana jest góra.

Magister P., który złodował już z paryskiego na krajowy bruk, więc cokolwiek pojmuje — kończy sentencjonalnie: „Nasze życie jest jak huśtawka. Raz się jest na dole raz na górze”. Ale zapomnia o jednym. Huśtawka ma to do siebie, że zawsze wraca do równowagi.

JOZEF GOŁASZEWSKI

OPINIE POLEMIKI ODPOWIEDZI

TELEGRAMY

Telegram o pogrzebie, nadany z Lubonia Śląskiego w dniu 11.12.1980 o godz. 17.50, przyjęto w Ryczywole tego samego dnia o godz. 19.23, a doręczono adresatowi w dniu 12.12.1980 o godz. 13.15. Drugi telegram, nadany w Pile 18.12.1980 r. godz. 13 (nr nadania 678) do dnia dzisiejszego nie został doręczony. Zwracam się o interwencję — gdyż dużo się mówi o sumiennym wykonywaniu obowiązków i swej pracy, więc podobne jej lekceważenie powinno być karalne, bo przynosi szkody społeczeństwu. (15)

A. KOŚMICKI
Ryczywół

PARKOWE NIEPORZĄDKI

Kto w Poznaniu opiekuje się parkiem między ulicami Towarową a Marchlewskiego? Karmnik dla ptaków leży nadgrzany „zębem czasu” przynajmniej miesiąc, stawek wyciszono, ale zapomniano o koszach na śmieci i papiery po niewierzących się po trawnikach. Poznaniacy (sama ja jestem od urodzenia) podobno słyną z gospodarności i porządku. A jak jest naprawdę? (3598)

IWONA JEDWABNA
Poznań

PRZYBYWA... OBSŁUGI?

Tyle papieru zużyto żeby rozwiązać sprawę klient-sprzedawca i na odwrót, ale przede wszystkim zmniejszyć należałoby liczbę personelu w sklepach, który rośnie wprost nieproporcjonalnie do pustych półek i braku towaru. Proszę popatrzeć, ile zatrudnionych jest osób w takich sklepach, jak mięsny, spożywczy, cukierniczy. Ostatnio na jednym z osiedli ratajskich w Poznaniu w sklepie mięsnych nawet dzieci w wieku szkoły podstawowej obsługiwały klientów. Im mniej personelu — tym mniej pójdzie na fundusz płac i mniej uprawnionych będzie do brania „deputatu”, a wtedy i dla nas, klientów, pozostanie więcej. Oby tak było... (3587)

ZOFIA PAWLICKA
Poznań

DLACZEGO PRZEZ PALCE

Najwyższy czas, by ktoś zajął się barem „Hetman” w Poznaniu na Raszynie. Jest tam wydzielone pomieszczenie dla piwowarów, ale oni niestety zajmują również stoliki, przez naczone dla konsumentów o biadach. Obsiadają stoliki grupami i stoły zastawiają butelkami z piwem, często wzmocnionym przyniesionym alkoholem. Język, jakim ten „kwiat młodzieży” operuje, jest zastraszający. Panoszą się, a obsługą patrzy na to przez palce. Będzie chyba trzeba zjedzenia tam obiadów zrezygnować. To osoby — w moim pojęciu — z marginesu społecznego i człowiek musi się wstydzić za nie. A do tego baru chodzą na posiłki m. in. ludzie z dziećmi. Czy na opisanym stanie rzeczy nie ma rady? Kto się tym wreszcie zajmie? (3588)

Z. LASKOWSKA
Poznań

Listy krótkie i rzeczowe mają większe szanse druku. Anonimów nie publikujemy. Zastrzegamy prawo skracania korespondencji. Adres: Głos Wielkopolski, skrytka pocztowa 1074, 60-559 Poznań.

Kieszeń nasza i cudza

Umowna cena... bezradności?

Nikt nie lubi wydawać więcej pieniędzy, jeżeli może mniej. To sprawa oczywista, a jednak wielu ludzi płaci za niektóre towary więcej niż powinno.

Przed kilku miesiącami — korzystając z uprawnień do stosowania tak zwanych cen umownych — wytwórcy plastikowych kółek do zabawy hula-hop wespół z ich sprzedawcami, przeważnie prywatnymi (w tym sklepów z artykułami motoryzacyjnymi) ścignęli z klientów prawie po dwa razy tyle pieniędzy, ile powinni byli według uczciwej kalkulacji. Dopiero interwencja opinii publicznej ujawniła te manipulacje, ale już nigdy się nie dowiedzieliśmy w jaki sposób wyegzekwowano zabranie należnych zysków od wytwórców i właścicieli sklepów, i jak ich ukarano, by poczuł to jako sprawiedliwą przestrożę.

Nieco później w liście czytelnika zamieszczonym w „Głosie” zasygnalizowaliśmy podobną kwestię tym razem na przykładzie wykładzin podłogowych i toreb bagażnikowych do samochodów „Fiat” 126p. Te pierwsze są w prywatnych sklepach przeszło dwa razy droższe niż w uśrednionych, a drugie — przeszło dwa i pół raza (1). Bo taka — ta wyższa oczywiście — jest cena umowna między prywatnymi wytwórcami a prywatnymi właścicielami sklepów.

Nie ostatnio to kolejne przykłady jakże wyrazistych różnic cen, powodujących podejrzenia o nieuczciwość. Na tej podstawie postanowiliśmy zbadać skuteczność, z jaką powołane do tego instytucje chcą, mogą i powinny dbać o ochronę kieszeni nabywców. Pouczając, ale, niestety, niebyle optymistyczne są wyniki tej naszej próby.

Państwowa Komisja Cen w Warszawie przekazała do wyjaśnienia konkretne sprawy wykładzin i toreb bagażnikowych poznańskiej Izbie Rzemieślniczej. Ale stamtąd otrzymaliśmy więcej konkretnych o owych tańszych państwowych wyrobach sprzedawanych w sklepach uśrednionych niż od krytykowanego przez czytelnika wyrobów produkcji rzemieślniczej. Bo — jak napisał wiceprezes poznańskiej Izby Rzemieślniczej — żadna z podległych spółdzielni z Poznania nie zbywa tutaj takich wyrobów w sklepach, ale „nie jest wykluczone, że producenci

tymi tych wyrobów są warsztaty rzemieślnicze spoza terenu działania naszej izby, a więc organizacyjnie podległe innej Izbie Rzemieślniczej w kraju”.

Zastanawiająca to ostrożność w dochodzeniu: przecież skoro w sprzedaży są droższe wyroby pochodzenia rzemieślniczego, to właśnie dlatego, że określone warsztaty (łatwo sprawdzić w każdym sklepie) je produkują. Chyba, żeby w poznańskiej Izbie Rzemieślniczej przypuszczano, że są to państwowe wyroby ze zmienioną metką? Ale w to po prostu nie wierzymy.

Tak więc z tego wyjaśnienia dowiedzieliśmy się nie więcej niż z listu czytelnika. I to jednak jest nie bez znaczenia, zwłaszcza wobec wyznania za warte w piśmie sygnowanym przez Izbę Rzemieślniczą, iż na potyka ona „na ogromne trudności w podejmowaniu interwencji w sytuacji, kiedy nie posiada wzorów produkowanych zarówno przez rzemieślników jak i zakłady uspołecznione, nie ma bowiem możliwości choćby powierzchownego określenia różnic jakościowych i konstrukcyjnych mogących mieć wpływ na wysokość ceny”.

Nas jednak bardziej interesuje, co można uczynić, by ceny na podobne wyroby nie były tak rozbieżne. Nie żądamy, oczywiście, scentralizowania ustalania cen na wszelkie wyroby, rozumiejąc, że przykładowo tutaj wymienione nie należą do towarów mających za sadnicze znaczenie dla kształtowania poziomu kosztów utrzymania. I wiemy również — co przypominano w wyjaśnieniu Departamentu Przemysłu Lekkiego i Chemicznego Państwowej Komisji Cen — że koszty produkcji w warunkach rzemieślniczych mogą być wyższe niż w przemyśle, a to może mieć wpływ na poziom cen. A bywa przecież i tak, że wyroby rzemieślnicze są trwałsze bądź w inny sposób lepsze. Piszemy to, by uniknąć jakiegokolwiek nieporozumienia, chociaż w poruszonych konkretnych kwestiach takiego argumentu nikt nie podniósł.

Jak widać, poszukiwania przyczyn wysokich cen na konkretne wyroby rzemieślnicze nie dały wyniku. I to właśnie uzasadnia powtórne zajęcie się tą sprawą w szerszej skali. Stąd pytanie: czy nie ma możliwości skutecznej kontroli poziomu tak zwanych cen u-

mownych? Są, lecz nienależy ich stosować.

Jedną z nich jest kontrola określonych przecież przepisami maksymalnych marż, jakie prywatny sklep może dołożyć do ceny zakupu sprzedawanego towaru. Z drugiej strony o interesy konsumentów mają pośrednio dbać także organy władz podatkowych.

„Społeczna krytyka nadmiernej dochodowości części tzw. sektora nieuspołecznionego — czytamy we wspomnianym piśmie PKC — zdaje się być o tyle uzasadniona, że w polityce podatkowej nie wykorzystuje się dostatecznie zasady progresywnego opodatkowania w taki sposób, aby przekroczenia możliwości do zaakceptowania poziomu dochodów (np. w wyniku stosowania zbyt wysokich cen) było nieopłacalne”.

Na tym tle spotkaliśmy się z uwagą, by za pobieranie cen przysparzających nadmierne zyski (kiedyś istniał u nas taki przepis w prawie karnym) — zarówno w stosunku do producentów jak i właścicieli sklepów — przewidzieć stosowne sankcje.

Jakkolwiek to ostro brzmi, wydaje się być propozycją wartą rozważenia, skoro — jak widać — inne formy regulacji tej sprawy są tak mało skuteczne. Ta uwaga dotyczy między innymi działań organizacji samorządowych: cechów, izb rzemieślniczych, zrzeszeń prywatnego handlu i usług. To do ich statutowych obowiązków należy bowiem troska o odpowiedzialność za moralną i etyczną zawołanie członków. Rozumiemy to oczywiście w ten sposób, że te organizacje mają dbać o to, by ich członkowie za swą działalność produkcyjną bądź handlową mogli osiągać godziwy zysk. Ale jednocześnie muszą czuwać nad tym, by stosowane ceny odpowiadały faktycznym kosztom produkcji, a nie mogły mieścić w sobie zysków o charakterze spekulacyjnym.

Chodzi zatem o to, by ceny w prywatnych sklepach pobierane jako umowne nie mogły być wynikiem umowy wytwórcy i właściciela sklepu co do tego, ile zderzą z klienta, bez względu na ogólnie przyjęte i akceptowane normy zysku. By dla klientów umowna cena nie była ceną bezradności, jak w przypadku nie tylko owych kółek hula-hop.

TADEUSZ KACZMAREK

Zbiory Muzeum Miedzi w Legnicy

Muzeum mieści się w zrekonstruowanym, zabytkowym Pałacu Opatów Lubiąskich, wzniesionym w 1728 r. Posiada ono kolekcję najstarszych przedmiotów z miedzi, m. in. kociołek do gotowania z 1690 roku, z tego samego

okresu zestaw butelek do przechowywania płynów oraz bogate zbiory samowarów, liczne wyroby korpusowe ze srebra i miedzi pozłacanej z XVII i XVIII wieku; współcześnie gromadzi się tutaj zbiory srebrnej biżuterii oraz historycznych przedmiotów ozdobnych i codziennego użytku, obrazujących rozwój rzemiosła w metalach kolorowych. Ten kierunek obrazu je stała wystawa pn. „Miedź wczoraj, dziś i jutro”.

Wdzięczny temat

Fot. — CAF

KSIAZKA

Hitleryzm przeciw polskiej nauce

Wcielając do Trzeciej Rzeszy część ziem polskich w roku 1939, hitlerowcy planowali zniszczenie naszego narodu i przekreślenie możliwości jego odrodzenia w ramach państwa polskiego. Hitlerowscy okupanci pragnęli osiągnąć ten cel m. in. przez zniszczenie polskiej kultury i nauki oraz zapobieżenie rozwojowi oświaty wśród Polaków. Zastosowane w tej dziedzinie środki obejmowały likwidację wszystkich form życia kulturalnego dla społeczeństwa polskiego, świadome i systematyczne niszczenie oraz grabież polskiego dorobku kulturalnego, eksterminację inteligencji polskiej, germanizację ludności — szczególnie dzieci i młodzieży oraz tworzenie niemieckich instytucji kulturalnych.

Tuż po hitlerowskim najezdzie na Polskę, władze Trzeciej Rzeszy poczęły zamykać nasze muzea, konfiskując dzieła sztuki i likwidując archiwalia; nakazywały niszczenie pomników, kaplic przydrożnych i krzyży. Na terenach Wielkopolski i innych naszych ziem wcielonych w granice Rzeszy zlikwidowano polską prasę i wydawnictwa, a także zamknięto polskie księgarnie, publiczne biblioteki i czytelnie. Zabroniono również organizowania koncertów dla Polaków.

W opublikowanej niedawno przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pracy*), Maria Banasiewicz, analizuje politykę niemieckich okupantów w dziedzinie nauki i oświaty na terenach przedwojennych województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego oraz części województw sąsiednich. Autorka omawia świadomą działalność hitlerowców, zmierzającą do całkowitej zagłady polskiej nauki, kultury i oświaty oraz realizację wprowadzanej przez niemieckie władze administracyjne i oświatowe hitlerowskiej doktryny, mającej na celu wynarodowienie Polaków.

Chociaż może się wydawać, iż walka z polską kulturą i oświatą stanowiła nieledwie margines w eksterminacyjnym działaniu Niemiec hitlerowskich wobec naszego narodu, była to jedna z istotniejszych spraw w wewnętrznej polityce Trzeciej Rzeszy na terenach doń przyłączonych.

Zagadnienie zniszczenia polskiej kultury i oświaty właśnie tutaj — m. in. w Wielkopolsce — było integralnym elementem zbrodniczego systemu, który w myśl założeń hitlerowskiego przeobrażenia ludnościowe oblicze Europy. Oprócz wyniszczenia fizycznego, wyniszczenie intelektualne Polaków było dla okupantów niemiernie istotne. Służył temu celowy system przedstawiony przez autorkę „Polityki naukowej i oświatowej hitlerowskich Niemiec”. Przedstawia ona w swej pracy również te skutki działania administracji Trzeciej Rzeszy, które — poza naszymi olbrzymimi stratami osobowymi i materialnymi — negatywnie rzutowały jeszcze przez wiele powojennych lat na prawidłowy rozwój nauki, oświaty i kultury w społeczeństwie polskim.

WOJCIECH STASZEWSKI

*) Maria Banasiewicz — „Polityka naukowa i oświatowa hitlerowskich Niemiec na ziemiach polskich „wcielonych” do Trzeciej Rzeszy w okresie okupacji 1939—1945”; Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 1980, s. 212, zł 70.

Rozdział związków, lecz

26 listopada powstała w Poznaniu Okręgowa Komisja Porozumiewawcza Branżowych Związków Zawodowych. Zadania, które sobie stawia oraz sytuacja w branży w ruchu związkowym — oto główne tematy rozmowy przeprowadzonej przez „Głos Wielkopolski” z przewodniczącym Komisji — Henrykiem Nowakiem oraz członkami jej prezydium: Jerzym Bielskim i Władysławem Przybylskim.

Jakie motywy zdecydowały o zorganizowaniu Komisji? Jej społeczne działania członkowie stwierdzają, że zdecydowało o tym głębokie przekonanie, iż ludzie pracy zrzeszeni w związkach branżowych muszą mieć swój organ wykonawczy, który reprezentowałby ich interesy wobec władz państwowych, gospodarczych i politycznych, wyrażał wobec owych władz żądania tej grupy związków i egzekwował ich wykonywanie. Skupiając związki branżowe z województw: kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego, pilskiego i poznańskiego Komisja działa w imieniu

znacznej grupy ludzi pracy. Jak licznej? Podanie ścisłych danych nie jest w tej chwili możliwe. Można jedynie podać przykłady, między innymi taki, że w województwie poznańskim około 35 procent ogółu za trudnionych w gospodarce uspołecznionej jest członkami związków branżowych. Rozmówcy „Głosu” mówią o tym podkreślając jednak, że są to dane przybliżone. Przede wszystkim zaś wyrażili przekonanie, że najważniejsza jest działalność związku na rzecz ludzi pracy i tym należy mierzyć jego znaczenie.

W jakich więc sprawach występuje obecnie branżowy ruch związkowy? Przede wszystkim Komisja kontroluje realizację wniosków i postulatów założeń złożonych zarówno w czasie związkowej kampanii spraw dawczo-wyborczej na początku roku 1980 jak i tych z sierpnia, września, października. Są one zrzeszają w większości tożsame. Urzeczywistnianie tych, które mają być załatwione przez administrację państwową, było tematem rozmowy z wojewo-

da poznańskim. Komisja uważa, że w wielu sprawach administracja powinna działać skuteczniej. Na przykład tak ważki problem, jak tworzenie właściwego zaplecza socjalnego przedsiębiorstw, może być rozwiązywany poprzez kierowanie do tych zakładów mocy przedsiębiorstw budownictwa przemysłowego zwalnianych w związku z ograniczeniem nowych inwestycji. Zmienione muszą być zasady i sposoby dystrybucji towarów. Obecnie uprzywilejowane są duże miasta ze szkodą dla tysięcy mieszkańców mniejszych ośrodków.

To tylko przykłady wystąpień komisji wobec władz administracyjnych województwa poznańskiego. Te problemy i szereg innych — a więc budownictwo mieszkaniowe, tworzenie odpowiedniej bazy dla rozwoju kultury i sztuki, zwiększenie zatrudnienia w służbie zdrowia i zapewnienie jej pla-

cówkom odpowiednich pomieszczeń, rozwój bazy socjalnej i usługowej oraz poprawa technicznego uzbrojenia pracy przedsiębiorstw komunalnych i budownictwa komunalnego — znajdują odbicie w przygotowywanym porozumieniu między Komisją a wojewodą poznańskim. Podobne rozmowy przeprowadzi Komisja w styczniu z wojewodami czterech pozostałych województw.

Jednocześnie 20 oddziałów zarządów głównych poszczególnych związków istniejących w Wielkopolsce przystąpi do negocjowania z władzami administracyjnymi spraw szczegółowych. Na przykład NSZZ Pracowników Przemysłu Budowlanego i Spółdzielczości Mieszkaniowej domaga się zorganizowania w Poznaniu międzyzakładowej przychodni lekarskiej dla pracowników tej gałęzi gospodarki.

Okręgowa Komisja Porozu-

miewawcza Branżowych Związków Zawodowych działa więc na rzecz wszystkich ludzi pracy. Taka jest również zasada działania ogniw podstawowych — rad zakładowych — w fabrykach i przedsiębiorstwach. Borykają się one obecnie ze szczególnie dużymi trudnościami. Sporo dyrekcji kontynuuje „tradycje” ich ignorowania i lekceważenia. A więc ignorowania i lekceważenia ludzi pracy. Może również dlatego, że związki branżowe zdecydowanie występują w wielu sprawach, które nie zostały właściwie rozwiązane.

Tu na plan pierwszy wysuwa się ustalenie jednakowych zasad i norm płacowych dla tych samych grup zawodowych lub pracowników wykonujących tę samą pracę, a zatrudnionych w różnych resortach. Obecnie zarobek w wielu zawodach zależy nie od wy-

Za czterdzieści parę lat jak dobrze pójdzie

Korespondencja własna z Czechosłowacji

Stara zabudowa śródmiejska stolicy Słowacji — Bratysławy doczeka się całkowitej odnowy. Wprawdzie w minionych latach urałowano wiele domów przed wyburzeniem, jednak nie były to działania kompleksowe. W pierwszej kolejności ratowano budynki, które tego były warte. Natomiast znacznie mniej uczyniono dla rekonstrukcji najbardziej zniszczonych domów.

Fakt ten tłumaczy się nie tyle brakiem środków, co możliwością wykonawczych. Jednak nie znaczy to, że nie dostrzegano w modernizacji starej zabudowy szansy szybszego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Tym bardziej, że z każdym przeciętym rokiem nieremontowane domy ulegały dewastacji. Dlatego opracowano kompleksowy plan przebudowy śródmiejskiej zabudowy, która zajmuje około 670 hektarów.

Plan obejmuje wyłącznie zabudowę mieszkalną i handlową. Jest to ogromne przedsięwzięcie, które realizowane etapami potrwa jeszcze pół wieku. Powstać ma nowoczesne śródmieście z zachowaniem — wszędzie gdzie to możliwe — elementów dawnej architektury, zwłaszcza secesyjnej. Bo większość domów pochodzi właśnie z końca XIX lub początku XX wieku.

Pierwszy etap modernizacji jest zapoczątkowany — m. in. przy ul. Obchodnej. Prawie wszystkie budynki znika tam z powierzchni. Na ich miejscu, ale w znacznej odległości od obecnej granicy jezdni, powstają nowe. W dalszym jednak ciągu ulica zachowuje swój dotychczasowy handlowy charakter. Oczywiście, w nowym kształcie i formie. Niska zabudowa, często parterowa, zastępuje wyższe budynki od 3 do 20 kondygnacji, w których znajdują się mieszkania, domy

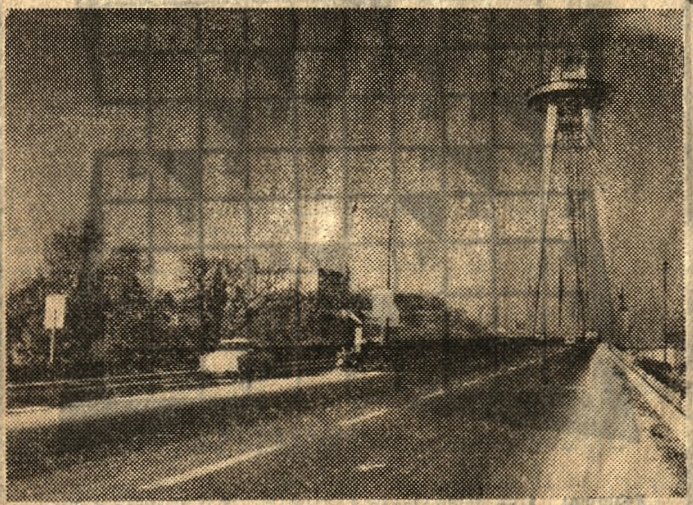
towarowe, hotel, itp. Tam też przewidziano miejsca na wielokondygnacyjne garaże.

Po przebudowie ulica Obchodna zmieni całkowicie swój wygląd. Tym bardziej, że nie ma technicznych możliwości nadbudowy obecnych domów parterowych. W przyszłości tę ulicę kursować też będzie szybki tramwaj. Jego trasę wytyczono częściowo pod ziemią, a częściowo na jezdni.

O wprowadzeniu do miejskiego ruchu szybkiego tramwaju mówi się obecnie w Bratysławie dużo i chętnie. W realizacji tego przedsięwzięcia upatruje się bowiem rozwiązanie kłopotów komunikacyjnych. Zapoczątkowanie tej inwestycji ma nastąpić w niedalekiej przyszłości. Projekt jest gotowy. Jego urzeczywistnienie wymaga jednak nie tylko ogromnych nakładów, lecz także przygotowania trasy na całej jej długości, także pod Dunajem. Wiąże się to z wyburzeniem wielu budynków oraz wykonaniem podziemnych tuneli. Długość trasy szybkiego ruchu będzie miała 75 kilometrów, w tym 20 km znajdzie się pod ziemią. Projektanci trasy są realistami i dlatego mówią o niej z pewną rezerwą. Zdają sobie bowiem sprawę, że jest to inwestycja, której nie uda się szybko zrealizować. Czas trwania budowy oblicza się na 40 lat. Fachowców komunikacji ten fakt wcale nie przeraża, bo — jak twierdzą — rozwiązania urbanistyczne miasta projektuje się także z myślą o przyszłości. Chodzi więc o to, by służyły jak najlepiej mieszkańcom obecnym i przyszłym.

Na zdjęciu: most nad Dunajem w Bratysławie oddany do użytku w 1972 roku. Akcentem architektonicznym nowoczesnej autostrady jest „wieża”, na której znajduje się kawiarnia z widokiem na panoramę miasta.

Fot. — Archiwum

o przyszłości. Chodzi więc o to, by służyły jak najlepiej mieszkańcom obecnym i przyszłym.

Tak samo chętnie jak o trasie szybkiego tramwaju, mówi się w Bratysławie o budowie mostów nad Dunajem. Podczas działań wojennych na początku 1945 roku jedyny wówczas most został zniszczony. Po odbudowie przez długie lata pozostał jedynakiem. Rozbudowa miasta sprawiła wszakże, iż przestał wystarczać. Budowa drugiego mostu nad Dunajem zakończyła się osiem lat temu. W 1978 roku przystąpiono do wznoszenia kolejnego — w kierunku Warszawy. Jeden poziom stanowi autostradę, drugi jest dla ruchu kolejowego. Za trzy lata ma się zakończyć to przedsięwzięcie, a w rok później zapoczątkowana będzie budowa następnej autostrady nad Dunajem (w kierunku Pragi i Budapesztu). Po 2000 roku zaplanowano jeszcze jeden most, dzięki któremu wyeliminowany zostanie ruch kołowy z centrum.

Mieszkańcy Bratysławy z niecierpliwością też czekają na to, by woda w Dunaju znów była czysta. Od lat ścieki komunalne trafiają do rzeki. Jedynie fabryki nie przyczyniają się do jej zanieczyszczania, gdyż wszystkie korzystają z własnych oczyszczalni. Specjaliści miejskiej gospodarki komunalnej w Bratysławie twierdzą, że uda się wdrożyć w Dunaju przywrócić dawne walory. W tym celu na lewym brzegu budowana jest centralna oczyszczalnia ścieków. Pierwszy etap gotowy będzie wkrótce a całą inwestycję zakończy się w 1985 roku. Na prawym brzegu Dunaju powstaje natomiast druga oczyszczalnia. Jej wzniesienie zakończy się najpóźniej za siedem lat. Obecnie po tej stronie rzeki mieszka około 60 000 ludzi, ale za kilka lat liczba ta wzrośnie do 150 000. Te dwie inwestycje komunalne mają wstrzymać dalsze zanieczyszczanie wody Dunaju.

Znamienną cechą stolicy Słowacji jest to, że konsekwentnie realizuje się w niej zamierzenia rozwojowe, a równocześnie z dużym wyprzedzeniem projektuje się przyszłość. Na ile obecne projekty okazały się prawidłowe i zgodne z życzeniami przyszłych pokoleń — trudno przewidzieć. Jednakże na podstawie obecnych przebiegów można wyciągnąć wniosek, że wszystkim tym, którzy zajmują się przyszłym kształtem Bratysławy nie brakuje wyobraźni. Dla nich takie samo znaczenie ma teraz nieścisłość jak lata następne, nawet po roku 2000.

ANNA SIEKIERSKA

Teatr Wielki w Poznaniu znowu poszerzył swój repertuar o wybitne dzieło — „Otello” Giuseppe Verdiego. Czy tę placówkę stać było teraz na taką premierę? W jakim stopniu spektakl ujawnia wartości ponadczasowe dzieła? Jakże są granice ingerencji realizatorów w dzieło?

„Otello” Verdiego nie pierwszy raz gości w Poznaniu. Z tym większym zainteresowaniem spotkała się obecna realizacja, że podjęto trud przygotowania dzieła w języku oryginalnym (włoskim), a realizatorzy (wśród nich reżyser Ryszard Peryt) stworzyli niedawno niezwykle udaną inscenizację „Joanny na stosie”.

Inszenizacja „Otello” wzbudza wiele kontrowersji, stając się przy tym dość niecodzienną reakcją jednego z widzów po premierze. Ryszard Peryt stworzył własną, indywidualną wizję sceniczną dramatu, odrzucając przestrzeń sceniczną zawartą w dziele. Rysując postaci dramatu odstąpił od utrwalałych w tradycji obrazów scenicznych. Te, które zaproponował, nie są na tyle czytelne, aby przekonywająco uzasadnić sceniczną akcję. Zatrącona została istota dramatyczności dzieła, której głównymi elementami są namiętności ludzkie. Postaci jakby oderwane zostały ze swego ludzkiego charakteru, jak by działały w pozamiśkiej krainie występu i zła. Czy tylko w ten sposób można uszczęśliwić baletu inscenizacyjnego i kłiwieści? Wątpliwe. Można by wskazać przy tym na brak zgodności działań sceniczych z tekstem. Zarzut ten wydać się może użyty, lecz przecież nie wszystko daje się przetransponować na symbol. Również konsekwentna w podejściu do dzieła była scena grafia Andrzeja Sadowskiego. Nie można jej na pewno odmówić walorów malarskich, śmiałości wizji przestrzennej, stanowi przy tym dopełnienie inscenizacji. Trafne wydaje się być zindywiduowanie kostiumów trzech głównych postaci — Desdemony, Otello i Jagona.

Za niewątpliwą wartość inscenizacji należy uważać fakt, iż nie stanowiła przeszkody dla muzyki. Ta strona spektaklu kierował Mieczysław Donajewski, który obsadził partię wokale w sposób najlepszy z możliwych: Barbara Mądra predestynowana jest do partii Desdemony, Józef Kolesiński do Otello, a Janusz Temicki — do Jagona. Dyrygent odczytał partyturę starannie, wydobł rozmach muzyki Verdiego. Czy jednak konieczny był skróć pod koniec trzeciego aktu? Nie we wszystkim także prowadzenie orkiestry mogło zadowolić. Ani bowiem liryzm, ani dramatyzm muzyki nie ujawniły się z konieczną siłą.

Największym walorem spektaklu jest bez przesady jego scena wokalna. Wykracza ona poza poziom przeciętny, a w przypadku Barbary Mądry otworzy jej podwoje czołowych teatrów operowych Europy. Jej Desdemona

(PAP) Polskie obserwatorium astronomiczne i planeta ria prowadzą systematyczne obserwacje małych planetoid. Badania — związane ze śledzeniem ruchu mikroplanetek i obliczaniem ich orbit — prowadzone są w powiązaniu z międzynarodowymi programami obserwacyjnymi. W ostatnich latach podejmowane były obserwacje kilkunastu pla-

Na zdjęciu: Józef Kolesiński (Otello) i Barbara Mądra (Desdemona) w „Otello”.

Fot. — G. Wyszomirski

OPERA

„Otello” — propozycja z pogranicza eksperymentu

opracowana wokalnie i scenicznym w każdym szczególe jest kreacja, wydarzeniem artystycznym. Chociaż w pierwszych dwóch aktach czuło się nieznaczne skrepowanie młodej artystki, to akt czwarty jest chyba jej największym do tej pory sukcesem. Śpiewała głosem pięknym, o niezwykłej wręcz klarowności i bogactwie niuansów muzycznych (szczególnie w arii o wierzbie), od przejmującego pian do wstrząsające go forte.

Józef Kolesiński jako Otello opracował swoją partię z największą pieczołowitością. Charakter jego głosu uprawnia go do podejmowania partii bohaterów, przede wszystkim w operach włoskich. Za duży sukces na leży uznać stopniowe nabywanie umiejętności śpiewania pianem. Otello Kolesińskiego pełen był blasku i siły w głosie, lecz pozostała sceniczna, którą stworzył, nie miała tradycyjnej gwałtowności uczuć. Mimo to jest to również życiowy sukces Kolesińskiego.

Jagonem był Janusz Temicki, ustępujący nieco jakością swojego głosu wymienionym partnerom. Starał się jednak muzyczną siłą i większym doświadczeniem wokalnym dorównać swoim partnerom, co mu się w pełni udało. Jago nie jest jednak postacią, której pojawienie się na scenie elektryzuje publiczność. To nie wina śpiewaka, starał się on bowiem realizować zamierzenia inscenizatora.

Spośród pozostałych ról na podkreślenie zasługuje Jerzy Kul-

czycki, którego Lodovico jest śpiewany z kulturą i ze zrozumieniem charakteru postaci. Najbardziej wokalnie „odstaje od partnerów” Marek Bieniaszewski jako Kasjo, u którego daremnie wyczekujemy stabilizacji wokali. W partiach epizodycznych wystąpili Jerzy Walczak (Rodrygo), Władysław Wdowicki (Montano), Bożysława Kapica (Emilia) oraz Andrzej Ogórkiewicz (Herald).

Obok strony wokalne ważnymi elementami spektaklu była orkiestra i chór. Zespół instrumentalny dowodzi nie pierwszy raz, jest jednym z mocniejszych filarów teatru i że stanowi organizm wyrównany brzmieniowo. Także chórów nie sprawiły kłopotu trudności partytury. Potęgą brzmienia w forte, przy równaniu barwy poszczególnych głosów, nie stawała się nigdy krzykiem, nie traciła szlachetności śpiewu. Jeśli precyzja się chwiała, to tylko w momentach wzmożonego ruchu scenicznego.

Czy zatem poznański „Otello” spełnił nasze oczekiwania? Pod względem wokalnym — tak. Natomiast jako inscenizacja pozostała nie jedną z wielu propozycji na pograniczu eksperymentu.

JANUSZ KEMPIŃSKI

Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu. Giuseppe Verdi — „Otello”. Premiera 20 grudnia 1980. Kierownictwo muzyczne — Mieczysław Donajewski. Inszenizacja i reżyseria — Ryszard Peryt. Scenografia — Andrzej Sadowski.

netoid m. in. Eros, Pallas, Apollo, Hebe. Szczególnie interesujące są planetoidy z gru-

Poznańscy astronomowie obserwują planet,

py Apollo — zbliżające się okresowo do Słońca i Ziemi.

Badania planetoid prowadzą w Polsce m. in. obserwatoria astronomiczne w Warszawie i Poznaniu. Obserwacje takie prowadziło również obserwatorium w Chorzowie, gdzie sfotografowano m. in. planetoidy Methis i Melope. W 1981 r. projektuje się kilka międzynarodowych kampanii obserwacyjnych wybranych planetoid.

nie świata pracy

konywanej czynności lecz od branży, w której się pracuje. Jest to i niesprawiedliwość społeczna i nonsens ekonomiczny. W tym bowiem tkwi jedna z głównych przyczyn fluktuacji kadr. Do spraw nie załatwionych w sposób właściwy do końca należy podział sum przeznaczonych na podwyżki płac. Związki branżowe stoją na stanowisku, że owe podwyżki muszą być uznane za rekompensatę wzrostu kosztów utrzymania i wliczone do wynagrodzenia podstawowego. Dzielenie ich w oparciu o tabele i zaseregowanie — co zdarzało się w wielu przedsiębiorstwach — doprowadziło do decyzji krzywdzących po prostu dlatego, że w wyższych grupach „skoki” płacowe są większe niż w niższych. Rady zakładowe stanowczo domagają się usunięcia tych nieprawidłowości, tam gdzie one powstały. Egzekwować też będą zasady porozumień zawartych między pos-

zczególnymi zarządami głównymi a resortami mówiące, że za stosowanie taryfikatorów płacowych i kwalifikacyjnych musi doprowadzić do tego, aby dobra praca znajdowała odbicie w dobrej płacy.

Jeśli chodzi o sprawy socjalno-bytowe to związki branżowe postulują coroczne, sukcesywne zwiększanie odpisu na zakładowy fundusz socjalny tak, by w roku 1985 osiągnął on 4 procent funduszu płac. Żądają też podwyższenia w roku 1981 kwoty odpisu tego funduszu na jednego zatrudnionego w zakładach, w których kształtuje się on poniżej średniej krajowej. Tym samym domagają się zniesienia nonsensu, polegającego na tym, że w gałęziach i branżach przemysłowych, w których płace są niskie, o wiele mniejsza jest możliwość zaspokajania potrzeb socjalno-bytowych załóg, chociaż te potrzeby są szczególnie

duże. Związki branżowe absolutnie odrzucają możliwość finansowania z funduszu socjalnego — sportu wyczynowego, remontów i modernizacji obiektów socjalnych i działalności zakładowych ośrodków kulturalnych, pracujących również na rzecz ogółu mieszkańców miasta czy osiedla.

Rada zakładowa urzędująca niająca te wszystkie założenia działa oczywiście dla dobra całej załogi. Ale wygodna dla wielu dyrekcji nie jest. Usiłuje się więc pomijać ją w negocjacjach, podejmować decyzje bez wysłuchania jej opinii i kontrpropozycji. Podobnie jak usiłuje się wielokrotnie „uważać za niebyłe” wnioski złożone w związkowej kampanii wyborczej na początku roku bieżącego.

Skuteczność działania rad zakładowych zależy też i zależy będzie od ofensywności wszystkich członków związku i od pryncypialnych postaw samych członków rady. W wielu zakładach odbywają się więc ponowne wybory do rad — o ich przeprowadzeniu decyduje wo-

la związkowców. Wszędzie zaś wybiera się delegatów na okrogo konferencje wyborcze. Branżowy ruch związkowy pragnie bowiem reaktywować zlikwidowane w roku 1973 okręgi branżowe. Istniejące oddziały zarządów głównych nie są bowiem takimi ciałami autonomicznymi, jakimi były okręgi. Mają one działać na zasadzie pełnej samorządności we wszystkich sprawach dotyczących interesów ludzi pracy. Podział organizacyjny ruchu związkowego nie może oznaczać — w przekonaniu rozmówców „Głosu” — podziału interesów ludzi pracy. I również dlatego potrzebne jest partnerskie współdziałanie wszystkich związków. Wychodząc z tego założenia poznańska Okręgowa Komisja Porozumiewawcza Branżowych Związków Zawodowych pragnie na „wiązać współpracę z MKZ NSZZ „Solidarność” we wszystkich pięciu województwach. Przecież taka współpraca istnieje w wielu zakładach, służąc interesom załóg.

ZOFIA SZPROKOFF

W kwietniu eliminacje do Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego

INFORMACJA WŁASNA

Po niedawnych emocjach X Konkursu Chopinowskiego, w Warszawie, melomanów nie tylko polskich czekają w tym roku znowu muzyczno-turniejowe przeżycia. Od 11 do 25 października odbędzie się w Poznaniu sławny, ceniony w świecie Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego. Będzie to ósma edycja tej imprezy; poprzednia odbyła się przed czterema laty.

Tradycyjnie, wiosną w roku konkursu odbywają się w Poznaniu eliminacje młodych skrzypków do polskiej ekipy. Tym razem organizatorzy przewidzieli je od 6 do 11 kwietnia. Mogą w nich uczestniczyć artyści urodzeni po 11. 10 1951 roku. Biorących udział w eliminacjach obowiązuje wykonanie programu I i II etapu przewidzianego regulaminem konkursu. Ter-

min nadsyłania zgłoszeń upływa 15 lutego. W sekretariacie konkursów (Poznań, ul. Świętosławska 7) uzyskać można szczegółowe informacje w tej sprawie.

Turniej skrzypcowy nie będzie jedynym tegorocznym, międzynarodowym konkursem imienia znakomitego skrzypka. W maju bowiem Poznań będzie gospodarzem VI Międzynarodowego Konkursu Lutniczego im. H. Wieniawskiego.

W jury obydwu konkursów zasiada wybitni artyści-wirtuozi i pedagodzy oraz lutnicy z różnych krajów. Jak już informowaliśmy, przewodniczącym jury konkursu skrzypcowego będzie wybitny skrzypek polskiego pochodzenia — Henryk Szeryng, a udział w nim potwierdzili m. in. debiutujący w tej roli Wanda Wiłkomirska i Konstanty Andrzej Kulka. (wig)

NFOZ pomaga odrabiać zaległości budownictwa służby zdrowia

(PAP) Od powołania Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia w styczniu 1973 r., do końca ubr. na jego konto wpłynęło 25 mld zł. Ta znaczna kwota, dzięki której można było wybudować dotąd wiele obiektów służby zdrowia, świadczy o poparciu tej idei przez społeczeństwo.

Blisko ćwierć miliarda złotych zgromadzili na koncie NFOZ mieszkańcy woj. kaliskiego. Dzięki tym pieniądżom można było znacznie przyspieszyć odrabianie zaległości regionu w służbie zdrowia, która należała do najsłabszych ogniw socjalnych w województwie. W latach 1975 — 80 ze społecznych środków NFOZ wybudowano w całości lub poprzez udział w kosztach 13 wiejskich ośrodków zdrowia, 3 przychodnie rejonowe, 5 pawilonów szpitalnych, poradnię dziecięcą w Ostrowie Wlkp. oraz 2 państwowe domy opieki społecznej w Fabianowie i Chrościnie. Wzniesiono także dużą przychodnię specjalistyczną wraz z terenową stacją „Sapied” w Krotoszynie. W wyniku ofiarności mieszkańców woj. kaliskiego wzbogaciło się o 121 gabinetów lekarskich, 14 aptek i punktów aptecznych, 100 miejsc w domach opieki społecznej, 30 łóżek szpitalnych, blisko 50 pomieszczeń pracowni analitycznych oraz 313 izb mieszkalnych. Dokonano także zakupu wielu nowoczesnych urządzeń i sprzętu medycznego, w tym 18 karettek pogotowia.

Dzięki środkom NFOZ otrzymano sprzęt i wyposażenie licznych placówek służby zdrowia woj. szczecińskiego. M. in. Okrę

gowo Poradnia Rehabilitacji Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy w Szczecinie uzyskała telewizję przemysłową spełniającą rolę szkoleniowo-instruktażową, a Wojewódzka Stacja Krwiodawstwa — specjalne aparaty do produkcji plazmy. Zakupiono wiele sprzętu dla specjalistycznych placówek Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie m. in. dla szpitali klinicznych nr 1 i nr 2, II Kliniki Położniczej, Kliniki Laryngologicznej, Instytutu Stomatologii. Dzięki środkom NFOZ zakupiono urządzenia do komputerowego systemu przetwarzania danych, służące wykonywaniu diagnostycznych badań izotopowych. Dążąc do poprawy warunków pracy pogotowia ratunkowego, sfinansowano zakup 25 karettek sanitarnych, trzech śmigłowców dla potrzeb regionu, ze środków Krajowego Komitetu NFOZ zakupiono cztery karetki reanimacyjne.

Znaczną część 166 mln zł zebranych w woj. jeleniogórskim wydano na zakup aparatury medycznej oraz modernizację i rozbudowę istniejącej bazy leczniczej. Np. do końca września ubr. oddano po remoncie i rozbudowie 4 wiejskie ośrodki zdrowia, 3 żłobki, dom rencistów, 4 szpitale i stację sanitarno-epidemiologiczną. Praktycznie nie ma na terenie województwa placówki, która nie otrzymałaby nowego sprzętu czy aparatury medycznej. Na ten cel wydano 43 mln zł.

We wsiach regionu sieradzkiego powstało w ostatnich latach dziesięć nowych ośrodków zdrowia oraz kilka aptek. Także w najbliższych latach ze środków NFOZ planuje się w woj. sier

adzkim budowę kolejnych sześciu placówek medycznych. Jednakże najważniejszym przedsięwzięciem jest kontynuowanie budowy wojewódzkiego szpitala w Sieradzu.

W ostatnich 5 latach na terenie woj. piotrkowskiego wybudowano 16 wiejskich ośrodków zdrowia, zmodernizowano gruntośnie Szpital Miejski w Piotrkowie, placówki służby zdrowia wzbogacono o nowy sprzęt medyczny, karetki reanimacyjne itp. Obecnie ze środków NFOZ wznoszone są przychodnie w Białobrzegach i Sulęjowie, pawilon pulmonologiczny przy szpitalu w Tomaszowie Mazowieckim, sześć wiejskich ośrodków zdrowia, szpital w Bełchatowie. W 1983 r. rozpocznie się budowa wojewódzkiego szpitala w Piotrkowie.

Ponad 141 mln zł wpłacili w minionych 8 latach na konto NFOZ mieszkańcy woj. śląskiego. Ponad 80 procent tych funduszy przeznaczono na inwestycje. M. in. rozbudowano, zmodernizowano oddziały — położniczo-ginekologiczny szpitala w Bytowie, dziecięcy — szpitala w Cieluchowie, psychiatryczny i salę intensywnej opieki kardiologicznej szpitala w Łęborku, oddziały szpitala w Śpiasku. Część pieniędzy przeznaczono na modernizację wyposażenia i rozbudowę ośrodków zdrowia na wsi m. in. w Lipnicy, Nacmierzu, Nowej Wsi Lebońskiej, Głowczycach, Tuchomiu. Niedawno uruchomiono nowy wiejski ośrodek zdrowia w Potęgowie. Trwa — z pewnym opóźnieniem — budowa wiejskiego ośrodka w Smol dzinie.

Salwador

Przygotowania do ofensywy partyzanckiej

(PAP) Ugrupowania salwadorskiego podziemia zapowiedziały w środę decydującą ofensywę, której celem ma być przejęcie władzy w kraju. Ofensywa ta, zgodnie z oświadczeniem Frontu Narodowego Oporu Zbrojnego, rozpocznie się zanim urząd prezydencki w USA obejmie prezydent-elekt Ronald Reagan (20 stycznia br.). Siły patriotyczne w Salwadorze żywią bowiem obawy, iż nowa administracja waszyngtońska udzieli zdecydowanego poparcia ugrupowaniom pravicowym.

Inne oświadczenie, opublikowane przez Front Demokratyczny-Rewolucyjny głosi, że Salwadorczycy powinni być przygotowani na nowe wydarzenia, jakie mają nastąpić w najbliższym czasie. Zawiera ono apel do wyższych urzędników państwowych o natychmiastowe złożenie rezygnacji z zajmowanych stanowisk i przyłączenie się do mających się wkrótce rozpocząć działań mających na celu ostateczne wyzwolenie. Ostatnio Front Demokratyczny-Rewolucyjny już kilkakrotnie przy różnych okazjach podkreślał, że rozwinął decydującą ofensywę przeciwko rządzącej juncie.

Przesyłka z bombą dla M. Thatcher

(PAP) Poczta londyńska przejęła w środę paczkę adresowaną do pani Margaret Thatcher, w której znajdował się ładunek wybuchowy. Przesyłka wydała się urzędnikom podejrzana, poinformowano więc o tym Scotland Yard. Władze nie sprecyzowały, co znajdowało się wewnątrz. Władza domyśla się, że przesyłka została nadana na terytorium W. Brytanii. Jak dotąd do próby zamachu na życie premiera nie przyznała się żadna z organizacji wywrotowych. Poczta brytyjska zwyczajowo kontroluje wszystkie przesyłki zaadresowane do czołowych polityków kraju.

Włochy

Rozmowy z uwięzionymi terrorystami

(PAP) Już trzeci z kolei dzień grupa deputowanych z ramienia Włoskiej Partii Radikalnej prowadzi rozmowy w ściśle strzeżonym więzieniu w Trani z odsiadującymi tam wyroki terrorystami w sprawie losu porwanego sędziego Giovanni d'Urso.

Rozmowy podjęte przez parlamentarzystów poprzedziło wezwanie skierowane do Czerwonych Brygad przez grupę terrorystów przetrzymywanych w karnym zakładzie w Palmi, by porwacze sędziego d'Urso okazali się wspaniałomyślni i wypuścili swoją ofiarę na wolność.

Armii Krajowej, żołnierz dwóch wojen światowych.

W „TYGODNIU KULTURALNYM” — dyskusja w Klubie Inteligencji Ludowej przy Ludowej Spółdzielni Wydawniczej — o miejscu ludności rolniczej w naszym społeczeństwie: „Co chłopom od narodu się należy?”

W „KULTURZE” — „Turyści, turystyka, urzędy” — pisma Janusza Rygielskiego i jego zasadne pytania: „jakie funkcje powinna spełniać turystyka w Polsce, gdzie kończą się wczasy a zaczyna przemysł turystyczny, jaki powinien być wpływ turystów na rozwój turystyki.”

W „KOBIECIE I ŻYCIU” — Anna Żukowska o „Krowach i interesach”, czyli niedolach płażę w świecie polskiego producenta mleka.

W „CZASIE” — Maciej Borkowski pisze o „Kontrakcie” ze Szwedami na produkcję promów. W skutek tego polscy armatorzy muszą kupować swoje statki za granicą, w rezultacie zaś sprzedają je taniej, a kupujemy drożej.

LEKTOR

WŁODZIMIERZ SCISŁOWSKI

Nie dowieźli

Kiedy pogodny ranek nastał,
poczułem bardzo się bojowo,
więc żona rzekła: idź do miasta
aby zakupić to i owol

Najpierw jabuska miałem w planie,
ale ekspedient mnie rozeźlił,
bo szepnął kwaśno: drogi panie,
jabłek niestety nie dowieźli!

A więc musztardę nabyć chciałem,
lecz los był znowu dla mnie twardy
westchnąłem tylko osowiały,
bo nie dowieźli też musztardy.

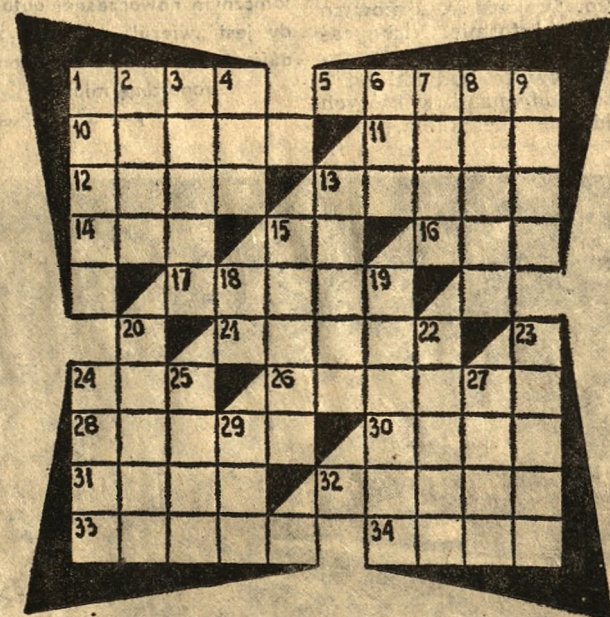
Co nieco smutny już i blade,
śrubek szukałem na swą zgubę,
no, i odszedłem wnet od lady,
bo nie dowieźli także śrubek!

Spytałem o globulki potem,
taki już ze mnie jest zbereźnik!
I znowu wyszedłem na idiotę,
nawet globulek nie dowieźli.

Całkiem już we mnie zapach ostygł
i pot kroplisty czoło zrosił,
gdy nie dowieźli również ostróg
oraz komarów i łososi.

Szlag mnie wnet trafił — i na chodnik
upadłem nagle wśród boleści...
Pogrzeb niestety się nie odbył,
bo m a i e tym razem nie dowieźli.

KRZYŻÓWKA nr 46

Poziomo: 1 — dzida, lanca, 5 — bogini mądrości, 10 — teren działalności, 11 — opiekuń zakochanych, 12 — stolica Jemenu, 13 — grupa ludzka wyróżniających się, 14 — wiecznie zielone drzewo, 15 — symbol glinu, 16 — przyrząd gimnastyczny, 17 — gatunek skowronka, 21 — wstań bóg śnieg na dworze, 24 — śleco do polowy ryb, 26 — gatunek marchwi, 28 — matematyk, fizyk i astronom francuski (1786—1853), 30 — pra-Osetyniec, 31 — wcielenie Wisnu, 32 — ogół wszystkich gatunków roślin, 33 — powieść Chałubińskiego, 34 — waćpan.

Pionowo: 1 — wieje ku równikowi, 2 — z Bagdadem, 3 — skrót używany na receptach, 6 — pierwiastek chemiczny lub znakomity szachista, 7 — tytuł muzealnych dostojników państwowych, 8 — do notatek, 9 — aromatyczny

trunek, 13 — tkanina z Turcji, 15 — opera Rachmaninowa, 18 — wąski wał ciągnący się falisto zgodnie z kierunkiem ruchu dawnego lodowca, 19 — stan w Indiach, 20 — jubilerska miara ciężaru, 22 — wielki posąg, 23 — owoc południowy, 24 i 25 — postać z „Faraona”, 27 — waga opakowania, 29 — pierwiastek chemiczny.

Opr. Władysław Firlik

Na rozwiązania niniejszej krzyżówki — przesyłane wyłącznie na kartkach pocztowych z dopiskiem „Krzyżówka nr 46” — czekamy do piątku, 16 stycznia 1981 roku. Wśród czytelników, którzy na desłą prawidłowe rozwiązanie rozlosujemy 3 książki po 100 złotych. Nasz adres: „Głos Wielkopolski”, skrytka pocztowa 1074, kod 60-959 Poznań.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 44

Hasło brzmi: „W życiu są różne wartości, lecz życie bez zdrowia jest niczym”.

W wyniku losowania nagrody w postaci książek, ufundowanych przez Społeczny Komitet Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu, otrzymują: Janina Walaszczyk, Poznań; Maria Pietrzak, Leszno; Erwin Szyska, Poznań; Lech Stachowiak, Poznań; Jan Kiciński, Czarnków. Nagrody wysła pocztą Wielkopolska Księgarnia Wysyłkowa.

Szwajcarzy przeciwni przyłączeniu się do ONZ

(PAP) Przeprowadzona przez tygodnik w Zurychu ankieta wykazała nieoczekiwaną zmianę stanowiska opinii publicznej w Szwajcarii w odniesieniu do problemu ewentualnego przyłączenia się kraju do ONZ. Sprawa akcesu Szwajcarii do ONZ, postulowanego przez władze federalne, może stać się w ciągu dwóch lat przedmiotem ogólnokrajowego referendum.

Wyniki ankiety, przeprowadzonej na przełomie października i listopada tygodnik „Weltwoche” opublikował w środę. Wskazują one, że 39 procent wyborców jest przeciwnych przystąpieniu kraju do ONZ wobec 32 procent popierających ten wniosek i 29 procent niezdeterminowanych. W poprzedniej ankiecie przeprowadzonej przed rokiem, w czerwcu 1979 zwolennicy członkostwa Szwajcarii w ONZ przeważali nad przeciwnikami w stosunku 46:31, a w 1978 roku również byli górą 49:34.

Tę zmianę nastawienia opinii publicznej „Weltwoche” przypisuje bezsilności ONZ wobec aktualnych konfliktów w różnych regionach świata jak wojna iracko-irańska czy sprawa amerykańskich zakładników w Teheranie. Z krajów zachodnich tylko neutralna Szwajcaria i Liechtenstein nie należą do ONZ, mimo że Szwajcaria zasiada w szeregu wyspecjalizowanych agencji ONZ i jest siedzibą największej liczby przedstawicielstw ONZ w Europie.

W. Christopher przybył do Algierii

(PAP) Jak informuje agencja Reutersa, do Algierii przybył za stopa sekretarza stanu USA Warren Christopher, który przeprawił z ministrem spraw zagranicznych tego kraju, Mohammedem Seddikiem Ben Jańią rozmowy i przedyskutuje z nim ostatni etap negocjacji mających doprowadzić do uwolnienia amerykańskich zakładników przetrzymywanych w Teheranie.

Wojna trwa

Sprzeczne informacje o kontrofensywie irańskiej

(PAP) Trwa wojna irańsko-iracka. Nadal sprzeczne informacje napływają na temat wyników rozpoczętej 5 bm. kontrofensywy irańskiej. Zarówno źródła irańskie, jak i irackie, podkreślają sukcesy swoich wojsk w walkach w ciągu ostatnich dni.

W czwartek rano dowództwo sił zbrojnych Iranu podało, że powietrzno-desantowe oddziały wsparcia tego kraju zabiły, bądź zraniły 7 bm. 200 żołnierzy irackich w walkach koło Ahwazu — stolicy irańskiej prowincji Chuzestan. Komunikat dowództwa ogłoszony w Teheranie stwierdza, że siły irańskie zniszczyły tam po kilka irackich czołgów, transporterów, cysterny wojskowe, a także polowe składy amunicji oraz kilka bunkrów. W walkach w tym rejonie zniszczone zostały 3 śmigłowce irańskie, ale ich pilotom udało się bezpiecznie wydostać.

W rejonie Abadanu — innego miasta Chuzestanu — irańskie wojska desantowe zniszczyły 6 nieprzyjacielskich stanowisk artyleryjskich oraz zabiły znaczną liczbę Irackich żołnierzy.

Irańskie siły lądowe natomiast — pisze agencja Pars — zniszczyły w środę 19 czołgów irackich, działo przeciwlotnicze oraz 3 ciężarówki wojskowe. Zabito 90 żołnierzy irackich. Zdobyto 2 czołgi nieprzyjacielskie. Zestrzelono samolot iracki, a jego dwaj piloci zostali wzięci do niewoli.

Informacjom z Teheranu, że armia iracka została rozgromiona na większości frontów, zaprzeczyło irackie dowództwo wojskowe, które stwierdziło, że irańskie straty wojskowe są wielkie i z każdą godziną się zwiększają.

Ogłoszony w środę wieczorem w Bagdadzie komunikat dowództwa wojsk irackich stwierdza, że „kontynuują one uderzenia na resztki wycofujących się nieprzyjaciela”. W rejonach Dezful i Susangerd w irańskiej prowincji Chuzestan. Komunikat stwierdza, że siły irackie zniszczyły całą irańską brygadę pancerną w czasie intensywnych walk wokół Susangerdu, gdzie Iran skoncentrował swój kontratak.

CO W PRASIE

W „TYGODNIU” — dyskusja redakcyjna o pominiętych wydarzeniach roku ubiegłego i spojrzenie na najbliższą przyszłość: „Bez wytężeń”. Sens oddaje jedna z wypowiedzi socjologa z UAM: „Dla urzędywistów program naprawy Rzeczypospolitej zasadnicze znaczenie będzie miał rok 1981, pod warunkiem, że inicjatywę przejmie trwała partia i władza państwowa. Potrzebne są — i zyskają społeczne poparcie — odważne decyzje i szybkie działania ze skutkiem „na dziś” lub „na jutro” oraz mądre programy i śmiałe posunięcia obliczone na dłuższą metę”.

W „LITERATURZE” — Bronisław Minc wypowiada się na temat „Zasadniczych problemów reformy gospodarczej” (autor jest

znanym teoretykiem-ekonomistą). Także w „Literaturze” — „Ekografia gorących dni”, czyli rozmowa Macieja Giżyckiego z gdańskimi plastykami, spod ręki których pochodzi znak „Solidarność”.

W „PRAWIE I ŻYCIU” — Zbigniew Salwa (wybitny znawca prawa pracy), zastanawia się „Nad kodeksem pracy — Jaka nowelizacja?” Uwagę zwraca autor na potrzebę uchylenia norm nie sprawdzonych i nieaktualnych, jak np. wypowiedziania umowy, porzucania pracy, wynagrodzenia za czas przestoju, czasu pracy, problemy układów zbiorowych itp.

W „ZA WOLNOŚĆ I LUD” — Wspomnienie poświęcone o gen. bryg. Stanisławie Tatarze, wybitnym oficerze Wojska Polskiego.

● NOWE TRASY WYCIEZKOWE ● ATRAKCJE DLA TURYSTÓW ● POCIĄGI „POPULARNE” ● WYDAWNICTWA FOLDE-ROWE

Czar relaksu z „Przemysławem”

Zwiększona liczba dni wolnych od pracy nakłada obowiązki także na przedsiębiorstwa i biura turystyczne. I to nie tylko w pełni sezonu letniego. Przede wszystkim zwiększeniem liczby rozmaitych imprez zainteresowane jest Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Turystyczne „Przemysław”, powołane głównie do obsługi turystów indywidualnych. Starając się działać w myśl społecznego zapotrzebowania, w tym roku „Przemysław” inicjuje szereg nowych przedsięwzięć.

Aby dobrze poznać region trzeba wiedzieć, jakie są jego walory turystyczne, zabytki, obiekty szczególnie zasługujące na uwagę. Temu celowi służą mają wydawnictwa, jakich kilka lub kilkanaście w ciągu roku wydaje podległy wspomnianemu przedsiębiorstwu Wojewódzki Ośrodek Informacji Turystycznej. W tym roku zapowiada się foldery: Środa, Śrem, Swarzędz, Sieraków, Szamotuły oraz nowy przewodnik po poznańskiej Cytadeli. Natomiast dla sprawnej obsługi ruchu turystycznego „Przemysław” zamierza zorganizować nowe placówki w Środzie i Wrzesni. Zwiększa się także tabor przedsiębiorstwa (ostatnio otrzymało ono dwa nowe autokary jugosłowiańskie), co pozwoli zwiększyć liczbę wycieczek i usprawnić przebieg turystów.

Ale najważniejsza część działalności „Przemysława” to imprezy turystyczne. Tutaj oferta obejmuje 25 rozmaitych tras, przeznaczonych dla wycieczek z fabryki i instytucji. Prócz znanych już szlaków opracowano nowe warianty, m. in. wyjazdy na Szlak I Armii Wojska Polskiego, wycieczki szlakiem twórcy Hym-

nu Narodowego — Józefa Wybickiego i inne. Wiele projektowanych wycieczek wyjeżdżać będzie poza granice Poznańskiego. Między innymi proponuje się przejazdy autokarami w rejon Międzyrzecza, gdzie można zwiedzać pozostałości po fortyfikacjach Wału Pomorskiego (szlak walk I Armii Pancerniej gen. Kutukowa).

Natomiast na wolne soboty i niedziele proponuje „Przemysław” wycieczki do Wrocławia, na Szlak Orlich Gniazd, w Karonosze (zwłaszcza zimą), weekendy na Pojezierzu Kaszubskim i inne. Przygotowuje się wycieczki w okolice Poznania, do Torunia, Sierakowa, a także wyjazdy w okolice Poznania połączone ze spacerami rekreacyjno-krajoznawczymi.

Nowością będą także wycieczki specjalne (można je nazywać popularnymi) do Krakowa i Zakopanego, Białowieży, Warszawy oraz w Bieszczady. Będą to „wypady” prawie 3-dniowe lub 2-dniowe.

Nadal utrzymuje się popularne już kuligi wycieczki na grzybobranie, a także loty nad Poznaniem. Zwiększona natomiast zostanie liczba autokarowych wycieczek po Poznaniu, które — jak wiadomo — od dwóch lat odbywają się także pod egidą „Głosu Wielkopolskiego”. Zamiast dwóch objazdów w każdy wtorek i piątek, w nowym sezonie odbywać się będą po trzy wycieczki w każdą sobotę i niedzielę. Początek każdej z nich o godz. 10, 13 i 16.

Bez względu zatem na liczbę wolnych w tym roku sobót, oraz w niedziele i święta będzie można wybrać dla siebie imprezę turystyczną, jaka może sprawić największą przyjemność i przynieść najwięcej korzyści. (c)

STYCZEN	9	Marcejan Marcelina
Piątek		Jana Wilhelma
10	Sobota	Honoraty Matyldy
11	Niedziela	Słońce: 8.01—15.53

TEATRY

POZNAŃ

WIELKI — piątek, g. 19 „Baron cygański”, sob. g. 18 Tryptyk „Płaszcz”, „Siostra Angelika”, „Gianni Schicchi”, niedz. g. 17 przedst. zamknięte „Dziadek do orzechów”.

MUZYCZNY — piątek, sob., niedz. g. 19 „Romans z wodevilu”.

POLSKI — piątek, sob., niedz. g. 19 „Wieczór Trzech Króli”.

NOWY — piątek, sob., niedz. g. 19 „Gbur”, SCENA NOWA — sob., niedz. g. 19.30 „Herody polskie”.

LALKI I AKTORA — piątek, g. 10, 17, sob., niedz. g. 11, 17 — przedst. zamknięte „Ludowa szopka polska”.

KINA

PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA

CZEMPIŃ: piątek, sob., niedz. „Przybywa jeździec” (amer.), niedz. „Trajla na wagarach” (pol. skł.).

GOSTYŃ: piątek, sob., niedz. „Bez skrupułów” (fr. 15 l.), sob., niedz. „Eskapada” (pol.).

KALISZ: Kosmos: piątek, sob., niedz. „Parszywa dwunastka” (amerykański), niedz. „W pustyni i w puszczy” cz. I (pol.); Stylowe: piątek, sob., niedz. „Dziadziectwo” (ang.), „Przybywa jeździec” (amerykański), niedz. „Godzilla kontra Gigan” (jap.).

KEPNO: piątek, sob., niedz. „Nie bieskie kolnierzyki” (amer.), niedz. „Reksio kompozytor” (pol.).

KŁODAWA: piątek, „Wódz Indian, Tecumseh” (NRD), sob., niedz. „Bitwa o Midway” (amer.).

KONIN Centrum: „Robotnicy 80” (pol. dokum.); Górnik: „Man chatan” (amer.), „Na tropie kowalka” (czech.).

KOSCIAN: sob., niedz. „Cma” (pol.), „Tropem tygrysa” (radz.), niedz. „Pieski i kotki” (pol.).

KROTOSZYN: piątek, „Mily sąsiad” (weg.) sob., niedz. „Głina czy lajdak” (fr.), „Strzały Robin Hooda” (radz.), niedz. „Na dworze króla Tuszyńska” (pol.).

LESZNO: piątek, sob., niedz. „Wyspy na Golfstronie” (amer.), piątek, „Emil — komediant” (NRD), sob., niedz. „Głina czy lajdak” (fr.), niedz. „Pies, kot i nagroda” (pol.).

NOWY TOMYŚL: piątek, sob., niedz. „Ukryty w słońcu” (pol.), piątek, sob. „Telegram za zaliczeniem” (radz.), niedz. „Białe czaple” (bułg.).

OBORNIKI: piątek, sob., niedz. „Powrót do domu” (amer.), sob., niedz. „Oczekiwanie” (pol.).

OBRYCZKO: „Hair” (amer.).

PŁA Iskra: „Parszywa dwunastka” (amer.); Sokół: „Cma” (pol.), „Przygoda arabska” (ang.).

PLESZEW: „Barroco” (fr.).

PNIĘWY: „Korek” (wł.), „Zew rodu” (czech.).

SŁUPCA: piątek, sob., niedz. „Po wrót tajemniczego blondyna” (fr.), sob., niedz. „Kaśka i Baśka w dyskotekę” (pol.).

SZAMOTUŁY: piątek, sob., niedz. „Nosferatu — wampir” (RFN), „Jesiennie dzwony” (radz.), niedz. „Alarm w Zoo” (pol.).

SYCÓW: piątek, sob., niedz. „39 stopni” (ang.), niedz. „Lodowa pania” (pol.).

ŚREM Słonko: „Kontrakt” (pol.); Klubowe: piątek, sob., niedz. „Obcy — 8 pasażer „Nostromo” (angielski), niedz. „Mały książę” (amer.).

ŚRODA: „Dubler” (fr.), „Cma” (pol.).

TRZCIANKA: piątek, sob., niedz. „Zabójstwo chińskiego maklera” (amer.), sob., niedz. „Małpi król”.

WALCZ WOK: piątek, sob., niedz. „Klinz” (pol.), niedz. „Jenny i Tobby wśród dzikich zwierząt” (amer.), „Pierwsza wyprawa” (pol. skł.).

WRONKI: piątek, sob., niedz. „Grzeszny żywot Franciszka Buły” (pol.), niedz. „Miś Uszatek” (pol.).

WRZESNIA: piątek, sob., niedz. „Przed odlotem” (pol.), „12 prac Asterixa” (fr.), niedz. „Cebulek” (radz.).

WSCHOWA: piątek, sob., niedz. „39 stopni” (ang.), piątek, „Człowiek klanu” (amer.), niedz. „Awantura w sadzie” (pol.).

ZŁOTÓW: piątek, „Drogocenny braciński” (czech.), sob., niedz. „Nosferatu — wampir” (RFN), „Mały artysta” (pol.).

RADIO

PIĄTEK — PROGRAM I: 6 Sygnały dnia; 9 Cztery pory roku;

11.25 Niezapomniane strony: „Po pióro i diament” — fragm. 4; 11.40 Tu Radio Kierowców; 12.25 Mazowieckie wesele; 13.01 i 14.05 Studio „Gama”; 13.05 Popołudnie dziewcząt i chłopów; 15.35 Spiewa A. Hiolski; 16 Muzyka i Aktualności; 16.30 Spotkanie z J. Rybińskim; 17.10 Radiowe spotkanie; 17.30 Radiokurier; 19.25 Warszawska Ork. PR i TV; 19.40 Magazyn spraw międzynarodowych; 20.05 Koncert zyczeń; 20.30 Muzyka starego Wiednia; 21.18 Utwory S. Moniuszki; 22.23 Wybitni soliści polscy — W. Małcużyński; 23 Między dniem; 23.15 Wita Was Polska — mag. słowno-muzyczny.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 9, 10, 11, 12.05, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22.

PROGRAM II: 7.45 Koncert poranny; 8.35 Sprawy codzienne; 8.55 Poranek w Studiu „Gama”; 9.40 Radio Moskwa; 10 Rep. literacki pt. „Dekada”; 10.30 Nowe nagrania radiowe pianistki J. Matczak; 11 Promenada — przegląd wydarzeń kulturalnych za granicą; 12.10 Muzyka dawnej Warszawy; 12.25 Postęp w gospodarstwie domowym; 12.45 Spiewa Magda Umer; 13 Refleksje; 13.10 Amatorskie zespoły przed mikrofonem; 13.36 Wokół spraw naszego stołu; 13.51 Węgierskie czarodzieje; 14 Gospodarcze problemy regionów; 14.10 Muzyka operowa; 14.25 Magazyn wędkarski; 14.45 Muzyka Beethovena; 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopów; 16 Koncert zyczeń miłośników muzyki; 16.30 Co się wam w tej audycji najbardziej podoba; 17 Muzyka rozrywkowa; 17.30 Szersze spojrzenie; 17.50 Klasyki muzyki rozrywkowej; 18.05 Klub Entuzjastów Nowoczesności; 18.25 Plebis cyt Studia „Gama”; 18.40 O zdrowiu dla zdrowia; 19.05 Poezja i muzyka — wiersze J. M. Rymskiewicz; 20.20 Rozmowy o kinie; 20.40 Koncert WOSPR i TV w Katowicach; 21.40 „Dolina Issy” — fragm. pow.; 22 Teatr PR: „Dwa motywy włoskie” — 1. Stara oberżystka, 2. Nad wielkim kanałem; 23 Granice jazzu; 23.35 Muzyka.

Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 18.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Za kierownicą; 8.40 Co kto lubi; 9 „Dolina Issy” — pow.; 9.10 Duety gitarowe; 9.30 Prosto z kraju; 9.45 Mała poranna muzyka; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 11 Mam pytanie, dyrektorze; 11.30 Zespół gwiazd — Los Angeles Foru; 12.05 W tonacji Trójki; 13 Powtórka z rozrywki; 13.30 „Ziele na kraterze” — pow.; 14 Mistrzowie batusy — Bruno Walter; 15.05 Gitar, kastaniety i piosenka; 15.30 Jan Ptaszyn-Wróblewski — i jego Grand Standard Orchestra; 16 Posłuchaj, warto.; 16.15 Muzykowanie; 16.40 W. Karolak i jego „Oszczędność w Orkiestrze”; 17.05 Muzyczna poczta UKF; 17.40 Studio nagrań; 18.10 Polityka dla wszystkich; 18.25 Czas relaksu; 19 Pow. w wyd. dż.: „Stąd do wieczności”; 19.35 Opera J. Offenbacha „Orfeusz w piekle”; 19.50 „Dolina Issy” — pow.; 20 Interstadio — aktualności — magazyn; 20.40 Katalog na grań; 21.20 Muzyka melomana; 22.08 Spiewa Jose Feliciano; 22.15 Trzy kwadransy jazzu — dyskografia; 23 Poezja J. Witłina; 23.05 Sonety, tria i kwartety klasyków wiedeńskich.

Wiadomości: 6.15, 7, 10, 13, 15, 17, 19.30, 22, 0.50.

PROGRAM IV: 7.45 Muzyczne Kalendarium Poznania; 8 A. Borodin — W stepach Azji Środkowej — poemat symf.; 8.10 Dla szkół średnich — chemia; 8.35 „Archiwizacja”; 8.50 W rytmie koła; 9 Dla kl. IV — muzyka; 9.30 F. Liszt — Parafraza koncertowa „Ernani”; 9.40 Dla przedszkoli: „Mroźny taniec”; 10 Dla kl. III-IV — jez. polski; 10.30 Estrada przyjaźni; 11 Dla szkół średnich — wych. muzyczne; 11.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach — Powstanie Styczniowe; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 Głódka płyt (stereo); 13 Mam 6 lat — „Głoska do głoski”; 13.25 Sławne dzieła, sławni wykonawcy (stereo); 13.50 Studio „Gama” w stereo; 14 Jez. rosyjski; 14.25 Jez. niemiecki; 14.45 Aud. sportowa; 17 Radioexpress; 17.15 Stereo: Muzyka po pracy; 17.40 Aud. doku mentalna; 18 Poznański koncert zyczeń; 18.25 Dziś pytanie — dziś odpowiedź; „Oświata dla wszystkich” — aud. z telef. udz. słuchaczy; 19.15 Jez. angielski; 19.30 Muzyka wokale instrumentalna baroku (stereo); 20.24 Utwory G. Ligetiego (stereo); 20.50 Laureaci chopinowsy na płytach (stereo); 22.15 Wersje i kontrowersje; 22.50 M. Gedda śpiewa pieśń S. Rachmaninowa.

Wiadomości: 6.50, 12, 22.55.

SOBOTA — PROGRAM I: 6 Sygnały dnia; 9 Cztery pory roku; 11.05 Portret skł. malowany; 11.30 Przegląd prasy pol. i społ.; 11.40 Tu Radio Kierowców; 12.25 Spotkanie z folklorem; 13.01 Studio „Gama”; 14.05 Teatr PR wybieramy Premierę Roku 1980 „Panacea”; 15.05 Popołudnie dziewcząt i chłopów; 15.30 Studio Relaks; 15.35 Kącik melomana; 16 Muzyka i Aktualności; 16.30 Nowości z radiowych studiów; 17.10 Magazyn związkowy; 17.30 Radiokurier; 19.25 Muz. rozrywk.; 19.30

„To i owo” — mag.; 20.35 Muz. rozrywk.; 21.05 Gwiazdy jazzu; 21.35 Przy muzyce o sporcie; 22.23 Kozalini na muzycznej antenie; 23 Między dniem; 23.15 Wita Was Polska.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 9, 10, 12.05, 14, 15, 17, 19, 21, 22.

PROGRAM II: 7.35 Koncert poranny; 8.35 Studio Młodych; 8.55 Poranek w Studiu „Gama”; 9.40 Moto — sprawy; 9.50 Muzyka kameralna; 10 Polskie jazz; 10.30 Kabaret „Odma” — Ogólnopolski Deinformacyjny Magazyn Apolityczny; 11.35 Co słychać w świecie; 11.40 Muzyka spod strzechy; 12.10 Tańce z oper i baletów; 12.25 Mój dom, moje osiedle; 12.55 Spiewa E. Wojnowska; 13 Konc. chopinowski; 13.36 Ze wsi i o wsi; 13.51 Przegląd muzyczny tygodnia; 14.25 Magazyn dla działaczy; 14.45 Muzyka Beethovena; 15.10 „Czata” — mag. woj. skowy; 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopów — muzyczne popołudnie — Muzyczne archiwum PR; 16.40 Czas i ludzie; 17 Z archiwum jazzu; 17.30 Szersze spojrzenie; 17.50 Premiera „Otelia” G. Verdiego w Teatrze Wielkim w Poznaniu; 18.25 Plebis cyt Studia „Gama”; 18.35 Public. międzynarod.; 18.45 Piosenki Starszych Panów; 19.03 „Matyskowie”; 19.33 Wybitny śpiewak młodej epoki — Peter Andres; 20.20 Notatnik kulturalny; 20.35 Pieśń Schuberta, Schumann i Straussa; 21.10 Rep. literacki pt. „Tej prawdy nie pozna nikt”; 21.40 „Dolina Issy” — pow.; 22 Radiokabaret nr 376; 23 Gitar. Segovii; 23.35 Scena i film.

Wiadomości: 4.30, 5.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Za kierownicą; 8.40 Co kto lubi; 9 „Dolina Issy” — pow.; 9.10 Duety gitarowe; 9.30 Prosto z kraju; 9.45 Mała poranna muzyka; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 11 Mam pytanie, dyrektorze; 11.30 Zespół gwiazd — Los Angeles Foru; 12.05 W tonacji Trójki; 13 Powtórka z rozrywki; 13.30 „Ziele na kraterze” — pow.; 14 Mistrzowie batusy — Bruno Walter; 15.05 Gitar, kastaniety i piosenka; 15.30 Jan Ptaszyn-Wróblewski — i jego Grand Standard Orchestra; 16 Posłuchaj, warto.; 16.15 Muzykowanie; 16.40 W. Karolak i jego „Oszczędność w Orkiestrze”; 17.05 Muzyczna poczta UKF; 17.40 Studio nagrań; 18.10 Polityka dla wszystkich; 18.25 Czas relaksu; 19 Pow. w wyd. dż.: „Stąd do wieczności”; 19.35 Opera J. Offenbacha „Orfeusz w piekle”; 19.50 „Dolina Issy” — pow.; 20 Interstadio — aktualności — magazyn; 20.40 Katalog na grań; 21.20 Muzyka melomana; 22.08 Spiewa Jose Feliciano; 22.15 Trzy kwadransy jazzu — dyskografia; 23 Poezja J. Witłina; 23.05 Sonety, tria i kwartety klasyków wiedeńskich.

Wiadomości: 6.15, 7, 10, 13, 15, 17, 19.30, 22, 0.50.

PROGRAM IV: 7.45 Muzyczne Kalendarium Poznania; 8 A. Borodin — W stepach Azji Środkowej — poemat symf.; 8.10 Dla szkół średnich — chemia; 8.35 „Archiwizacja”; 8.50 W rytmie koła; 9 Dla kl. IV — muzyka; 9.30 F. Liszt — Parafraza koncertowa „Ernani”; 9.40 Dla przedszkoli: „Mroźny taniec”; 10 Dla kl. III-IV — jez. polski; 10.30 Estrada przyjaźni; 11 Dla szkół średnich — wych. muzyczne; 11.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach — Powstanie Styczniowe; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 Głódka płyt (stereo); 13 Mam 6 lat — „Głoska do głoski”; 13.25 Sławne dzieła, sławni wykonawcy (stereo); 13.50 Studio „Gama” w stereo; 14 Jez. rosyjski; 14.25 Jez. niemiecki; 14.45 Aud. sportowa; 17 Radioexpress; 17.15 Stereo: Muzyka po pracy; 17.40 Aud. doku mentalna; 18 Poznański koncert zyczeń; 18.25 Dziś pytanie — dziś odpowiedź; „Oświata dla wszystkich” — aud. z telef. udz. słuchaczy; 19.15 Jez. angielski; 19.30 Muzyka wokale instrumentalna baroku (stereo); 20.24 Utwory G. Ligetiego (stereo); 20.50 Laureaci chopinowsy na płytach (stereo); 22.15 Wersje i kontrowersje; 22.50 M. Gedda śpiewa pieśń S. Rachmaninowa.

Wiadomości: 6.50, 12, 22.55.

NIEDZIELA PROGRAM I: 7.30 Moskwa z melodią i piosenką; 8.20 Różne barwy piosenek; 8.45 Muzyka; 9.05 Magazyn Wojskowy; 10.10 Twórcy polskiej piosenki; 10.30 Radiowy Teatr dla Dzieci „Paganini”; 11. Konc. przed hejnałem; 12.05 W samo południe; 12.45 Polskie miniatury muzyczne; 13. Studio „Gama”; 14.30 „W Jezioranach”; 15. Konc. zyczeń; 16.05 Teatr PR — Wybieramy Premierę Roku 1981 „Wyściele awaryjne”; 17. Radiowe orkiestry przed mikrofonem; 17.30 Studio Młodych; 18.07 Przeboje minionego roku; 18.25 Przy muzyce o sporcie; 20. Konc. zyczeń; 21.05 ODMA — Ogólnopolski Deinformacyjny Magazyn Apolityczny; 22. Z dzieł jazzu polskiego; 22.20 Moja aud. muzyczna; 23.05 Inf. sport.; 23.15 Rewia piosenek; 23.45 Jazz.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18, 19, 21, 23.

„To i owo” — mag.; 20.35 Muz. rozrywk.; 21.05 Gwiazdy jazzu; 21.35 Przy muzyce o sporcie; 22.23 Kozalini na muzycznej antenie; 23 Między dniem; 23.15 Wita Was Polska.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 9, 10, 12.05, 14, 15, 17, 19, 21, 22.

PROGRAM II: 7.35 Koncert poranny; 8.35 Studio Młodych; 8.55 Poranek w Studiu „Gama”; 9.40 Moto — sprawy; 9.50 Muzyka kameralna; 10 Polskie jazz; 10.30 Kabaret „Odma” — Ogólnopolski Deinformacyjny Magazyn Apolityczny; 11.35 Co słychać w świecie; 11.40 Muzyka spod strzechy; 12.10 Tańce z oper i baletów; 12.25 Mój dom, moje osiedle; 12.55 Spiewa E. Wojnowska; 13 Konc. chopinowski; 13.36 Ze wsi i o wsi; 13.51 Przegląd muzyczny tygodnia; 14.25 Magazyn dla działaczy; 14.45 Muzyka Beethovena; 15.10 „Czata” — mag. woj. skowy; 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopów — muzyczne popołudnie — Muzyczne archiwum PR; 16.40 Czas i ludzie; 17 Z archiwum jazzu; 17.30 Szersze spojrzenie; 17.50 Premiera „Otelia” G. Verdiego w Teatrze Wielkim w Poznaniu; 18.25 Plebis cyt Studia „Gama”; 18.35 Public. międzynarod.; 18.45 Piosenki Starszych Panów; 19.03 „Matyskowie”; 19.33 Wybitny śpiewak młodej epoki — Peter Andres; 20.20 Notatnik kulturalny; 20.35 Pieśń Schuberta, Schumann i Straussa; 21.10 Rep. literacki pt. „Tej prawdy nie pozna nikt”; 21.40 „Dolina Issy” — pow.; 22 Radiokabaret nr 376; 23 Gitar. Segovii; 23.35 Scena i film.

Wiadomości: 4.30, 5.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Za kierownicą; 8.40 Co kto lubi; 9 „Dolina Issy” — pow.; 9.10 Duety gitarowe; 9.30 Prosto z kraju; 9.45 Mała poranna muzyka; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni Balkanton; 11 Mam pytanie, dyrektorze; 11.30 Zespół gwiazd — Los Angeles Foru; 12.05 W tonacji Trójki; 13 Powtórka z rozrywki; 13.30 „Ziele na kraterze” — pow.; 14 Mistrzowie batusy — Bruno Walter; 15.05 Gitar, kastaniety i piosenka; 15.30 Jan Ptaszyn-Wróblewski — i jego Grand Standard Orchestra; 16 Posłuchaj, warto.; 16.15 Muzykowanie; 16.40 W. Karolak i jego „Oszczędność w Orkiestrze”; 17.05 Muzyczna poczta UKF; 17.40 Studio nagrań; 18.10 Polityka dla wszystkich; 18.25 Czas relaksu; 19 Pow. w wyd. dż.: „Stąd do wieczności”; 19.35 Opera J. Offenbacha „Orfeusz w piekle”; 19.50 „Dolina Issy” — pow.; 20 Baw się razem z nami; 20.08 Spiewa Jose Feliciano; 22.15 Teatrzyk „Zielne Oko”; 22.42 Saksyfonowe bossa nowy; 23 Poezja J. Witłina; 23.05 Jam session w Trójce.

Wiadomości: 6.15, 7, 8, 14, 17, 22, 1.50.

PROGRAM IV: 7.45 Stereo: Usłuchem powitaj dzień; 8 IX Sonata e-moll H. Purcella; 8.10 Kulisy historii okupacyjne wspomnienia lekarza radomskiego; 8.25 W aranżacji W. Korczaka; 8.30 Aud. dla nauczycieli; 8.50 W rytmie krakowiaka; 9 W kręgu spraw kulturalnych: Spory i dyskusje wokół orlopu macierzyńskiego; 9.20 Spiewa L. Price (stereo); 10 Radiowe Portrety Polaków — K. Dąbrowski — archeolog; 10.20 Estrada przyjaźni; 11 „Ze świata muzyki”; 11.20 Spiewa Grupa „Pod budą”; 11.30 Musorgski — Sceny z „Borysa Godunowa” (stereo); 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 Głódka płyt (stereo); 12.40 Rozmowy o książkach; 13 Dwojgiem (stereo); 13.25 Sławne dzieła, sławni wykonawcy — utwory Manuela de Falli; 15 Studio „Gama” w stereo; 16.05 J. angielski; 16.20 J. łaciński; 16.45 Felieton filmowy; 17 Radioexpress; 17.15 Stereo: Chodźmy na bal; 17.40 Aud. literacka; 18 Grająca szafa; 18.25 Twórcy pięknych słów — S. Gdlewski; 18.45 Czego oczekujemy od nauki aud. Bożeny Kąstczyk; 19.15 J. francuski; 19.30 Studio Stereo zaprasza; 22.15 Wersje i kontrowersje. Publ. naukowa; 22.50 M. Gedda śpiewa pieśń S. Rachmaninowa.

Wiadomości: 6.50, 18, 22.55.

NIEDZIELA PROGRAM I: 7.30 Moskwa z melodią i piosenką; 8.20 Różne barwy piosenek; 8.45 Muzyka; 9.05 Magazyn Wojskowy; 10.10 Twórcy polskiej piosenki; 10.30 Radiowy Teatr dla Dzieci „Paganini”; 11. Konc. przed hejnałem; 12.05 W samo południe; 12.45 Polskie miniatury muzyczne; 13. Studio „Gama”; 14.30 „W Jezioranach”; 15. Konc. zyczeń; 16.05 Teatr PR — Wybieramy Premierę Roku 1981 „Wyściele awaryjne”; 17. Radiowe orkiestry przed mikrofonem; 17.30 Studio Młodych; 18.07 Przeboje minionego roku; 18.25 Przy muzyce o sporcie; 20. Konc. zyczeń; 21.05 ODMA — Ogólnopolski Deinformacyjny Magazyn Apolityczny; 22. Z dzieł jazzu polskiego; 22.20 Moja aud. muzyczna; 23.05 Inf. sport.; 23.15 Rewia piosenek; 23.45 Jazz.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18, 19, 21, 23.

PROGRAM II: 8.20 Zawsze w nie dziele — A. J. Wierzykowski; 8.35 Konc. poranny; 9. Transmisja Mszy św. z Kościoła św. Krzyża w Warszawie; 10 „Niedzielnie spotkanie” pr. literacko-muzyczne; 12.05 Poranek muz. symf.; 13. Teatr PR „Tanszetka czyli sabaudzka dziewczyna”; 14.36 Graj graczy; 15. Teatr dla Młodzi „Most”; 16 Koncert chórów; 16.30 Z kabaretu STS — wieczór II; 18. No

wości Polskich Nagrań; 18.36 Felieton public. krajowej; 18.45 Katalog wydawniczy; 19. Stara i nowa muzyka wojskowa; 19.20 S. Między dych Rozgośnia Harcerska; 20. Wielcy artyści estrady i kabaretu; 21. Wojsko — strategia — obronność; 21.15 Piosenki żołnierskie; 21.30 Z dzieł muzyki staropolskiej; 22. Wspominamy debiuty — Egon Naganowski; 22.30 Magazyn Studencki; 23.35 Public. międzynarod.; 23.40 Spiewane strofy. Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 14.30, 18.30, 23.30.

PROGRAM III: 8. Nasze typy — przegląd audycji tygodnia; 8.35 Komu piosenkę... 9 „Dolina Issy” pow.; 9.10 Preludia chorałowe Brah

**POZNAŃSKI
KOMBINAT BUDOWLANY**
ul. Szarych Szeregów 23

ZATRUDNI ZARAZ

do obsługi kotłów wysokoprężnych
i wysokotemperaturowych

następujących pracowników:

● **PALACZY**

● **POMOCNIKÓW PALACZY**

w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy

PRACOWNIKOM ZAMIEJSCOWYM

zapewniamy zakwaterowanie w hotelu robot-
niczym oraz możliwość korzystania odpłatnie ze
stołówki zakładowej.

**WARUNKI PRACY I PŁACY
DO OMÓWIENIA**

w **DZIAŁE ZATRUDNIENIA I SZKOLENIA** — te-
lefon 200-081 wewn. 13-32. Dojazd autobusem WPK
linią nr 78 i 83 (przystanek końcowy). 31-K1

**POZNAŃSKIE ZAKŁADY
FARMACEUTYCZNE „POLFA”**
w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 189

**zatrudnią natychmiast:
PRACOWNIKÓW PRODUKCYJNYCH**
w zawodzie **PAKOWACZA**.

Informacji udziela Dział d/s Pracowni-
czych — tel. 679-001, wewn. 201, 202, 203.

9-K1

● **Praca**

Przyjmę pracownika do
betoniarni, możliwość za-
kwaterowania. Betoniar-
nia Pałędzie, gm. Dopie-
wo. 7687g

Zlece wykonanie detalu
na rodmuchiwarcie. Tel.
707-70. 7798g

Przyuczony do warsztatu
ślusarskiego potrzebny
Poznań, Daleka 24. 7807g

Płytkarza przyjmę zaraz.
Oferty „Prasa”. Grunwal-
dzka 19 dla 7819g.

Zatrudnię krawcową do
szycia konfekcji dam-
skiej. Oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 7825g.

Zatrudnię galwanizatora,
może być emeryt. Poz-
nań, ul. Przemysłowa
45ab. 7833g

Stolarza zatrudnię, moż-
liwość 1/2 etatu, telefon
411-345. 7860g

Hafciarki do haftów szta-
nowych zatrudni Pracownia Haft Artystyczny
Poznań, ul. Kościuski 76.
Zapewniamy bardzo do-
bre warunki pracy i płacy,
a dla zamiejscowych
zakwaterowanie. 7904g

Absolwentki szkół śred-
nich, osoby do przyucze-
nia zawodu powyżej 18
lat — poszukiwany za-
wód oraz bardzo dobre
warunki nauki, pracy i
płacy oferuje Pracownia
Haft Artystyczny. Poz-
nań, ul. Kościuski 76.
Po wyuczeniu zapewnia-
my zatrudnienie, a dla
zamiejscowych zakwatero-
wanie na czas nauki i
pracy. 7905g

Pani do prowadzenia do-
mu 6 godz. dziennie. Wa-
runki bardzo dobre. Os.
Czech 80 m. 5. 7912g

Przyjmę kierowcę na
Stara, Michałowska 22 m.
2. 7697g

Potrzebna pomoc do 1,5-
rocznego dziecka, telefon
20-95-20 po piętnastej. 7935g

Introligatorka przyjmie
pracę chałupniczą. Oferty
„Prasa”. Grunwaldzka
19 dla 7936g.

Przyjmę zaraz sprzedaw-
czynię od godz. 6 — 12
dziennie. Piekarnia, ul.
Jarosławska 15, 61-321 Po-
znań. 7948g

Dochoząca opiekunkę
dla 2,5-letniego chłopca
przyjmę zaraz. Nowak,
Os. Czech 94 m. 4. 7956g

Ucznia do lakierni samo-
chodowej przyjmę zaraz.
Swarzędz, Kórnicka 25.
7997g

Uczniwa pani przyjmie
pracę domową. Oferty
„Prasa”. Grunwaldzka 19,
dla 7811g.

Potrzebny tokarz, tel.
405-24 lub oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 7707g

Potrzebna pani do szycia
lekkiej odzieży damskiej.
Pracownia krawiecka
damskiego Poznań, ul.
Poplińskich 5a. 6253g

Potrzebna pani do pro-
wadzenia domu. Warunki
bardzo dobre. Ściegienne
go 139 tel. 67-10-94. 7773g

Przyjmę złotnika lub
montażystę na masówkę.
Oferty „Prasa”. Grunwal-
dzka 19 dla 8501g.

Zatrudnię dziewczynkę. Of-
erty „Prasa”. Grunwal-
dzka 19 dla 7956g.

Potrzebny ślusarz — spa-
wacz elektryczny. Poz-
nań, Biedrzyckiego 8
(przy Palca). 7988g

Ogrodnictwo Suchym Le-
sie zatrudni kobietę na
stałe lub dorywczo. Tel.
12-06-03 wewn. 60 po godz.
15. 7989g

Przyjmę krawcową. Tel.
67-47-91. 7766g

Przyjmę pracę chałupni-
czą. Oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 8512g.

Hafciarki — uczennice 1
na 1/2 etatu przyjmę.
Mistrz Irena Szatowa i
Ewa Orlińska. Pracownia
haftów artystycznych
Poznań, ul. Ratajczaka 26
m. 30 II wejście. 8523g

Przyjmę uczniów. Laker
nia samochodowa, Szcze-
panowskiego 12 narożnik
Nad Seganka (Jeżyce). 8527g

Palacza zatrudnię. Ko-
morniki, Zabikowska 12.
8534g

Zatrudnię wykwalifiko-
waną krawcową do szy-
cia konfekcji lekkiej.
Praca stała. Poznań, Os.
Lecha 122. 8544g

Zapiekuję się czwórką
dzieci w wieku przed-
szkolnym (fachowa opie-
ka, rytymika, i. obcy)
dzielnica Podolany. Oferty
„Prasa”. Grunwaldzka
19 dla 8553g.

Przyjmę tokarza. Górec-
ka 164. 8574g

● **Kupno**

Bony PeKaO kupię. Tel.
728-72. 7769g

Pianino kupię. Oferty
„Prasa”. Grunwaldzka 19
dla 7846g

Bony PeKaO kupię. Tel.
20-22-33. 7831g

Materiały budowlane kupię.
Promienista 90 w po-
dwórze (Bukowski). 7891g

Opony 650R×16C kupię
lub zamienię na 650×16
za dopłatą. Poznań, ul.
Kościuski 76 m. 4. 7902g

Szafę do odzieży starszą
kupię. Oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 7645g

Stare afisze i plakaty
oraz stare zabawki do
1940 r., np. kolejkę, rak-
lik, automaty, itp. kupię.
Oferty „Prasa”. Grun-
waldzka 19, dla 7721g.

Skóry baranie. Oferty
„Prasa”. Grunwaldzka 19
dla 8546g.

Kożuch damski turecki
oraz młodzieżowy. Tel.
402-04. 7815g

● **Sprzedaj**

Maszynę do produkcji
parkietu sprzedam. Swar-
zędz, Słowackiego 6. 7666g

Kożuch nowy. Grunwaldz-
ka 29A m. 10. 7688g

Obrazki. Oferty „Pra-
sa”. Grunwaldzka 19 dla
7701g.

Oblachowanie Wartburga
„1000”, nutria, klatki,
sprzedam. Powstań Nar-
dowych 28 m. 5. 7782g

Kocioł s.o. szklarniowy
25 m² tanio sprzedam. Mo-
sina, Strzelecka 90, tel.
348 lub 455. 7775g

Kożuszek włoski z kapo-
cą 3/4. Tel. 748-74. 7758g

Kożuch włoski sprzedam.
Tel. 407-88. 7758g

Baka nawozowego bro-
ny zawieszane, 3 radia
ciężnikowe (plaki), przy-
czone ciężnikową prze-
dą. Robakowo 18, gm.
Kórnik. 7814g

Autoradiodzwonacz ste-
reo, nowy kożuch damski
3/4. Tel. 565-55. 7840g

Klosk kwiaty — warzy-
wa sprzedam. Oferty „Pra-
sa”. Grunwaldzka 19 dla
7847g.

Plaszcz skórzany damski,
turecki 44-46 oraz ko-
żuch sprzedam. Szamotu-
ska 63B m. 5 po godz. 16.
7872g

Biam karakułowy brzo-
wy, tel. 715-69 wieczorem.
7883g

Kożuch męski rozmiar 52
sprzedam. Jawornicka 7A
m. 9, godz. 18-20. 7889g

Kożuszek krótki, długi
włoski sprzedam. Telefon
32-24-67 po godz. 16.
7892g

Dachówkę z rozbiórki
sprzedam. Poznań, ul.
Kościuski 76 m. 4. 7903g

Uwaga kwiaciarni! Cy-
klameny doniczkowe kwit-
nace sprzedam. Mosina,
Strzelecka 90, tel. 348.
7776g

Nowe wyposażenie war-
sztatu montaż i wyważa-
nie kół samochodowych
sprzedam. Oferty „Pra-
sa”. Grunwaldzka 19, dla
7657g.

Akordeon 80-basowy oraz
gitare klasyczna prod.
NRD sprzedam. Ul. Zar-
nowiecka 9 (za Ogrodem
Botanicznym). 7708g

Tunel foliowy sprzedam.
Tel. 77-84-70. 7963g

Tarcie brzożowa, piłę
tarczową, małą wyrów-
niarkę, frezarkę prze-
dą. Długa 4. (Stolar-
nia). 7967g

Kożuch damski prze-
dą. Grochowska 49A,
m. 14. 7971g

Futro nowe i biam kara-
kułowy (łapki), prze-
dą. Ogrodowa 6 m. 8
po godz. 15. 7978g

Biam łapki karakułowe
sprzedam. Tel. 22-20-63.
7981g

Przyjmę zamówienia na
rozsadę pomidorów. Tel.
20-07-10 wieczorem. 7997g

Taksometr Poltax 1 prze-
dą. Poznań, ul. Kłono-
wa 11 m. 29. 8508g

Stylową, dębową jadal-
nię sprzedam, tel. 623-72.
8510g

Segment „Kompliment”
sprzedam. Tel. 66-58-50 po
godz. 14. 8531g

Maszynę do szycia „Ve-
ritas”, kalkulator „Sa-
no”. Praktyk DTL, no-
we. Tel. 32-10-47 po godz.
17. 7649g

Segmenty NRD Gera kom-
plet 6 krzesel, 2 fotele
narożnik kuchenne gazo-
wą z rożnem „Jola”
sprzedam. Os. Kraju Rad
14 m. 51 od godz. 18-20
w podwórzu. 7685g

Biam łapki karakułowe
czarne, wzmacniacz fir-
my JVC czarny 2×60 W,
sprzedam. Woźna 9 m. 14
w podwórzu. 7698g

● **Samochody**

Zaporożca 1975, sprzedam.
Ul. Parkowa 1 m. 9, po
godz. 14. 7634g

Pilnie sprzedam Fiat
125p rocznik 1975, Grze-
skowski, Karczewo 62, gm.
Kamieniec. 7583g

Stary samochód marki
zagranicznej do 1960 r. ku-
pie Oferty „Prasa”. Grun-
waldzka 19, dla 7720g.

Stara 28 sprzedam. Pogo-
rzel, tel. nr 2, woj. lesz-
czyński. 7610g

Fiat 1500, odbiór Polmo
zbyt zamienię na nowy
mniejszy. Tel. 749-41. 7735g

Zastawę 750 sprzedam.
Wiry, ul. Słoneczna 21.
7836g

VW Passat, rocznik 77,
sprzedam. Os. Kraju Rad
11F m. 59. 7968g

Fiat 125p, rocznik 74
sprzedam. Tel. 643-46. 7820g

Zuka sprzedam. Poznań
Wawrzyniaka 24 m. 10.
7834g

MR, rocznik 1976 prze-
dą. Tel. 20-33-97. 7723g

**PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG
INWESTYCYJNYCH I WYKONAWSTWA**
w Poznaniu, ul. Hawelańska 1

SPRZEDA
sprawny technicznie
AUTOBUS m-kl „San-H-01”
rok produkcji 1960, nr fabr. 280127,
nr rejestracyjny AOA-90D.

Informacji udziela gł. mechanik, tele-
fon 203-241 w. 29. 29-K1

Fiat 126p, wrzesień 1979,
czerwień meksykańska —
sprzedam. Tel. 67-62-50. 7648g

Fiat 128 Sport i VW
1302 sprzedam. Szlupka,
Leszno, Dzierżyńskiego 35,
7806g

Wartburga 311 sprzedam,
tel. 33-19-29 po godz. 19.
7944g

Zastawę kupię. Tel.
67-38-90. 7983g

Syrenę R-20, rocznik 79
(koniec), sprzedam. Tel.
67-15-88 Os. Piastowski
60 m. 71. 7985g

Sprzedam tanio Fiat
128-3p. Informacje: tel.
32-36-76. 7994g

Zamienię Fiat 126p, ro-
cznik 78 na nową Zastawę.
Tel. 78-02-37. 7999g

Fiat 126, rocznik 1978 za-
mienie na białego Polone-
za rocznik 1981. Tel.
41-17-42. 8535g

Kupię Fiat 126p po wy-
padku. Tel. 41-17-42. 8536g

Sprzedam dobrą kabinę
Zuka. Różalski, Luboń —
Zabikowo ul. Nowiny —
Studzenna. 8551g

Mercedesa 608 D ładow-
ność 3,3 t, sprzedam. Tel.
625-19. 8603g

Warszawę górnozaworową
po remoncie oblawowa-
nia sprzedam, tel. 660-593
Kossaka 12 m. 7. 7678g

Zamienię nowego Fiat
126p na 125p. Os. Kraju
Rad 13 m. 113 Skibiński.
7730g

● **Lokale**

Mieszkanie własnościowe
M-1 lub M-2 w Poznaniu
kupię. Oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 7593g

Przewielebnemu Duchowieństwu Parafii Mat-
ki Boskiej Bolesnej w Poznaniu i Parafii Far-
nej w Wągrowcu, Krynym, Przyjaciołom, Ko-
leżankom, Kolegom, Znajomym, Sasiadom
i Wszystkim, którzy okazali nam współczucie
w bolesnej dla nas chwili i oddali Zmarłej
chrześcijańską przysługę, biorąc udział w ostat-
niej ziemskiej drodze naszej najdroższej mamy

HELENY BALEWSKIEJ
SERDECZNE „BÓG ZAPŁAĆ”
składają
CÓRKI
Ul. Głogowska 120 m. 3. 8808g

Dnia 29 grudnia 1980 roku zmarła długoletnia
i sumienna pracownica

WANDA MLECZAK
Pogrzeb odbędzie się w dniu 10 stycznia br.
o godzinie 10.30 na cmentarzu na Junikowie.

Rodzinie Zmarłej wyrazi głębokiego współ-
czucia składają:

Dyrekcja, Samorząd Robotniczy i załoga
PRK - 10 w Poznaniu 53-K3

Wielebnemu Duchowieństwu, Radzie Adwo-
kackiej i Zespołowi Adwokackiemu Nr 4 w Po-
znaniu, Klubowi Oficerów Rezerwy przy Ra-
dzie Adwokackiej, Członkom Koła Żołnierskie-
go Nr 17 „Drop”, Dyrekcji i Pracownikom
CZSR „Sch” Oddz. w Poznaniu, Krynym,
Przyjaciołom, Znajomym, Sasiadom i Wszyst-
kim, którzy w ciężkich chwilach okazali nam
serce, pomoc i współczucie oraz wzięli udział
w pogrzebie, śp.

ADWOKATA
mgr. BRONISŁAWA RZEMYKA
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE
składają
żona z córką
8770g

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci mojego
ukochanego męża

BOLESŁAWA WEJMANA
zostanie odprowadzona msza św. za spókoj Jego
duszy w niedzielę 11 bm. o godz. 18 w ko-
ściele parafialnym w Buku

o czym Rodzinę, Przyjacioł i życzliwych
Jego pamięć zawiadamia
ZONA
Buk. 8559g

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie
mojego niezapomnianego męża

JERZEGO KRÓLAKA
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE
składają
ZONA
8595g

W związku ze śmiercią

STANISŁAWA SZYMONIAKA
byłego długoletniego kierownika zakładu rol-
nego w Gościejowicach wyrazi szczerego
współczucia Rodzinie Zmarłego

składają:
Dyrekcja, Komitet Zakładowy PZPR
Rada Zakładowa
Kombinatu PGR Gościejowice. 29-K3

Wszystkim, którzy uczestniczyli w pogrzebie
drogiego nam Zmarłego, śp.

STEFANA URBANIAKA
serdeczne podziękowanie składają
RODZINA
7913g

Wszystkim, którzy uczestniczyli w pożegna-
niu na wieczny spoczynek naszego najdro-
ższego męża i tatusia, śp.

JÓZEFA SZALY
a przede wszystkim Przewielebnemu Ducho-
wiestwu, Siostrzom Zakonnym, Polskiemu
Związkowi Motorowemu, Automobilowi Włp.,
Lokatorom i Kolegom

SERDECZNE PODZIĘKOWANIE
składają
żona z dziećmi
8521g

UWAGA — ZAKŁADY MEBLOWE
POŁONIJNY ZAKŁAD DRZEWNY
Poniec, ul. Gostyńska 22
(woj. leszczyński)

SPRZEDA:
◆ **FORNIER EGZOTYCZNY:**
orzech amerykański, teak,
palisander, bubinga, padouk.

Informacje:
Poznań — telefon 67-42-50. 7749g

● **Nieruchomości**

Sprzedam działkę 700 m²
w Tarnowie Podgórny.
Oferty „Prasa”. Grun-
waldzka 19, dla 7617g.

Dom jednorodzinny (5 po-
koi, 2 łazienki, garaż) w
Ślupcy sprzedam. Oferty
„Prasa”. Grunwaldzka 19,
dla 7740g.

Domek letniskowy Pu-
szczykowo Puszczyno-
kowsko wynajmę — ku-
pię. Oferty „Prasa”. Grun-
waldzka 19 dla 7717g.

Działkę budowlaną 600
m² z budynkiem gospo-
darczym do zamieszka-
nia w Umultowie prze-
dą. Tel. 224-213. 8507g

Sprzedam działkę 0,5 ha,
20 km od Poznania. Of-
erty „Prasa”. Grunwaldz-
ka 19 dla 8548g.

Oddam w dzierżawę po-
mieszczenie na warsztat,
zakład. Oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 8511g.

Poszukuję pomieszczenia
pod warsztat samochodo-
wy. Oferty „Prasa”. Grun-
waldzka 19 dla 8547g.

Pilnie sprzedam M-4 wła-
snościowe na Os. Koper-
nika. Oferty „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 8552g.

Toruń! M-1 spółdzielcze
zamienie na podobne lub
większe w Poznaniu tel.
20-60-83. 8557g

Przyjmę na pokój jedną
pracującą osobę. Ul. Bru-
na 49 (Świerczewo). 7800g

Paniace pokój wynaj-
mę. Cienista 8A (naprze-
ciw Botaniku). 7607g

Przyjmę panienki uczące
się na pokój. Ul. Jugo-
sławińska 18A (Grun-
wald). 7640g

2-pokojowe, własności-
we 43 m² z telefonem Os.
Lecha zamienię na więk-
sze. Oferty „Prasa”.

Praca Nauka
Lekarka poszukuje opiekunki do 8-miesięcznego chłopczyka. Miedzychodzka 4 b m. 14, tel. 67-46-30, 8907g

Kobieta do wypieku wafel potrzebna. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8778g.

Zatrudnię ślusarza z uprawnieniami spawania gazowego, również kobietę na pół etatu do prac pomocniczych. Warsztat, Dzierżyńskiego 39, Helena, 8820g

Fotograf (fotografkę) do prowadzenia zakładu przyjmę. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 6625g

Pomoc do prac laboratoryjnych potrzebna zaraz. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8881g.

Mężczyznę do prac pomocniczych w ogrodnictwie przyjmę. Baranowo, ul. Szamotulska 50 k. Pożnania, 8881g

Do prowadzenia warsztatu ślusarskiego potrzebny dobry fachowiec oraz pracownik ślusarz - spawacz. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 8903g.

Przyjmę do pracy elektryków z uprawnieniami bez ograniczenia na pieczę. Poznań, ul. Grodzka 12, 9024g

Roczny Dominik poszukuje opiekunki. Jeżyce, tel. 454-94 po piętnastej. 9021g

Kto solidnie nauczy języka francuskiego. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8978g.

Kupno
Bony PeKaO kupię. Pobiedziska tel. 192. 7374g

Blamy łapki karakułowe, sprzedam. Suchy Las, Obornicka 52A. 9077g

Sprzedam maszynę do szycia dwuligówkę bielizniarską. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 9115g

Kozuch damski, nowy sprzedam. Tel. 20-46-85 9121g

Sprzedaz
Sprzedam okulary słuchowe dwustronne, radzieckie telefon 541-87. 8891g

Płaszcz skórzany, kozuch damski, sprzedam. Przemierowo, Graniczna 1A, tel. 40 po godz. 14. 8877g

Okazyjnie tanio sprzedam kozuch afgański na szczupie, niewysokie panie. Głogowska 89a m. 8. 8953g

Dwa kozuchy damskie, nowe, zagraniczne, bardzo ładne, sprzedam ul. Małeckiego 10 m. 8. 8944g

Samochody
Syrenę 104 sprzedam. Poznań ul. Łukaszczyca 4 m. 11. 8623g

Wolga Gaz 24, Nysa Towos — okazjnie sprzedam. Krotoszyn tel. 29-53. 8857g

Sprzedam Citroena GS 1220 cm 70 000 km. Osiedle Plewiska, ul. Skórzewska 18. 8737g

BMW 2002 sprzedam. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8880g.

Małolitrażowy furgon Renault — 4, sprzedam. ul. Dojazd 32 m. 513. 8688g

Trabant 1973 do remontu — sprzedam. Tel. 32-18-67. 8580g

Kupię Mercedesa nowy model. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8715g

Zastawę 1100, 1976, dobrą sprzedam. Tel. 615-45. 8845g

Sprzedam Mercedesa, rocznik 1980. Dzierżyńskiego 78 m. 3. 8847g

Dacie rocznik 1973 + kompletne nadwozie, 4 opony nowe i instalacja elektryczna sprzedam. Tel. 321-634, sobota godz. 15-19 9130g

Syrenę 104, sprzedam Śnięckiego 20 (Płakowo). 8553g

Lokale
Piła M-4 spółdzielcze zamienię na podobne w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8585g.

Zabrze — Rokietnica! M-4 zamienię na podobne w Poznaniu, informacje Gnieźno tel. 13-60. 7813g

Student pilnie wynajmie na dwa lata kawalerkę M-2 samodzielny pokój. Płatne z góry. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 7884g.

Lekarz wynajmie mieszkanie na 2 lata. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 7906g.

Oddam w dzierżawę M-2 Rataje. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 7951g.

Mieszkanie własnościowe M-4 sprzedam. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 7897g.

Mieszkanie własnościowe, może być stare budowlotwo kupię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 7837g.

Pokój bezdzietnemu pracującemu małżeństwu wynajmę zaraz. Zwycięstwa 26 m. 24. 9001g

Młode małżeństwo poszukuje pokoju lub kawalerki. Tel. 428-40. 8676gpr

Mieszkanie własnościowe w Warszawie — Mokotów z c.o. zamienię na wille, lub komfortowe duże mieszkanie własnościowe w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 8044g.

Uczennice na pokój przyjmę. Tel. 672-452. 9109g

Sprzedam mieszkanie własnościowe M-3. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 9116g.

Kupię kawalerkę lub M-2 własnościowe. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8588g.

Oddam pomieszczenie na warsztat, Bojanowska 26. 8579g

Oddam pomieszczenie 23 m² na elchy przemysł lub krawiectwo w Stęszewie. Zgłoszenia: Stęszew Rynek 22 m. 7. 8709g

Kawalerkę własnościową kupię tel. 716-82. 8742g

Poszukuję pokoju z kuchnią. Tel. 33-20-95. 8812g

Zamienię mieszkanie własnościowe 2-pokojowe (te lefon, balkon, 1 ptr. dobrego punktu) na większe, piętro w willi, domek lub w/w kupię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8816g.

Pilnie kupię własnościowe M-3, M-4 lub domek w Poznaniu względnie w okolicy. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8846g.

Kawalerkę umeblowaną odstepię płatne z góry, ul. Grima 36 (Os. Bajkowe). 8859g

Kupię własnościowe M-4, M-5 lub M-6. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8862g.

M-4 własnościowe w Kaliszu zamienię na równorzędne lub mniejsze w Poznaniu, tel. Poznań 709-59. 8743g

Spółdzielcze M-4 na Ratajach zamienię na większe Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8781g.

Piła M-4, 53 m² centrum, zamienię na podobne Poznań. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8870g.

Poszukuję mieszkania, płatne miesięcznie. Tel. 537-78. 8593g

Asystent poszukuje pokoju tel. 22-45-81 wewn. 19. 8603g

Studentkę, uczennicę przyjmę na pokój dwuosobowy (Ogrody). Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8639g.

Mieszkanie M-2 własnościowe wolne zaraz sprzedam tel. 67-21-85 po osiemnastej. 8654g

Czteropokojowe M-4 Osie dla Kosmonautów zamienię na wyłączone mieszkanie w willi. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8655g.

† Dnia 30 grudnia 1980 roku przeżywszy lat 92 zmarł opatrzony Sakramentami św., nasz kochany ojciec, teść, dziadek i pradziadek

ROMAN REDEMANN
odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz wieloma odznaczeniami państwowymi. Był członkiem Wojewódzkiego Zarządu POD oraz wieloletni prezes POD Im. Chociszewskiego.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 11.30 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Ul. Małeckiego 4 m. 21. 7928g

† Dnia 31 grudnia 1980 roku zmarła nasza najukochańsza mamusia i żona

EWA NOWICKA
lat 49

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 10.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążony

maż z dziećmi

8843g

† W dniu 7 stycznia 1981 roku zakończył swój pracowity żywot, opatrzony Sakramentami św., nasz ukochany mąż, ojciec, brat, teść i dziadek, przeżywszy lat 67, śp.

WIKTOR NOWACKI
mistrz cukiernicy

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Puszczykowie.

Pozostaje w żalu

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

9050g

† Z głębokim bólem i żalem zawiadamiamy, że dnia 29 grudnia 1980 roku zmarł nagle namaszczony Olejami św., mój najdroższy mąż, ukochany tatuś, brat, szwagier i wujek

CZESŁAW WENDERSKI

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 12.15 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

żona z córką i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Findera 62 m. 100. 8619g

† W dniu 5 stycznia 1981 roku zginął śmiercią tragiczną w 7 wiosnie życia, nasz najukochańszy prawnuczek, wnuczek i chrześniak, śp.

WOJTUS SZULC

uczeń I klasy Szkoły Podstawowej nr 89.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 9 bm. o godzinie 15.50 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim żalu strapieni

prababcia, dziadkowie i rodzice chrzestni

Ul. Sokoła 57 m. 14. 61-U33

† W dniu 7 stycznia 1981 roku po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła moja ukochana córka, nasza siostra, szwagierka, ciocia, siostrzenica, bratanek i kuzynka, przeżywszy lat 30, śp.

ZOFIA CIEPŁA

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

matka, rodzeństwo z rodziną

9034g

† Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarł

FLORIAN PAWŁOWSKI
długoletni pracownik Laboratorium Odzieżowego, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Odznaka Honorowa Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego, Odznaka Zasłużonego Działacza Ruchu Spółdzielczego.

Zegnają Go z głębokim żalem:

Dyrekcja, koleżanki i koledzy z Laboratorium Odzieżowego w Poznaniu

Pogrzeb odbędzie się 9 stycznia 1981 roku o godzinie 11 na cmentarzu na Miłostowie.

72-K3

† Dnia 7 stycznia 1981 roku zmarł po długoletnich cierpieniach w 32 roku życia, a 8 roku kapaństwa, śp.

ks. JÓZEF DURKA
były wikariusz w Solcu Wlkp. i Rozdrażewie.

Wyprowadzenie zwłok z domu rodzinnego do kościoła parafialnego w Konarach koło Miejskiej Górki w niedzielę, 11 bm. o godzinie 15. Msza św. i pogrzeb w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 11.

Zawiadamiają i proszą o modlitwę

ks. prob. Walenty Szymański
i księża — koledzy kursowi

9149g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 stycznia 1981 roku zmarł po ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., nasz kochany mąż, ojciec, brat, dziadek, przeżywszy lat 66, śp.

JAN GÓRECKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 12.30 na cmentarzu w Cerażu Kościelnym.

W smutku pogrążona

RODZINA

9112g

† Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 7 stycznia 1981 roku zginął śmiercią tragiczną, nasz kochany mąż, tatuś, zięć i szwagier przeżywszy lat 33, śp.

JANUSZ BAKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Środzie Wlkp

Pograżona w wielkim smutku

żona z synkiem i rodzicami oraz szwagier

9147g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku po długich cierpieniach, zakończył swoje pracowite życie nasz kochany mąż, ojciec, brat, teść i dziadek przeżywszy lat 73

FELIKS KRYGER

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 11 z domu żałoby.

W żalu pogrążona

RODZINA

Buk ul. Szarych Szeregów 1. 9066g

† Dnia 1 stycznia 1981 roku zmarł nagle nasz najdroższy ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 74, śp.

EDMUND KWINTKIEWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 13 bm. o godzinie 13.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Ul. Opolska 49. 50-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 31 grudnia 1980 roku zmarł nagle w 67 roku życia, śp.

KAZIMIERZ SORÓWKA

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 9.45 na cmentarzu junikowskim.

Żona z synem i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Grunwaldzka 27 m. 6. 7933g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku po krótkich, ciężkich cierpieniach, zmarł w 79 roku życia, opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz ukochany ojciec, teść, dziadek i wujek, śp.

KAROL HEINZE
powstaniec wielkopolski, odznaczony m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Msza św. żałobna odprawiona zostanie w sobotę, 10 bm. o godzinie 14 w kościele w Przeźmierowie, pogrzeb o godzinie 15 na cmentarzu w Krzyżownikach.

Pograżona w smutku

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Baranowo, ul. Wspólna 42, dawniej: Robocza 11. 9153g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 6 stycznia 1981 roku przeżywszy lat 44, zmarł nagle opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy i nieodżałowany tatuś, mąż, brat, zięć i szwagier, śp.

TOMASZ SZYPER
lekarz medycyny

Msza św. żałobna i pogrzeb odbędzie się w piątek, 9 bm. o godzinie 12.30 w Rakoniewicach

W smutku pogrążeni

żona, synowie i rodzina

9163g

Dnia 29 grudnia 1980 roku zmarła po długich cierpieniach, przeżywszy lat 81, moja kochana żona, mama, teściowa, babcia i prababcia

STANISŁAWA SOLECKA
z domu Jędrasiak

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 13 na cmentarzu junikowskim.

Z żalem żegna

RODZINA

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o godzinie 12.

Ul. Mała 14. 8561g

† Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarła ukochana matka, teściowa, babcia i prababcia

JADWIGA KOPLIN

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 7.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni

synowie z rodzinami

8975g

Dyrekcji, Radzie Zakładowej, Pracownikom RZD w Przybrodzie, Księżom i Wszystkim, którzy złożyli wieńce i kwiaty oraz wzięli udział w pogrzebie, śp.

IGNACEGO KLORKA
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

składa

żona z rodziną

8706g

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 7 stycznia 1981 roku zmarł długoletni działacz Kółek rolniczych, główny księgowy Spółdzielni Kółek Rolniczych w Środzie wzorowy kolega i przyjaciel, przeżywszy lat 50

JERZY STACHOWIAK
odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi.

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w dniu 10 stycznia br. o godzinie 14 w Miłosławiu.

Rodzinie Zmarłego wyrazi głębokiego współczucia składają:

Rada Zakładowa ZZPR, POP i pracownicy Spółdzielni Kółek Rolniczych w Środzie

71-K3

Zawiadamiamy, że w dniu 7 stycznia br. w wieku lat 50, zmarł nasz długoletni i ceniony pracownik

JERZY STACHOWIAK
były główny księgowy w SKR w Środzie Wlkp. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi oraz Medalem 30-lecia PRL.

Pogrzeb odbędzie się w Miłosławiu w dniu 10 stycznia br. o godzinie 14.

Rodzinie Zmarłego wyrazi serdecznego współczucia składają:

Zarząd, Związkowa Rada Przedsiębiorstwa ZZPR oraz współpracownicy WZKR w Poznaniu

Wszystkim, którzy w bolesnych dla nas chwilach okazali pomoc i serce oraz uczestniczyli w ostatniej drodze, śp.

LONGINY ZIĘTEK
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

składa

maż z rodziną

9113g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku zmarł po długoletnich cierpieniach w 32 roku życia, a 8 roku kapaństwa, śp.

ks. JÓZEF DURKA
były wikariusz w Solcu Wlkp. i Rozdrażewie.

Wyprowadzenie zwłok z domu rodzinnego do kościoła parafialnego w Konarach koło Miejskiej Górki w niedzielę, 11 bm. o godzinie 15. Msza św. i pogrzeb w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 11.

Zawiadamiają i proszą o modlitwę

ks. prob. Walenty Szymański
i księża — koledzy kursowi

9149g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 stycznia 1981 roku zmarł po ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., nasz kochany mąż, ojciec, brat, dziadek, przeżywszy lat 66, śp.

JAN GÓRECKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 12.30 na cmentarzu w Cerażu Kościelnym.

W smutku pogrążona

RODZINA

9112g

† Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 7 stycznia 1981 roku zginął śmiercią tragiczną, nasz kochany mąż, tatuś, zięć i szwagier przeżywszy lat 33, śp.

JANUSZ BAKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Środzie Wlkp

Pograżona w wielkim smutku

żona z synkiem i rodzicami oraz szwagier

9147g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku po długich cierpieniach, zakończył swoje pracowite życie nasz kochany mąż, ojciec, brat, teść i dziadek przeżywszy lat 73

FELIKS KRYGER

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 11 z domu żałoby.

W żalu pogrążona

RODZINA

Buk ul. Szarych Szeregów 1. 9066g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 6 stycznia 1981 roku zmarła nieoczekiwanie po krótkich cierpieniach, namaszczona Olejami św., nasza najdroższa i najukochańsza żona, matka, teściowa, siostra, babcia, synowa i szwagierka, przeżywszy lat 59, śp.

HELENA WITAK
z domu Chałupka

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 12 bm. o godz. 11 na cmentarzu miłostowskim.

W głębokim smutku pogrążony

maż z rodziną

64-U3

† Dnia 7 stycznia 1981 roku zakończyła swój pracowity żywot, przeżywszy 55 lat, namaszczona Olejami św., nasza najdroższa, najukochańsza i nigdy niezapomniana żona, córka, mamusia, babunia, teściowa i siostra

MARIA WALCZAK
z domu Maj

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, Pobiedziska, ul. Poznańska 30 w sobotę, 10 bm. o godzinie 14, po czym msza św. żałobna w kościele św. Ducha. Pogrzeb na miejscowym cmentarzu parafialnym.

W głębokim smutku pogrążony

maż z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Pobiedziska, Francja. 9135g

† Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarł nagle w wieku 74 lat, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek śp.

WŁODZIMIERZ GRZAŚLEWICZ

Pogrzeb odbędzie się w piątek — 9 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu junikowskim.

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

9060g

† Z głębokim żalem i bólem zawiadamiamy, że dnia 6 stycznia 1981 roku zmarł w wyniku tragicznego wypadku, opatrzony Sakramentami świętymi, mój ukochany mąż, nasz najdroższy ojciec, syn, brat, bratanek, wujek, kuzyn i szwagier, przeżywszy lat 38, śp.

JAN AUGUSTYN BRĘCZEWSKI

Uroczystości pogrzebowe odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 13 na cmentarzu parafialnym w Puszczykowie.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, 23 Lutego 10 m. 7. 9126g

Dnia 7 stycznia 1981 roku zasnęła w Bogu nasza ukochana mama, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 81

MARIANNA FRANKOWSKA
z domu Winkler

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godz. 12.30 w kościele parafialnym w Mosinie, po czym nastąpi pogrzeb.

W smutku pogrążona

RODZINA

9045g

W dniu 6 stycznia 1981 roku zmarł nasz długoletni pracownik

lek. med. TOMASZ SZYPER

Rodzinie Zmarłego wyrazi serdecznego współczucia składają:

Dyrekcja, POP i Komitet Zakładowy NSZZ „Solidarność” Zespołu Opieki Zdrowotnej w Grodzisku Wlkp.

50-K3

Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarł nagle w 73 roku życia, opatrzony Sakramentami św., nasza ukochana siostra i ciocia, śp.

FELICJA GNIOT

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 15.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Ul. Prusa 4 m. 10, dawniej Słowackiego 44/46 m. 9 9150g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku zmarł po długoletnich cierpieniach w 32 roku życia, a 8 roku kapaństwa, śp.

ks. JÓZEF DURKA
były wikariusz w Solcu Wlkp. i Rozdrażewie.

Wyprowadzenie zwłok z domu rodzinnego do kościoła parafialnego w Konarach koło Miejskiej Górki w niedzielę, 11 bm. o godzinie 15. Msza św. i pogrzeb w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 11.

Zawiadamiają i proszą o modlitwę

ks. prob. Walenty Szymański
i księża — koledzy kursowi

9149g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 stycznia 1981 roku zmarł po ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., nasz kochany mąż, ojciec, brat, dziadek, przeżywszy lat 66, śp.

JAN GÓRECKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 12.30 na cmentarzu w Cerażu Kościelnym.

W smutku pogrążona

RODZINA

9112g

† Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 7 stycznia 1981 roku zginął śmiercią tragiczną, nasz kochany mąż, tatuś, zięć i szwagier przeżywszy lat 33, śp.

JANUSZ BAKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Środzie Wlkp

Pograżona w wielkim smutku

żona z synkiem i rodzicami oraz szwagier

9147g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku po długich cierpieniach, zakończył swoje pracowite życie nasz kochany mąż, ojciec, brat, teść i dziadek przeżywszy lat 73

FELIKS KRYGER

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 11 z domu żałoby.

W żalu pogrążona

RODZINA

Buk ul. Szarych Szeregów 1. 9066g

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, Pobiedziska, ul. Poznańska 30 w sobotę, 10 bm. o godzinie 14, po czym msza św. żałobna w kościele św. Ducha. Pogrzeb na miejscowym cmentarzu parafialnym.

W głębokim smutku pogrążony

maż z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Pobiedziska, Francja. 9135g

† Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarł nagle w wieku 74 lat, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek śp.

WŁODZIMIERZ GRZAŚLEWICZ

Pogrzeb odbędzie się w piątek — 9 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu junikowskim.

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

9060g

† Z głębokim żalem i bólem zawiadamiamy, że dnia 6 stycznia 1981 roku zmarł w wyniku tragicznego wypadku, opatrzony Sakramentami świętymi, mój ukochany mąż, nasz najdroższy ojciec, syn, brat, bratanek, wujek, kuzyn i szwagier, przeżywszy lat 38, śp.

JAN AUGUSTYN BRĘCZEWSKI

Uroczystości pogrzebowe odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 13 na cmentarzu parafialnym w Puszczykowie.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, 23 Lutego 10 m. 7. 9126g

Dnia 7 stycznia 1981 roku zmarł nagle w 73 roku życia, opatrzony Sakramentami św., nasza ukochana siostra i ciocia, śp.

FELICJA GNIOT

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 15.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Ul. Prusa 4 m. 10, dawniej Słowackiego 44/46 m. 9 9150g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku zmarł po długoletnich cierpieniach w 32 roku życia, a 8 roku kapaństwa, śp.

ks. JÓZEF DURKA
były wikariusz w Solcu Wlkp. i Rozdrażewie.

Wyprowadzenie zwłok z domu rodzinnego do kościoła parafialnego w Konarach koło Miejskiej Górki w niedzielę, 11 bm. o godzinie 15. Msza św. i pogrzeb w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 11.

Zawiadamiają i proszą o modlitwę

ks. prob. Walenty Szymański
i księża — koledzy kursowi

9149g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 stycznia 1981 roku zmarł po ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., nasz kochany mąż, ojciec, brat, dziadek, przeżywszy lat 66, śp.

JAN GÓRECKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 12.30 na cmentarzu w Cerażu Kościelnym.

W smutku pogrążona

RODZINA

9112g

† Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 7 stycznia 1981 roku zginął śmiercią tragiczną, nasz kochany mąż, tatuś, zięć i szwagier przeżywszy lat 33, śp.

JANUSZ BAKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Środzie Wlkp

Pograżona w wielkim smutku

żona z synkiem i rodzicami oraz szwagier

9147g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku po długich cierpieniach, zakończył swoje pracowite życie nasz kochany mąż, ojciec, brat, teść i dziadek przeżywszy lat 73

FELIKS KRYGER

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 11 z domu żałoby.

W żalu pogrążona

RODZINA

Buk ul. Szarych Szeregów 1. 9066g

Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarła ukochana matka, teściowa, babcia i prababcia

JADWIGA KOPLIN

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 7.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni

synowie z rodzinami

8975g

Dyrekcji, Radzie Zakładowej, Pracownikom RZD w Przybrodzie, Księżom i Wszystkim, którzy złożyli wieńce i kwiaty oraz wzięli udział w pogrzebie, śp.

IGNACEGO KLORKA
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

składa

żona z rodziną

8706g

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 7 stycznia 1981 roku zmarł długoletni działacz Kółek rolniczych, główny księgowy Spółdzielni Kółek Rolniczych w Środzie wzorowy kolega i przyjaciel, przeżywszy lat 50

JERZY STACHOWIAK
odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi.

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w dniu 10 stycznia br. o godzinie 14 w Miłosławiu.

Rodzinie Zmarłego wyrazi głębokiego współczucia składają:

Rada Zakładowa ZZPR, POP i pracownicy Spółdzielni Kółek Rolniczych w Środzie

71-K3

Zawiadamiamy, że w dniu 7 stycznia br. w wieku lat 50, zmarł nasz długoletni i ceniony pracownik

JERZY STACHOWIAK
były główny księgowy w SKR w Środzie Wlkp. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi oraz Medalem 30-lecia PRL.

Pogrzeb odbędzie się w Miłosławiu w dniu 10 stycznia br. o godzinie 14.

Rodzinie Zmarłego wyrazi serdecznego współczucia składają:

Zarząd, Związkowa Rada Przedsiębiorstwa ZZPR oraz współpracownicy WZKR w Poznaniu

Wszystkim, którzy w bolesnych dla nas chwilach okazali pomoc i serce oraz uczestniczyli w ostatniej drodze, śp.

LONGINY ZIĘTEK
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

składa

maż z rodziną

9113g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku zmarł po długoletnich cierpieniach w 32 roku życia, a 8 roku kapaństwa, śp.

ks. JÓZEF DURKA
były wikariusz w Solcu Wlkp. i Rozdrażewie.

Wyprowadzenie zwłok z domu rodzinnego do kościoła parafialnego w Konarach koło Miejskiej Górki w niedzielę, 11 bm. o godzinie 15. Msza św. i pogrzeb w poniedziałek, 12 bm. o godzinie 11.

Zawiadamiają i proszą o modlitwę

ks. prob. Walenty Szymański
i księża — koledzy kursowi

9149g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 stycznia 1981 roku zmarł po ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., nasz kochany mąż, ojciec, brat, dziadek, przeżywszy lat 66, śp.

JAN GÓRECKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 12.30 na cmentarzu w Cerażu Kościelnym.

W smutku pogrążona

RODZINA

9112g

† Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 7 stycznia 1981 roku zginął śmiercią tragiczną, nasz kochany mąż, tatuś, zięć i szwagier przeżywszy lat 33, śp.

JANUSZ BAKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 10 bm. o godzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Środzie Wlkp

Pograżona w wielkim smutku

żona z synkiem i rodzicami oraz szwagier

9147g

† Dnia 7 stycznia 1981 roku po długich cierpieniach, zakończył swoje pracowite życie nasz kochany mąż, ojciec, brat, teść i dziadek przeżywszy lat 73

FELIKS KRYGER

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w sobotę 10 bm. o godzinie 11 z domu żałoby.

W żalu pogrążona

RODZINA

Buk ul. Szarych Szeregów 1. 9066g

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, Pobiedziska, ul. Poznańska 30 w sobotę, 10 bm. o godzinie 14, po czym msza św. żałobna w kościele św. Ducha. Pogrzeb na miejscowym cmentarzu parafialnym.

W głębokim smutku pogrążony

maż z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Pobiedziska, Francja. 9135g

† Dnia 4 stycznia 1981 roku zmarł nagle w wieku 74 lat,

Piątek 9 I

PROGRAM 1

14.30 — Redakcja szkolna zapowiada;
15.20 — NURT — Elementy wiedzy o sztuce — Ekspresja — percepcja w wychowaniu muzycznym;

Sobota 10 I

PROGRAM 1

15.40 — Radar;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Dla młodych widzów: Telewizja Młodych Kosmonautów „Orbita” oraz „Wojny planety”;

Niedziela 11 I

PROGRAM 1

7.40 — Nowoczesność w domu i za grodzem;
8.10 — Emerytura dla rolników;
8.20 — Telewizja — sport dla wszystkich;
9.00 — Teleranek Dziewcząt i Chłopców oraz „Niedźwiedź pana Adamsa” — film amerykański;
10.20 — Antena;
10.50 — „Majowie — 1000 lat niezwykłej kultury”, odc. pt. „Wielkość i upadek” — serial dokumentalny telewizji francuskiej;
11.40 — Telewizyjny koncert żyć;
12.25 — Dziennik;

Poniedziałek 12 I

PROGRAM 1

15.20 — NURT — Pedagogika: „Wychowanie w zespole”;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — „Zwierzyniec”;
16.55 — „Dzień dobry, w kręgu rodziny”;
17.15 — „Arsene Lupin” — „Czerwony, jedwabny szal”;
18.10 — „Krok po kroku”;
18.40 — Rolnicze rozmowy;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Echo stadionów;
19.30 — Dziennik;

Wtorek 13 I

PROGRAM 1

14.35 — Telewizja w sprawie miliardów;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Telewizyjny Klub Seniora;
16.55 — „Interstudio”;
17.20 — „Królik Bugs przedstawia”;
17.50 — Telewizja Młodych przedstawia: c.d.n.;

Środa 14 I

PROGRAM 1

14.30 — „W drodze do nowego”;
15.00 — Telewizja w sprawie miliardów;
15.20 — NURT — Matematyka: „Zdarzenie”;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Dla dzieci — „Michałki”;
16.55 — „Dzień dobry, w kręgu rodziny”;
17.25 — Losowanie Express Lotka

Czwartek 15 I

PROGRAM 1

12.50 — Niespokojna planeta — film oświatowy;
14.30 — Telewizja w sprawie miliardów;
15.20 — Dla młodych widzów — turniej zastępowych;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Dla młodych widzów: Czwartek Telewizji Dziewcząt i Chłopców oraz „Był sobie człowiek” (11);
17.30 — Magazyn motoryzacyjny;
17.55 — Telewizja Młodych przedstawia — „Bezrobotni”;

Piątek 16 I

PROGRAM 1

15.05 — Redakcja Szkolna zapowiada;
15.20 — NURT — Wychowanie estetyczne — Kultura wizualna, sprawność plastyczna, wiedza o sztuce uwzględniona w nowym programie;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Dla dzieci — Kółko grania;
16.55 — Dzień dobry, w kręgu rodziny;
17.20 — Klub Dobrej Książki;

15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Dla dzieci — Piątek z Pan-kracym;
16.55 — Dzień dobry, w kręgu rodziny;
17.15 — Kraj za miastem — program publicystyczny;
17.50 — „Pod jednym dachem” (1) — komedia obyczajowa TV CSRS;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Telewizja Młodych przedstawia „Pociąg” (3);
19.30 — Dziennik;
20.10 — Szajba nr 4 — program Wojciecha Młynarskiego;
20.50 — „Osobowy 19.80” — program satyryczny;
21.15 — Listy o gospodarce;

22.05 — Dziennik;
22.20 — Rewia gwiazd — znane i lubiane przeboje śpiewają: A-frie Simone, Claudia Barry, Randolph Rose, Donne Summer, Roni Hil i zespół „Money”;
PROGRAM 2
10.00 — „Pod jednym dachem” (1) — komedia obyczajowa TV CSRS;
11.00 — „Siedemnaście mgieł wiosny” (11) — radziecki serial telewizyjny;
12.05 — Gwiazdozbiór — Jerzy Stuhr;
15.45 — Z koszar i poligonów;
16.05 — Język francuski — kurs podstawowy, lekcja 12;
16.35 — Język rosyjski — kurs podstawowy, lekcja 12;
17.10 — Dla młodych widzów: Kino

Telewizji Dziewcząt i Chłopców „Dzień Turpin” — „Tajemniczy ludzie” — angielski serial telewizyjny;
17.35 — Klub Jazzowy Studia Gama — „Vademecum”;
18.15 — Małe kino: „Reflektor” — polski film animowany, „Nie fantazuj” — czeskosłowacki film animowany;
18.30 — Kształt polskiej kultury — cz. 2;
19.00 — Piosenki tygodnia;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;
20.15 — „Grupa King-Kong” (2) — film sensacyjny TV NRD;
21.45 — 24 godziny;
22.50 — Gwiazdozbiór — Jerzy Stuhr;
22.50 — Język francuski — kurs podstawowy, lekcja 12.

17.25 — Puchar Świata w narciarstwie alpejskim;
18.00 — Gwiazdy Sopotu 80 — Patula Clark;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Estrada folkloru;
19.30 — Dziennik;
20.10 — „Czas pojednania” — amerykański film fabularny;
21.55 — Blisko i daleko;
22.25 — Dziennik;

22.40 — Spotkanie z gwiazdą — Jiri Korn show;
23.20 — Kino Nocne: „Deps” — jugosłowiański film fabularny;
PROGRAM 2
16.00 — Parada oszustów (1) pt. „Mistrz zawsze traci”;
16.40 — Opera miesiąca — Claudio Monteverdi „Orfeusz”, cz. 1;
17.45 — „Siedemnaście mgieł wiosny” (11);

19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;
20.10 — Spotkania w Dwójce c.d.;
20.15 — Magazyn sprawozdawczy: Puchar Europy w siatkówce kobiet Piomien — Slavia Bratysława, koszykówka — Tur-niej Wyzwolenia;
21.50 — „Anna Karenina” — adaptacja filmowa powieści Lwa Tolstoja.

12.45 — Dlaczego? — program Redakcji Rolnej;
TYLKO W NIEDZIELĘ, w tym:
13.30 — Wiersz dla Ciebie;
13.35 — Detektyw historii — „Śladami warszawskiego stycznia 1945”;
13.55 — Dla dzieci: „Przygody Sind-bada”;
14.20 — Sportowa niedziela;
14.55 — Losowanie Dużego Lotka;
15.15 — Rewia — z cyklu historia scenografii telewizyjnej;
15.50 — Akcja TWN — zbieranie darów na rzecz muzeum Uniwersytetu Warszawskiego;
16.15 — Galeria TWN — Barbara Zbrożyna;
16.50 — Dom — reportaż filmowy o starej warszawskiej kamienicy;

17.15 — Godzina z Romanem Wionczkiem;
18.15 — Tu Majorka, radio „sardynka” — hiszpański program rozrywkowy;
19.05 — Wieczorynka;
20.00 — Wiersz dla Ciebie;
20.05 — „Najdłuższy dzień” — amerykański dramat wojenny;
23.00 — Sportowa niedziela;
23.30 — Wiersz dla Ciebie.
PROGRAM 2
9.40 — Ofensywa styczniowa — program wojenny;
10.10 — „Tajemnica Enigmy” — ostatni odcinek serialu;
SPOTKANIA W DWÓJCE, w tym:
10.55 — Przeboje tygodnia;
12.25 — Parada oszustów (2), odc. pt. „Tajny detektyw”;

13.20 — Kalejdoskop z Gabriellą i Christine Stefanki;
14.10 — „Cztery pancerni i pies” — film TP;
15.20 — Opera miesiąca: Claudio Monteverdi — „Orfeusz”, cz. 2;
16.30 — „Misja” — film TP;
17.30 — Teatr Telewizji — Franciszek Zablocki — „Król w kraju rozkoszy”;
18.30 — Serial na życzenie widzów;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Spotkania w Dwójce;
20.05 — Sportowa niedziela: finał Pucharu Bałtyku w piłce ręcznej mężczyzn, koszykówka — finał Turnieju Wyzwolenia;
21.40 — Gwiazdka wśród gwiazd — amerykański program rozrywkowy.

20.10 — Teatr Telewizji — Edward Redliński: „Pustaki”;
21.45 — „Węgrzy — 12 lat reformy”;
22.15 — Dziennik;
22.30 — Leonard Cocan: „Pieśni miłości i nienawiści”;
PROGRAM 2
10.00 — „Ortalionowy dziadek” — film obyczajowy TP;
10.30 — Koncert w Żelazowej Woli;
10.30 — STUDIO BIS;
10.55 — Język niemiecki — kurs podstawowy, l. 18;

16.30 — Język angielski — kurs dla zaawansowanych, l. 6;
STUDIO BIS, w tym:
17.05 — „Przenikanie” — program baletowy;
17.20 — Gość Studia Bis;
17.25 — „Lunapark” — program rozrywkowy z udziałem Izabeli Trojanowskiej;
18.05 — „Niepotrzebni” — rep. film mowy;
18.30 — Gość Studia Bis;
18.35 — „Tajemnica polszynela” — film dokum.;
19.00 — Gość Studia Bis;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;

20.10 — „Tragedia w górach” — rep. filmowy;
20.30 — Gość Studia Bis;
20.45 — „Przez kalke” — rep. film mowy;
20.55 — Gość Studia Bis;
21.10 — 24 godziny;
21.20 — „Proszę raz pukać i cze-kać” — rep. filmowy;
21.35 — Gość Studia Bis;
21.45 — „Soldek” — rep. filmowy;
22.15 — „O potrzebie świętowania” — rep. filmowy;
22.30 — „Ortalionowy dziadek” — film obyczajowy TP;
22.55 — Język niemiecki — kurs podstawowy, l. 13.

18.30 — „Lekarz radzi” — o nerwicach;
18.40 — Polska Kronika Filmowa;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Koncert w Żelazowej Woli. Wystąpią: Andrzej Hiolski i Jerzy Marchwiński;
19.30 — Dziennik;
20.10 — „Martin Luther King” (1) — dramat społeczny prod. USA;
21.55 — „Prawdę mówiąc”;
22.25 — Dziennik;
22.50 — Telewizja w sprawie miliardów.

PROGRAM 2
10.00 — „Szkieleto i oko” — program popularnonaukowy;
11.05 — „Lekarz radzi” — o nerwicach;
11.15 — Wtorek melomana — spotkanie z Krzysztofem Pendereckim;
15.20 — Język angielski — kurs podstawowy, l. 13;
15.50 — Język niemiecki — kurs podstawowy, l. 13;
16.20 — Dla młodych widzów — „Latający Holender”;
17.30 — „Człowiek i środowisko”;

18.00 — „Szkieleto i oko” — program popularnonaukowy;
19.00 — Piosenki tygodnia;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;
20.10 — Wtorek melomana — spotkanie z Krzysztofem Pendereckim;
21.10 — 24 godziny;
21.20 — „Bez recepty” — rozmowy o wychowaniu;
21.50 — Filmowy Andrzej Waży — „Popioły” (1);
22.40 — Język angielski — kurs dla zaawansowanych, l. 6.

i Małego Lotka;
17.35 — „Dom i my”;
17.55 — „Turystyka i wypoczynek”;
18.20 — „Konfrontacje”;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — „Camerata” — magazyn muzyczny;
19.30 — Dziennik;
20.10 — Robotnicze sprawy: „Pej-zaż horyzontalny” — polski film obyczajowy;
21.45 — Dziennik;
22.00 — „Trybuna literacka” — po-zjeżdźcie Związku Literatów Polskich;

22.30 — Telewizja w sprawie miliardów;
PROGRAM 2
10.00 — Sprawy młodych: „Gaski” — film obyczajowy CSRS;
11.25 — Sensacje z przeszłości — Włocznia św. Maurycego;
11.55 — Turystyka i wypoczynek;
12.25 — Trybuna literacka — po-zjeżdźcie Związku Literatów Polskich;
16.05 — Język angielski — kurs dla zaawansowanych, lekcja 6;
16.35 — Język angielski — kurs podstawowy, lekcja 13;

17.10 — Program morek;
17.40 — Sprawy młodych: „Gaski” — film obyczajowy CSRS;
19.00 — Piosenki tygodnia;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;
20.10 — Sensacje z przeszłości — Włocznia św. Maurycego;
20.40 — Milion pogodnych nut;
20.55 — 24 godziny;
21.05 — Program publicystyczny;
21.45 — Teatr Wspomnień 1970: Gabriela Zapolska — „Moralność pani Dulskiej”;
22.25 — Język angielski — kurs podstawowy, lekcja 18.

18.25 — Poligon;
18.50 — Dobranoc;
18.55 — Sonda — „Balans”;
19.30 — Dziennik;
20.10 — Teatr Telewizji: Paweł Kędzierski — „Kwiaty dla Al-gernona” — serial science fic-tion;
21.20 — Pegaz;
22.10 — Dziennik;
22.25 — 50 lat z LOT-em — program rozrywkowy;
22.50 — Telewizja w sprawie miliardów.

10.35 — Pod banderą Słońca;
11.30 — Pegaz, młodych;
12.00 — 50 lat z LOT-em — program rozrywkowy;
12.25 — Magazyn motoryzacyjny;
15.55 — Język rosyjski — kurs podstawowy, lekcja 13;
16.25 — Język francuski — kurs podstawowy, lekcja 13;
17.00 — Poradnik wędkarski — „Taaka ryba”;
17.30 — Pod banderą Słońca — wi-dowski estradowy Festiwalu Piosenki Żołnierskiej Koło-brzeg 80;
18.30 — Pegaz młodych — start za-wodowy młodych artystów;
19.00 — Piosenki tygodnia;

19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;
20.10 — NURT — Wychowanie estetyczne — „Wychowawcze wartości ekspresji plastycznej dziecka”;
20.40 — NURT — Porozmawiajmy — wolne soboty;
21.10 — 24 godziny;
21.20 — Wiem co jem — program publicystyczny;
21.50 — Klaps — magazyn filmowy;
22.20 — NURT — Matematyka — Zbiór wyników eksperymentu losowego;
22.50 — Język rosyjski — kurs podstawowy, lekcja 12.

17.50 — „Pod jednym dachem” (2) — komedia społeczno-obyczajowa CSRS;
18.40 — Rolnicze rozmowy;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Telewizja Młodych przedstawia — Dzień bez Telewizji c.d.n.;
19.30 — Dziennik;
20.10 — Kaprys Studia Gama;
21.30 — Listy o gospodarce;
22.10 — Dziennik;
22.25 — „Osobowy 19.80” (1) — program satyryczny Wystąpią: Krystyna Sienkiewicz; Bożena Dykiel, Zdzisław Wardejn i inni;

22.55 — Salon zwierząt — zoo-kabaret Leszka Szopy.
PROGRAM 2
10.00 — „Pod jednym dachem” (2) — komedia społeczno-obyczajowa CSRS;
10.50 — „Siedemnaście mgieł wiosny” (12);
12.00 — Klub Jazzowy Studia Gama — zespół Sun Ship na Jazz Jamboree 80;
16.15 — Język francuski — kurs podstawowy, lekcja 13;
16.45 — Język rosyjski — kurs podstawowy, lekcja 13;
17.20 — Dla dzieci: Kino „Obieży-świat”;

17.50 — Klub Jazzowy Studia Gama — zespół Sun Ship na Jazz Jamboree 80;
18.30 — Spotkania literackie;
19.00 — Piosenki tygodnia;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik;
20.15 — „Weronika i inni” (1) — bułgarski film obyczajowy;
21.25 — 24 godziny;
21.40 — I liga hokeja na lodzie;
22.20 — Kino Miniatur: „Kotka” — jug. „Szansa” — pol. „Kosmonegody” — pol. „Nadzieja” — pol.;
23.00 — Język francuski — kurs podstawowy, lekcja 13.

Sport • sport

O Puchar Bałtyku w piłce ręcznej

Polacy przegrali z NRD

(PAP) W drugim dniu rozgrywanego w Melskowie turnieju piłkarzy ręcznych o Puchar Bałtyku, reprezentacja Polski spotkała się z zespołem mistrzów olimpijskich — NRD. Zwyciężyli piłkarze NRD 24:20 (12:9). W drugim meczu tej grupy Dania zwyciężyła zespół juniorów ZSRR 24:21 (10:10), natomiast w grupie „A” reprezentacja ZSRR wygrała z RFN 22:13 (11:3). W meczu Polska — NRD już po kilku pierwszych minutach rywale Polaków objęli prowadzenie 6:1. Nasi reprezentanci zmobilizowali się jednak i zwiększając tempo gry stopniowo zmniejszali niekorzystną różnicę. Polscy piłkarze za grali znacznie lepiej niż poprzedniego dnia z Duńczykami, ale ciężko im było sforsować zarówno świetną obronę rywali jak i doskonałego bramkarza Schmidta. Na minutę przed przerwą doprowadzili do stanu 8:12, a 15 sekund przed syreną zmniejszyli różnicę do trzech bramek. Początek po przerwie był udany, Polacy rozpoczęli od strzelania bramki, ale riposta była natychmiastowa. Teraz nastąpił najlepszy okres gry naszych zawodników. Doprowadzili do wyrównania (14:14), a następnie po raz pierwszy objęli prowadzenie. Teraz drużyna na bramkę odpowiadała bramką i tak było do stanu 17:17. W końcowych minutach grający bardziej konsekwentnie piłkarze NRD realizowali z powodzeniem swoje plany i zapewnili sobie zasłużone zwycięstwo.

Po wygranej z RFN 4:1

Brazylia w finale „Mundialito”

(PAP) W finale piłkarskiego „Mundialito” w Montevideo spotkają się reprezentacje Urugwaju i Brazylia. W nocy ze środy na czwartek, w ostatnim meczu grupy „B” Brazylia pokonała RFN 4:1 (0:0). Tak więc pierwsze miejsce w grupie „B” zajęła Brazylia i ona zmierzy się 10 bm. na stadionie „Centenario” z Urugwajem o zwycięstwo w turnieju.

Bramki w spotkaniu Brazylia — RFN strzelił: dla Brazylia: Junior w 58 min., Toninho Cerezo w 61 min., Serginho w 76 min., i Sergio w 82 min. Dla RFN — Alofs w 54 min. Żółtych kartek nie było. Sędzią był Cavanna (Chile).

Pierwsza połowa spotkania Brazylia z RFN zakończyła się rezultatem bezbramkowym, a kiedy 9 minut po przerwie Klaus Alofs uzyskał prowadzenie dla mistrzów Europy, wydawało się, że Brazylijczycy nie zdołają już wywalczyć awansu do finału.

Stało się jednak inaczej. Końcowe fragmenty meczu stały pod znakiem zdecydowanej przewagi trzykrotnych mistrzów świata. Tylko cztery mi-

nuty cieszyli się z prowadzenia piłkarze RFN. W 58 min. Junior popisał się wspaniałym strzałem z rzutu wolnego (22 m), przy którym Schumacher nie miał nic do powiedzenia. Trzy minuty później skuteczny rajd zainicjował obrońca Edevaldo, podał do Toninho Cerezo, który po raz drugi zmusił do kapitulacji bramkarza RFN.

Ofensywa Brazylijczyków nie słabła. W 76 min. Soares wymanewrował obronę RFN, podał do Serginho, który dopełnił formalności. Czwarta bramka dla Brazylia padła po pięknej, indywidualnej akcji ze Sergio. Najlepszy piłkarz Brazylia minionego sezonu minął trzech obrońców, zmylił Schumachera i strzelił do pustej bramki.

Brazylijczycy rozegrali doskonały mecz, zaś mistrzowie Europy zdecydowanie zawiedli. Wprawdzie nie grał w tym spotkaniu kontuzjowany Horst Hrubesch, a Manfred Kaltz już w 32 min. musiał opuścić boisko, to jednak ostatecznie kiwano znacznie lepszą postawę zespołu Jupp Derwalla.

Turniej Wyzwolenia Warszawy

Niespodziewana porażka koszykarzy Moskwy

(PAP) W hali warszawskiej AWF rozpoczął się XXII między narodowy turniej koszykarzy, z okazji 36 rocznicy wyzwolenia Warszawy. Bieże w nim udział 6 drużyn, w tym dwie reprezentacje zagraniczne — Finlandia (jako Helsinki) oraz Węgry (jako Budapeszt). Jako trzecia drużyna zagraniczna startuje Almaz Moskwa, a stawke drużyn uzupełniają trzy drużyny z Warszawy — Legia (jako Warszawa I), Polonia (Warszawa II) oraz AZS AWF (Warszawa III).

W inauguracyjnym meczu doszło do niespodzianki. Należący do grona faworytów turnieju zespół z Moskwy przegrał 98:99 (45:58) z Warszawą II.

Drugie spotkanie Warszawy I z Budapesztem toczyło się pod dyktando Węgrów, którzy łatwo zwyciężyli 122:100 (64:51).

W ostatnim meczu ostatecznie nie do szło do większej niż w pierwszym spotkaniu niespodzianki. Reprezentacja Finlandii dopiero w ostatnich 10 minutach meczu za-pewniła sobie zwycięstwo nad Warszawą III, czyli II-ligowcami z AZS AWF. Finowie wygrali 77:71 (38:38).

E. Ryś-Ferens najlepsza w Innsbrucku

(PAP) Erwina Ryś-Ferens była najlepszą panczenistką zakończono-go w Innsbrucku, drugiego mitingu, w ramach „Turnieju Trzech Torów”. Po zwycięstwach na 500 i 1000 m, w śróde Polka zajęła drugie miejsce w biegu na 1500 m. Wygrała ten wyścig Karin Enke (NRD) — mistrzyni olimpijska na 500 m. Zwycięzcy uzyskała czas — 2:14,06, wyprzedzając Erwinę Ferens — 2:14,38, oraz swoje rodaczki — Birgit Czak — 2:16,04, Gabi Schoenbrunn — 2:17,49 oraz Ines Pochart — 2:18,32.

Erwina Ryś-Ferens nie dała sobie jednak odebrać zwycięstwa w wieloboju (500, 1000 i 1500 m), uzyskując 131,897 pkt. i wyprzedzając Karin Enke — 131,942 pkt., Birgit Czak — 134,846, Gabi Schoenbrunn — 134,925, Elke Wirsink (NRD) — 135,405 oraz Silvie Daile (Kanada) — 136,162. Jak widac czołowa para panczenistek: Ferens

i Enke zdecydowanie przewyższyły rywalki.

Świetnie spisał się w śródownym wyścigu na 500 m także Jan Józ-wik. Zajął on drugie miejsce z czasem 39,06 za Siergiejem Chlebnikowem (ZSRR) — 38,84. Polak wyprzedził Władimira Lobanowa (ZSRR) — 39,44, Jarle Pedersena (Norwegia) — 39,54, Nikołaja Awerjanowa (ZSRR) — 39,86 oraz Fina Jouko Westerlund i Norwega Frode Roenninga — obaj po 40,04.

W biegu na 100 m triumfował także Chlebnikow — 1:17,82. Jan Józ-wik zajął ósme miejsce — 1:20,56.

W wieloboju sprinterskim zwyciężył Chlebnikow — 158,290, wyprzedzając Lobanowa — 156,800, Roenninga — 158,180, Pedersena — 158,390, Józ-wika — 158,740. Piąte miejsce Polaka w tym doborowym gronie jest sporym osiągnięciem.

J. Scheckter ukarany

(PAP) 10 grudnia ub. roku, wły mistrz świata formuły 1, ody Scheckter, był w Nicei, prawca wypadku samochodowego, w wyniku którego kie-

rowca innego samochodu doznał obrażeń. W śróde sąd w Nicei wydał wyrok w tej sprawie. Jody Scheckter otrzymał karę dwóch miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu oraz będzie musiał zapłacić grzywnę 10 000 franków.